

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12 }
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 16-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, అమాధమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. ౬౦
సంచిక ౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

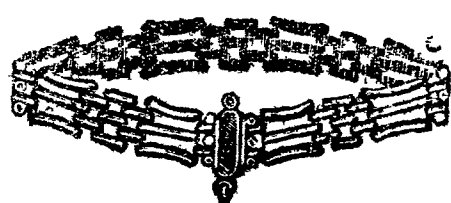
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

నమ్మకము

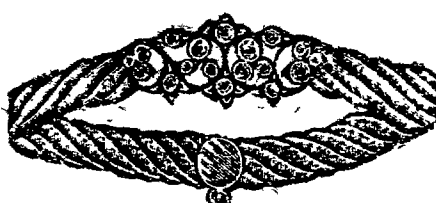
కల్తీ లేదు

మోసము లేదు

పై మూడు అంశములను చక్కగా గమనించ తగినవి.

స్త్రీలు
పురుషుల
చేతి గా
లుసులు

నారీమణులు, పురుషులు చేతికి ధరించు పతాకముల బంగారు గొలుసు, ముంజేతి గడిమారము గొలుసులు, సాదా
ఉంగరములు, రాళ్ల ఉంగరములు, వంకీలు, నిద్యాణములు, మోపులు అన్నిరకముల వెండి వగలు మూవల్ల సిద్ధముగా
నున్నవి లేనివి ఆర్డర్ చేసి పకాలములో తయారుచేసి యిచ్చెదము. సవరం బంగారుకు సీస వెండికి పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 వై నా బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

ఆంధ్రులకే

Last Few Copies of

"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled

by the late Rentala Venkata Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each Volume of
about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.

Victoria Depot, Mylapore, Madras.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోక సేవి చేయుచుండునంగతి తెనుకు తెలిసియుండినట్లును.
ప్రతి సం॥రము లక్షలకొద్ది కుటుంబములు నన్ను చాలా క్షీతితో ఆవరించుచున్నారని ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీక్, మలయాష్ట్ర, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో
స్నేహము చేసియున్నారు సాధారణముగా కై ద్యులందరును నన్ను ఆవరించుచున్నారు సమయము వచ్చి
నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు నాపేరు (లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు
వాడు, మనలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు సమస్తశీలములు,
సకలజ్వరములు, మాంధ్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయీడ్పు, ఆకలిలేకుండుట, వలబద్ధము, జీర్ణించినభేదము,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు శ్వాసకాసము, పల్లకొప్పి నడుమనొప్పి, ఇకొప్లాయెంజా, క్షేగు, జ్వరములు
మొదలగు చ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాచపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు
దిక్కులనుండి నన్నుగూతించి ఫలిత యోగ్యతాపత్రముల వేసకువేలు గలవు ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

300 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0 పోస్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రు 1-8-0 12 బుడ్ల
రు 2-12-0. 25 బుడ్ల రు. 5-8-0. కామనినవారు ఈ దిగువవిధానమునకు వ్రాయుదు.
అయిదేదవైద్య పాశ్యపు వేంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

వెల్లింగ్ టన్ సి సి మా

11-7-25 శనివారమునుండి 17-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 అటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ మాడ
ప్రవర్తనము గలదు
పాతీస్ క్రొత్త శీరియల్
రూత్ రోలండు ఇన్.
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (3 వ భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

వస్తుగుణదీపిక

అయిదవకూర్పు నూతనాంశములంజేర్చి ముద్రించబడినది,
ఈ గ్రంథముయొక్క యువయోగము ఎల్లరకను తెలిసియే యు
న్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు
ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణములను జక్కగ
వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్సు,
రాజమండ్రి

త్వరపడుడు త్వరపడుడు!!

కొన్నిప్రతులు మాత్రమే?

రామకుమారాభ్యుదయము
(ఆంధ్ర నాటక రాజము)

గ్రంథకర్త:— గార్లదిన్నె సుబ్బారావు
పండితామోదితమును, కరుణారసగుంభితమును,
పాఠకహృదయరంజకమునై యొప్పుచుండు.
వెల రు 1-0-0 మాత్రమే
నలయవా రీక్రింది చిరునామాకువ్రాసి తెప్పించుకొండ.

గార్లదిన్నె సుబ్బారావు,

ఆదవాని,

వ్యభిచారము నమయుటెట్లు?

ప్రజాప్రబోధ మవసరము

(యంగిండియా)

గాంధీమహాత్మునకు బెంగాలులో ప్రయాణము జేయుచుండగా నొక రీ క్రిందిలేఖ నిచ్చిరి —

మిరిప్పుడు బెంగాలులో పట్టాములందున్న పల్లెలందును తిరుగుచున్నార గావున బెంగాలు సంఘమునందున్న గొప్పదోషమును, మీకు తెల్పి యేమైన సలహానిచ్చిన పరిహారమేమైన గల్గునేమోయనునాళి గల్గియున్నాను నాకు ఏజాతిమీదగాని, వర్ణముమీదగాని, తెగమీదగాని అన్యాయదేశములు చేయనిష్టము లేదు బెంగాలులో నిప్పుడు స్థితిగతులెట్లున్నవో మీకు తెల్పుటయే ప్రస్తుతము నాసంకల్పమై యున్నది

బెంగాలులో నిప్పుడు ప్రతిరోజును స్త్రీలనెత్తుకొనిపోవు కేసులన్ని జరుగుచున్నవో మీకు తెలిసియే యుండవచ్చును. ఇట్టి నీతివిరుద్ధపునలు జరుగుచుండుటకు సంఘములో నేదోచెడుగు పుట్టియుండవలెను

బెంగాలులో కొన్ని జిల్లాలందు వ్యభిచారము, దుర్మితి విచ్ఛలవిధిగ నుండుట ఆశ్చర్యముగ నున్నది. పశ్చిమ బంగాళమునందును, జనపనార పండు ఉత్తర బంగాళమునందును, తూర్పు బంగాళమునందును, బజారులలోగూడ వ్యభిచారకూటములుండుట అవసరముగ దలంపబడుచున్నది పెద్దపెద్ద మార్కెట్లలో 'బందర్ల'లో నేయే విధముగ జరుగుచుండునో సలహాగక దెలుసుకొనవచ్చును వ్యాపారము బాగా సాగు రోజులలో ముఖ్యముగా జనపనారవర్తకం రోజులలో యీ లంజలండ్లు ఎక్కువగుచుండును లంజలెందరో యీచోట్ల చేరెదరు. మార్కెటుప్రక్కన కట్టివేయబడిన దొట్లలో ఈ పాపవాదపారము జేయుచుండురు పశ్చిమ బంగాళములో చాల భాగములందు సంతలు జరుగునపుడు ఈ వ్యభిచారస్త్రీలు గుంపులు చేరుచుండురు. ఆ సమ్యేసము జరుగు ప్రదేశములందు వారప్పటికి పాకలు వేసుకొనియుండి అది చూడవచ్చువారిని చెర బిలుచుచుండురు కొన్నిజిల్లాలలో చాల మంది లంజలు జమిందారు యింటిపట్టును, ఆయన కచేరీ చుట్టును చేరియుండురు కారణము వారిని జమిందారును ఆయన క్రింది ఉద్యోగులను ఆనరించెదరు మై మెన్సింగు, పాతా, రాజ, పాహి, జిల్లాలు యీ విషయమున చాల చెడ్డచేరు పడినవి ఈజిల్లాలలో స్త్రీఅపహరణమును బలాత్కారమును ఎక్కువగ జరుగును. బెంగాలులో దాదాపు 4 లక్షలుమంది వైష్ణవులు గలరు (పురుషులు 174497 మంది స్త్రీలు 203610) వీరిలో చాలమంది భిక్షునైతియు పాటలు వాడియు బ్రతుకుచుండురు ఈభిక్షకుల కొసమని బెంగాలీలు సం॥ మునకు రి కొట్టుకొనగా ఖర్చుజేయుదురు. హిందూసంఘములో నెల్ల నీ వైష్ణవమతము ఒహానీచ మగుచున్నది వైష్ణవస్త్రీలలోనే వ్యభిచార మెక్కువగ గాన్పించుచున్నది మతముపే రొకటి తెట్టుకొని యామరస్థులు అతిసీచమైన బ్రతుకు గడపెదరు నేను తెల్పు యీవిషయమై రహస్యముగ విచారించి యిది యెంతవరకు సత్యమో కనుగొన గోరెదను చాటమును ప్రవేశపెట్టి విచక్షణలేకుండ ధర్మము జేయుటను మానినేసినయెడల యీలక్షల మందియును రక్షింపబడి సంఘమునకు మేలొనర్పినవారగుదురు

కలకత్తాలోను మట్టుప్రక్కల నున్న పరిసీరులు చాల దూర్యములుగ నున్నవి పశ్చిమ బంగాళములో విద్యుత్తూరు, బంకురా, బర్హం, బర్హాను జిల్లాలందు దారిద్ర్యమతిశయముగ నుండి వందలకొలది స్త్రీలు గ్రామములలో తమయిండ్లను వదలి కలకత్తా పట్టణములోను మట్టు ప్రక్కలను జేరి పనికితెలుగను తమలపాకులమ్ముచును జీవనముజేయు దుర్మితిలో దిగెదరు ఈ జిల్లాలలో సుఖిరోగము తెక్కువగ నుండుటకు మరియొక కారణము నీతియనుమాట యేమియు లేకుండ నుండుటయని చెప్పవచ్చును బెంగాలులోని 15451 వ్యక్తులలోగలదాదాపు సగము 7240 మంది బద్ధావన దీవిజను నుండియే యున్నారు. బెంగాలులో నీ జిల్లాలు బహుశాశిగ నుండి జనసంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నది బెంగాలులో నితరచోట్లకన్న యీ జిల్లాలలో త్రొగుడు ఎక్కువగ వ్యాపించియున్నది.

"కలకత్తాలో నాటకశాలలను ఈదుర్మితియందున్న స్త్రీలే గుంపుచున్నార వీనిని జూచుటకు చాలమంది భిక్షార్థులు పెద్దపెద్ద మనుష్యులుగూడ పోయెదరు. ఈ

నాటకశాలలో పెద్దపెద్ద సభలు జరుపబడుచుండును. ఇకను మన దినపత్రికలందు జాతీయ పత్రికలందు నైతము నాట్యములును గూర్చియు బోగంపిల్లలనుగూర్చియు స్త్రీత్రవాక్యములు పడుచుండును ఇంతేగాక నాటకము, నాట్యమును గూర్చి సచ్చిత్రముగ ప్రకటించు దేశభాషాపత్రికలు గలవు. బెంగాలీ భాషలో అవినీతమున వాఙ్మయము 10 సం॥ముల క్రిందకన్న ఇప్పుడెక్కువయైనది

"ఈ సంగతులన్నియు జూడ నిరాశపుట్టి, గుండె బ్రద్దలై క్రుంగిపోవును

"ప్రస్తుతస్థితిగతు లిట్లుండ మీ రీక్రిందివిషయములగుర్చి మీఅభిప్రాయములను అందరకును తెలియునటుల ప్రకటింపవలెనని కోరుచున్నాను

1 కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని వాలంటీరుగాని, దేశసేవ జేయువాడుగాని స్త్రీలు సదుభయ నాటకశాలలకుగాని, మనస్సును మాన్చువేసి యింద్రియముఖముల రపులజేయునట్టిగాని బొమ్మలను సినిమాలకుబోయి చూడవచ్చునా?

2 ఈ నాటకమందిరములందు బహిరంగ సభలను జరుపవచ్చునా?

3 భారతదేశములో జాతీయపత్రికలు స్త్రీలచేనడుపు నాట్యశాలలగుర్చిన ప్రకటనలను గాని, నాట్యములు స్త్రీత్రములను గాని, సారాయాలు మత్తుద్రవ్యములను గూర్చిన ప్రకటనలను గాని ప్రకటింపవచ్చునా?

4 విద్యార్థులందరును, కాంగ్రెసు ప్రచారకులును ముఖ్యముగా చుట్టలు బీడీలు మద్యము త్రాగుడును, బోర్లిగ మానిజేయవలదా? చిటగాంగు పట్టణములో ప్రతి నెలయు 50 వేల రూపాయల విలువజేయు సిగరెట్లు బీడీలు ఖర్చుజేయబడునని నాకు రూఢిగదెలిసినది. (ఈపట్టణము జనసంఖ్య 86080, జిల్లా మొత్తం 1611422.)

5. ముగ్గునిపాలిటిటను లోకలుబోధులును అన్నియు త్రాగుడును లంజలండ్లును లేకుండజేసి సంఘమునందు దోషములను బోర్లిగ లేకుండజేయుటకు ప్రచారమును జేయవలదా?"

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

ఈ ఉత్తరము నాకు చిటగాంగులో యియ్యబడెను. అదినాకుడితీరిలోనే యుండెను అవకాశము వచ్చినపుడు వెంటనేచూడవలెననుకొని యుంచిని దుర్మితిలోనున్న సోదరీలను ఆదోషమునుండి మరల్చుటకు జేయుప్రయత్నములో దానినే అంగీకరించినటుల యెటులదలెనదో పాకులకు తెలిసియేయున్నది. వ్యభిచారము చాలఘోరమైన దోషమనియు పెరుగుచున్నదనియు నాకుదెలియును దోషములోగూడ గుఱుచున్నదని తెలిసికొనగోరి, కళయనియో మరియేపేరొరెట్టి దోషము తుంతవ్యమనుటవలన యీ అవినీతికార్యములకు ఒకవిధమైన గౌరవమును నది వచ్చి నీతి భ్రష్టత్వము గల్గుచున్నటుల స్పష్టముగ గాన్పించుచున్నది. కాని యీవిలేఖరిదెల్పినటుల నింతఘోరముగనున్న దని నేననుకొనలేదు ఆయన యీ దోషమునం దతిశయోక్తి జేయలేదను కొనెదను. ఏలయనగా నేను ప్రయాణము జేయునపుడు అనేకతావులం దిదేమాటలు వినుమంటిని అందుచే కొంతవరకు దృఢమయ్యెను. భగవంతుని యందు విశ్వాసములేక యున్నను ఉన్నదంటేయున్నదను ఈరోజులలో, సుఖిరోగవ్యయ యెక్కువై రోము ప్రభయెక్కువై పతనమువచ్చిననాటిరోజులలో వరి నిప్పుడు యిమ్ముచోదోషము వ్యాపించునపుడు దానికి మందేమియన గులభముగ జేయుటకు దొరకదు దీనిని వ్యాయశాసనముజేసి మాన్వబాలము లండనులో నీదోషము విచ్ఛల విడిచివచ్చుది. పారిసుమాట చెప్పనక్కరయేలేదు ఇది అచట ఘోషనైనది వ్యాయశాసనమువల్లనే దీని నణచివేయ సాధ్యమైనయెడల యీవాగరక దేశములకట్టుదిట్టములతోనున్నవి యీముఖ్యదోషములను మాన్పియుండెడివి. నావంటి సంస్కర్తరెంతోవాసినను యీదోషమును సంస్కరించుట వలనబడదు ఇంకాండు రాజ్యాంగ పరిపాలనము ఉండవలసినంత చెడుగుక నున్నది ఇకను బిజ్జాన విషయమున అంతకన్న నికృష్టముగ నున్నది. మనము రాజకీయపరిపాలనము నక్కరలేదని నిరోధించుచు వారి సాంప్రదాయములను ఆశ్రితమైయున్నాము నేను జెప్పదానికి అపార్థములు దీయవలదునూ బ్రిటిషు పరిపాలనమునకు ముందు భారతదేశము వ్యభిచారమున్న నేమియో యెరుగదని నేను చెప్పగోరుటలేదు. కాని యిప్పటంత విరివిగ విచ్ఛలవిడిగ లేదని మాత్రము చెప్పెదను వైతరగతి వారే పదిమందో చేయుచుండెడివారు. ఇప్పుడది మధ్యరకం

యువకుల నందరను దింపినది. నాకు యీ దేశపు యువకులమీద నే ఆశయున్నది ఈదోషమునందు చిక్కుకొనినవారు వ్యభిచారము దుష్టులుగారు వారు తెలియకని స్వభావములై ఆలోచనలేక దానిలోనికి లాగబడిరి అందువలన వారికిని సంఘమునకు యెట్టిచేటు గల్గెనో వారు దెలుసుకొనవలెను. గట్టిశిక్షణము ధర్మము లుంచుకొనినగాని వారును దేశమును నాశముగాకుండ బాగుపడవని దెలుసుకొనవలెను. ఇంతేగాక వారు భగవద్దర్శనముగల్గి వారికి మోహవేళము గలుగకుండ నివారించుటకై ఆయన సహాయమును కోరినదప్ప యెంత శిక్షణమునకు లోబడినను వృథయే యగును లాభముండదు. భగవద్గీతలో జెప్పినటుల "ఉపవాసములు జేసి దేహమును కృశింపజేసినను కామ మల్లేయుండును. భగవంతుని ముఖసందర్శన మైనగాని కామము పోజాలను" భగవంతుని ముఖముఖి చూచుటయనగా పిల్లలెల్ల ప్రేమను సహజముగ నెలుల గనుగొనునో అట్లు ఆయన మనస్సాదంబు కమలమునం దాసీనుడై యున్నటుల దెలుసుకొనవలెను. తల్లికి ప్రేమయున్నదా లేదా యని పిల్లవాడు వాదించునా? ఉన్నదని గాని లేదని గాని యితరులకు నిర్ధారించి చెప్పగలదా? 'అది ఉన్నది' అని యేగట్టిగ జెప్పను. భగవదాస్థిక తగూడ అట్టిదియే ఆయన విషయమున వాదమక్కరలేదు ఆయనను అనుభవములో గ్రహింపవచ్చును తులసిదాసు, చైతన్య, రామదాసువంటి మహామహుల సాదృశ్యమును అనుభవములను, మనగురువులు జెప్పమాటలను సయితము తిరస్కరింపరాదు.

ఈవిలేఖరి కాంగ్రెసువారు తానుజెప్పిన నాటకములకు బోవుట మున్నగుపను లనేకముల జేయవచ్చునా యని యడుగుచున్నాడు శాసనముజేసి మనుష్యుని మంచిదారిలో బెట్టజాలమని యిదివరకే జెప్పియుంటిని నాకాశక్తియే యున్నయెడల దుర్మితిలోనుండు స్త్రీలు నాటకములాడకుండ మాన్పించుదును. చుట్టలు, బీడీలు, సారాయి త్రాగుండు జేసెవను సుప్రసిద్ధమగు పత్రికలందు అవినీతమును ప్రకటనలు గాన్పించకుండజేసెదను మన మాసపత్రికలు కొన్నింటిలో దుష్టవాఙ్మయము బొమ్మలు పడకుండ ఆపించెదను కాని నాకు కావలెననుకొన్నను ఆశక్తిలేదు. కాని యీ పనులన్నియు ప్రభుత్వముగాని కాంగ్రెసుగాని శాసనము జేసి చేయవలెనన్న కోరము కన్న నివారణోపాయము చెడ్డదగును. కావలసినది ప్రజలలో మంచి ప్రబోధము గల్గివారిని మంచి మార్గములందు సంచరించునటుల జేయవలయును వంట యిండ్లను పడకగదులు జేయగూడదనిగాని, అందరును కూర్చొన్న గదులను గుట్టపు శాలలు జేయగూడదనిగాని శాసనమేమియులేదు కాని యిట్టి అనకతవకపనులను ప్రజలు జూచి సహింపజాలరు. వారికి రుచ్యముగ నుండవు ప్రజాప్రబోధము గల్గి పరిణామము గల్గుటకష్టమే. కాని అదియే మంచి యుపయోగమైన పద్ధతి

"నేను మహామదీయులకు జేసిన నేవ యేమందురా?"

(యంగిండియా)

ఒక సుప్రసిద్ధ దేశీయుడు ఆయనకును నాకును మిక్కిలైన ఒకరిద్యారా యీ క్రిందిప్రశ్నలను యంగిండియాలో ప్రత్యుత్తర మీయవలసినదిగ పంపెను

1 అస్పృశ్యత హిందూమతమునకే గాక మానవాళి కంతకును పెద్ద మచ్చయని మీరొప్పుకొందురుగదా. అట్లయిన సంస్కర్తలు ఒక్క హిందువులే యుండవలెనని యేల నియమించెదరు? హిందువులవలెనే మహమ్మదీయులుగూడ యీ సంస్కరణకార్యమున కేల దిగగూడరు?

2 హిందూమహమ్మదీయ మైత్రియని యొక్కపేరీరున జెప్పెదరు. ఇస్లాముకుగాని, మహమ్మదీయులకుగాని మీరు జేసిన నేవ యేమైన గలదేమో చూపించెదరా?

మొదటి ప్రశ్న జూచెదము. అస్పృశ్యతదోషము హిందూమతముమీదనే గాక మానవాళి కంతకునుగూడ పెద్ద మచ్చయను విషయమున హిందువులే హిందూమతమునం దిదర యంతములను పరిష్కరించుకొనునటుల దీనినిగూడ పరిష్కరించుకొనవలెను. దేవదాసీల మాటజూడుడు, వారుండుటవలన దోష మింతగాదు. అట్టిజాతియొకటి యుండుటయే మానవజాతికి పెద్దమచ్చ. ఈవిషయమై హిందువులవలె నెవ్వరును బోక్యము కలుగజేసికొనగోరదు. కారణమేమియో స్పష్టముగ తెలియుచునే యున్నది. ఈదోషములను తొలగించుటలో లోపలనుండి రావలయునుగాని

హిందూవులను ఆపని శిక్షించబడినదిగ యెవ్వరును నిర్బంధపడవలసినది. ఈపనిని హిందూవులే చేయవలెను. మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు హిందూవులు కానివారందరూ అస్పృశ్యులను హిందూమతములోని యితరదోషములన్నిటివలెనే విమర్శింపవచ్చును. ఈసంస్కరణమునకు వారు ధర్మబలము నొసంగవచ్చును. కాని వారింతకన్న యెక్కువకు బోలేరు. అంతకన్న పోయినయెడల హిందూమతముమీద నేవో కుట్రలు బన్నుచున్నారన మాట వచ్చును.

ఇకను రెండవ అభియోగము విషయమును గమనించి నటుల మాత్రము తృప్తిచెంది యుండవలెను. దానికి ప్రత్యుత్తరమియవలెనన్న ఉచితత్వమునకు కొంత భంగము గల్గును. నేను హిందూమహమ్మదీయైక్యమున కేమి పనిచేసితిమో చావు మన్న యేమిలేదనియే జేలును. కాబట్టి యీ ప్రశ్నయడుగుటలోనే గల నింద నేజేసినపనియేమో దానంతట నది భృవముగవరకును ఉండవలసినదే. కాని నేను జేసిన సేవకు సర్దిఫీకేటినడుగుట కిదియే మొదటిసారియని జేప్పవలసియున్నది. మహమ్మదీయు లీవిషయమును దెలిసికొనెదరుగాక. అయితే యెవరైతే వేచియుండి ప్రార్థన సల్పినదో వారుగూడ దేశసేవజేయుదురని జేప్పవలయును. ఎవరైన మహమ్మదీయులు యీ పృచ్ఛకునివలె నే నేను జేసిన సేవను పరిక్షింపవలయుననియెడల దీనితో కల బ్రద్దలుచేసికొనక నేను బాగా నేవయేమియు చేయవచ్చును వేచియుండి ప్రార్థన జేయుచున్నానని తెలిసికొని తృప్తిచెంది యుండవలయుగాక.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములకు యాదిగువ కనిన సరుకులను దేవస్థానం కచ్చేరిలో 1935 ఫనలికి సరఫరాచేయు హక్కును యీ నెల 23-వ తేదీలు వరకు 12 ఘంటలకు మరుయాలం వేయబడును గనుక యాలంలో సవాలుచేయ కోరువారు రు 100-0-0 డిపాజిట్టు కట్టి యాలం పాట పాడవచ్చును. యాలం-శ్రీవిచారణకర్తల వారి మంజూరు అయినది తెలియపరచిన 10 రోజులలోగా క్రమమయిన స్థానపులో అగ్రిమెంటు వ్రాశి యియ్యవలెను. యిందుకు తప్పితే డిపాజిట్టు న్ను దేవస్థానమునకు దాఖల్ చేసుకొని తప్పి పోయిన సవాలుదారు జవాబుదారిపైన పునః యాలం వేయబడును. అగ్రిమెంటు పరత్తులు యాల కాలంలో తెలుపబడును.

(1) సూర్యమార్కు కుంకుమపువ్వు యస్. నారాయణ్ కంపెని బొంబాయి వారి వద్దనుంచి పార్సల్ శ్రీ విచారణకర్తలవారి పేరట రప్పించి సరుకు సప్లయి చేయవలెనది.

(2) జవాహర్మార్కు పచ్చకర్పూరం.

(3) మేలురకం కస్తూరి.

(4) పునుగు చట్టం.

సాంపెల్లు యాలకాలంలో చూడబడును.

(5) మంచిసువాసనగల శుద్ధమైన ఆవు లేక యెనుమునెయ్యి గొట్టె, మేకలనెయ్యి కాని యితర మరేవస్తువుకాని కలసి వుండకూడదు. ఇతరవస్తువులు కలసివున్నట్టు అనుమానము కలిగినా సువాసన లేకపోయినా తిప్పివేయడమవును. డబ్బాలలోని నేతని తిరుగవేసి పరీక్ష చేయడమవును.

తిరుమల తిరుపతి } వి. నాగేశ్వరరావు,
వగైరాదేవస్థానం }
కచ్చేరి. 7-7-25. } ఫార్ విచారణ కర్తలవారు.

రోమ హరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భగ్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమమును రెండు నిమిషాలలా మొదలంట రాలిపోవును. దేనివలన చర్మము నలుపెక్కుడు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవు. అమృతాంజనం డిప్, మదరాసు - బొంబాయి

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వసం! జూలై నెల 16-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు	చా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు 42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని	ప 48 గలవి రు	18 0 0	15 0 0
నెల్లూరిని	డిటా	15 8 0	17 0 0
డిల్లి	డిటా	16 0 0	18 0 0
రాగులు	చా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
బియ్యము	"	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205-	12 8 0	13 8 0
నెనగలు	డిటా	11 12 0	12 4 0
నెసలు	డిటా	14 0 0	15 0 0
మినుములు	డిటా	15 4 0	16 8 0 0
ఉలవలు	ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-కి	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి	చా 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుచా 1-కి		55 0 0	60 0 5
ఇతరప్రదేశము	"	50 0 0	58 0 0
వేరు నెనగనూనెగానూనెచా 1-కి రు 188 మిషన్ నూనె		182 0 0	
అనుదము	చా 1-కి	128 0 0	180 0 5

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు	చా 1-కి	105 0 0	
కూరపసుపు	"	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరిని)చా 1-కి		100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముణుగు 1-కి	రు 50,50		
కాళహస్తీపాయకట్టు	"	70,75	
తెల్లము	చా 1-కి	85 0 0	45 8 0
చింతిపండు	చా 1-కి	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పట్టారకం	చా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చదరం	"	80 0 0	82 0 0
రవుండు	"	80 0 0	40 0 0

6. లోహములు

నెండ్లి 100 తులంకు	"	71 0 0	74 8 0
బంగారము, తులము 1-కి	"	21 10 0	21 12 0
పవరము 1-కి	"	13 7 6	
ఇత్తడి	చా 1-కి	258 0 0	256 0 0
రాగి	డిటా	285 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కర	226 పా గలవి	31 8 0	32 0 0

7. రంగులు అలిజరైన

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	72 0 6	
లొట్టికృష్ణము	డిటా	"	"
సింహం	డిటా	"	"
గుర్రం	డిటా	70 0 0	

8. దూది

బో నెట్టుబారున 1-కి	రు 800 0 0		
ఎల్నాడు దూది	"	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	"	7 4 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	"	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	"	7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	"	7 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20	"	9 8 0	
జపాక్ నెం 20	"	9 8 0	
" నెం 40 ఏ తేలిం అయినను	"	12 0 0	
బెన్గాల్ నెం 24½	"	10 0 0	
14½ క్విలక్ పక్షి	"	7 6 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం	యాటె	10 8 0	
నెం 22	"	10 12 0	
నెం 12½ బెన్ని పర్కసు	"	8 8 0	
నెం 14½	"	8 12 0	
నెం 12½ అలెస్సు	"	7 6 0	
నెం 12½ కొయిలవట్టి	"	7 8 0	
నెం 22½ రంగులూరు	"	9 14 0	

జాబులు.

తెనాలి తాలూకా, క్రాడలో అగ్నిప్రమాదము

(10-7-25) వగలు 11, 12 గంటలకు మధ్య మా గ్రామమునకు పడమరపై వున్న చిన్న పూరింటిలో అగ్ని బయలుదేరి గ్రామ తూర్పు చివరవరకు ధ్వంసము గావించెను. అగ్ని దేవుడు ఆహుతిగావించుకొన్న పూరియిండ్ల సంఖ్య 70, 80 ఉండును. ఈయిండ్లన్నియు మిగల బీదవారివి. మూలగిన నక్కమీద తాటి కాయ బడ్డ చందమున పోయిన గాలివానకు యిండ్లన్నియు పడి పోయి యిండ్ల కప్పలకు గడ్డి వస్త్రాలు లేక నానాకష్టముల పాలై యెదో యొకవిధముగా మరల యిండ్లు కట్టుకొని కాల మగడుపుకొనుచుండ మరల అగ్ని దేవుడు వీరి పాలటయముదా యెను. నాట్ల లెబూముగట్టచే యిండ్లలోని పురుషులు స్త్రీలు పాలములకు వెళ్లియుండిరి. అకస్మాత్తుగా గ్రామములో మంట జూచి సగము ప్రాణములుపోయినవారలై గుండె బియ్యంట్లు పరుగిడి గ్రామముజేరునప్పటికే వారి గృహములు గృహపరికరణములు, తిన బండారములతో సహా అగ్ని దేవుడు తన పొట్టును పెట్టుకొనెను. ఒక యింటిలో నోక చిన్నపిల్లయు, మరొక యింటిలో నోకవృద్ధస్త్రీయు దహనమైపోయిరి. రెండువందల రూపాయల కిమ్మతుగల మిగల అంపమైన యొక కోడెదూడయు యింక రెండు మూడు పశువులు కాలిపోయినవి. వీరల దుఃఖముచూడ శత్రుముగానున్నది. నన్నాకాలయిలో వారున్న వారి పశువులున్న నిలబడుటకైనను గృహములు లేక వారుపడు కష్టములు భగవంతుని కెటుక ఘమారు 7, 8 వేల రూప్యముల నష్టముండును.

మా వెంకట్రామయ్య చౌదరి

విజ్ఞాపనము

నేను ఒక విలేతువును ద్వితీయవివాహముచేసికొని 7 సంవత్సరములనుండి సోషియల్ రిఫార్మరుగా వున్నాను. పు ద్బోగమువదలి యీకాకినాడనగరములో 5 సం|| లగా నివాస ముచేయుచున్నాను. విలేతునివాస వుద్యమమును వృద్ధిచేయవలయునని సంకల్పించుకొని, ఇదివరలో 8 వివాహములు చేసియున్నాను. ఇప్పుడు ఒక విలేతుకేరణాలమును పెట్టి వున్నాను. ఇట్టి సంఘసంస్కారమునందు అభివ్రాయముగల స్త్రీపురుషులు దేశమునందు అనేకమంది గల రకు విశ్వాసముతో యీవిజ్ఞాపనము ప్రకటించి నార్దు తమకు సాధ్యమయిన అన్ని విధములచేత నాకు ప్రోత్సాహమును సహాయమును చేయవలరని కోరుచున్నాను.

కేరణాలమునకు సాభార్య శ్రీమతి పత్రికనకవ్యుగారు యజమానురాలుగా నుండి తత్సంబంధమయిన సమస్తకార్యములను నిర్వహించి విలేతుబాలికలకు విద్యాపమున లేకుండ చూచుటకు కృషిచేయుచున్నాను. కావున తమతమ గ్రామములలో నుండు విలేతుబాలికలను కేరణాలమునకు వచ్చుటకు ప్రోత్సహించి సహాయముచేసి వారివిద్యకున్న వివాహములకున్న లేచు ఇష్టముసాకము భవసహాయముచేసి దేశాభిమానులు ఎల్లరు సాకు సహాయపడుదుని ప్రార్థించుచున్నాను

విలేతు బాలికలవిషయమై జరుపు యావత్తు పుత్రైక ప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగా వుంచబడును.

భవసహాయముచేసినవారు పేరు, మొత్తము ఎప్పటికప్పుడు పత్రికలలో ప్రకటంపబడును

ప్రతి అప్సార్వాయ్య

నూర్యారావుపేట-కాకినాడ

ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు ఉచితము

నాచేరవియించబడిన

రామలింగేశ్వర శతకము	0 2 0
మహాత్మగాంధీ తారావళి	0 0 6
నామదేవచరిత్ర (హరికథ)	0 4 0
రామకృష్ణసత్పతి	0 2 0
మాఝాండ్రజననము (ద్రామా)	0 12 0
ఆంధ్రభజగోవిందము	0 1 0

అనుగ్రంథము లారించిని గ్రంథాలయములకు నుచితముగా

జూలై 5 వ తేదీ పత్రికలో వెల్లడించింది. ఇప్పటికి 40 గ్రంథాలయములవారు మాత్రమే నాగ్రంథముల దెప్పించుకొనిరి. ఇంకను 300 గ్రంథాలయములకు సప్లయచేయగలము. ఇకముం దీగ్రంథముల గోరువారలకు నా 6 గ్రంథములేగాక ప్రయుత వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్యవల్లి) గారిచే వ్రాయబడి వారిచే నా గ్రంథములతోబాటు మీకు బంపుడని నావద్దను బంపబడిన "శివాజీ" యను గ్రంథము (0-2-0) కూడ లభించును. కాన తగుము బోగొట్టుకొనక ఖర్చులకు 0-2-0లు తపాలాబిళ్లలను బంపవలయును. ఇదివరకు గ్రంథముల దెప్పించు రకొన్నవారును ముందు తెప్పించుకొనబోవువారును ప్రత్యుత్తరముల వ్రాయించికోరెను. సైబాం సోదరులు వారి చిరువామా చక్కని తెలుగుక్షరములతో వ్రాయవలయును.

తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరి,
చెలుకుపల్లిపోస్టు, సోన్నూరు, గంటూరుజిల్లా.

వితంతు వివాహములు

జూలై మాసము మాడవక రివ్యూలో ప్రచురించిన అంశములను ఆంగ్లములకు తెలియుటకొరకు వ్రాయుచున్నాను. లాహోరులోయుండు విధవావివాహ సహాయక సభ యాచనాన్యముక్రింద జరిగిన వితంతు వివాహములవివరణ,

సంవత్సరం	వివాహములు జరిగినసంఖ్య
1915	12
1916	18
1917	31
1918	40
1919	90
1920	220
1921	317
1922	458
1923	892
1924	1603
1921 సంవత్సరం జనాభా ప్రకారం హిందూవిధవల సంఖ్య	
మొత్తము	విధవలసంఖ్య
0-1	597
1-2	494
2-3	1,257
3-4	2,887
4-5	6,707
0-5	11,892
5-10	85,037
10-15	2,32,147
20-25	3,96,172
15-30	11,68,720

పునర్వివాహము చేసుకొనుటకు యిష్టముండు వయసు గల స్త్రీలు భర్తచనిపోయిన వెంటనే వివాహముచేసుకొనుట శ్రేష్టము.

సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి,
వారాణసిపరం 12-1-1925.

సంయుక్త గోదావరిమండల సభ

సంయుక్త గోదావరిమండల సభ కాకినాడలో కడవిన జూలై 5-6 తేదీలను జరుగనని మేనెలలో వార్తా పత్రికలలో ప్రకటించియుంటిమి. కారణాంతరములచేత దాని సభ్యుడు నిలుపుచేయవలసి వచ్చినందువలన, ఆసభ ఆగస్టు 8-9 తేదీలను కాకినాడలో జరుపుట కిష్టము నిశ్చయింపబడినది.

2. జిల్లాపరిపాలనలో సంబంధించిన రాజకీయాది వ్యాపార వ్యవహారవిషయములను గురించి ప్రతిసభలో చర్చించి వానిలోపముల నివారణకొరకు ప్రయత్నింపబడును, వానిలో జరుగవలసిన మార్పులకు ప్రవాళిప్రాయముసారముగా తీర్మానములను కావించి వానిని జిల్లా అధికారులకును దొరతనమువారికిని తెలియపరచుటయు, సీసఫోర్డేశముయి యున్నది. జిల్లాలోని రివిన్యూ, ఇంజనీరింగు, ఇన్స్పెక్షను, నెటిలుమెంటు సర్వే, భూమిపన్నులు, దేవాదాయపుట్టుక, ఎట్టిట్యూండుఆక్టు, లోకబుధండు, జాడీవల్, రిజిస్ట్రేషను, ఆప్కారీ, వ్యవసాయము మొదలగు విషయములను గురించి ఆచార్యముగ ననవలెను.

మార్పులను సవరణలను చిత్తుతీర్మానరూపముగా తాలూకా సంఘములు, గ్రామసంఘములు, పరపతిసంఘములు, ఇతరసంఘములవారు వెంటనే యాసభ కార్యదర్శికి పంపించుకొనువాము. ఈసభకు జాతీయవాదులు, జిప్టినువర్తమువారు, జమీందారులు, ప్రాప్రయిటర్లు, కర్షకులు, వర్తకులు, పెన్షనరులు, యూరోపియనులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, ప్రతినిధులుగావచ్చి చర్చలలో నిరాటంకముగా పాల్గొనవచ్చును. ఈసభ గోదావరిజిల్లా సంఘమువారి యాదరణమున జరుపబడును.

3. పూర్వపు గోదావరిజిల్లాలో చేరియుండిన నర్సాపురము, భీమరము, తణుకు, ఎర్నూరుజెము, ఏలూరు తాలూకాలు ఈసంవత్సరము ఏప్రిల్ 15 తేదీ మొదలు కృష్ణాజిల్లాలో నుండి విడదీయబడి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా యనుపేర ప్రత్యేక మండలముగా నేర్పరచబడినవి. ఆ అయిదు తాలూకాల ప్రజలను 1904 సంవత్సరమువరకు గోదావరిజిల్లా సంఘమునందు సభ్యులైయుండి గోదావరి మండలసభలు మాతోగలిసి జరుపుచుండిరి. ఆ ట్టి సభలు ఏలూరు, తణుకు తాలూకాలో జరిగియుండెను. నూతనముగా నేర్పరచబడిన పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వారికిని, తూర్పుగోదావరిజిల్లా వారికిని, ఇన్స్పెక్షను, డ్రాయింగ్, నీటితీరువలు, నెటిల్మెంటు, వ్యవసాయక సంబంధవిషయములు సామాన్యములు. వారి కిప్పుడు మండల రాజకీయవ్యవహార పరిస్థితులను గురించి చర్చించు ప్రత్యేకమండలసభ లేకపోవుటవలన, వారికివ్యయమునూ తూర్పు గోదావరిప్రజలతో కలియుట కాలంకము లేదు. 15-8-25 తేదీని తాజేవల్లిగూడెము గ్రామమున మహారాజశ్రీ పెన్సన్స్ పెర్సెరాజు బి. ఏ. బి. యల్., ఎం. యల్. సి. గారి యాజమాన్యమున జరిగిన పశ్చిమగోదావరి డెట్రాకహితుల సమావేశమునకు వచ్చిన ఎర్నూరుజెము, భీమరము, తణుకు, ఏలూరు తాలూకాల రహితులు కాకినాడలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడిన సంయుక్త గోదావరిమండల సభకు తమతాలూకాలనుండి ప్రతినిధులుగా చాలమంది వచ్చెనమని చెప్పియుండిరి. కావున తూర్పు పడమర గోదావరిజిల్లా రహితులు, ప్రజలు, ప్రముఖులును ఆగస్టు 8-9 తేదీలను కాకినాడలో జరుపబడునట్టి సంయుక్త గోదావరి మండలసభకు విస్తార సంఖ్యాకులుగా దయచేసి సభను జయప్రదముగా గావింప కోరుచున్నాము.

సన్యాససంఘమున సభ్యులుగ నుండువారు రు 2-0-0 విరాళమును చెల్లించవలెను. ప్రతినిధులుగనుండువారు ఒక రూపాయి ఫీజు చెల్లించవలయును.

యల్లాజ్యోత్సుల కామేశ్వరరావు,
సన్యాస సంఘాధ్యక్షుడు.
దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు,
నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావు,
కాకినాడ 8 జూలై 1925. కార్యదర్శులు.

చీరాలమునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుని
ఎన్నిక

రా॥ సా॥ రావుల సుబ్బారావుగారు
యెన్నుకొనబడిరి
చీరాల, జూలై 16 :—చీరాలనుండి డొక విశిఖరి యాదిగన ప్రకటించిన తంతి నంపెను:—
చీరాల పురపాలక సంఘాధ్యక్షు నెన్నుకొనుటకు నేడు ఉదయం 7-80 గంటలకు మునిసిపలు సభ్యులు సమావేశమైరి. రావుసాహెబు రావుల సుబ్బారావుగారు తిరిగి అధ్యక్షుడుగ నేతగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి. (తంతివార్త)

అస్సాము శాసనసభ
సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులు దిగగోయకుండ
నీయబడెను

ఏలూరు, జూలై 15:—నిన్నను బరిష్కారముకాగ మిగిలిన సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులవిషయమై నేడు చర్చ జరిగెను. సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులను దగ్గించుట కొంతపట్టు సభ్యులు జూపినను అది నిరర్థకమయ్యెను. మొత్తము రూ 186987 లును గ్రాంటు నీయబడెను. రెడ్డుకాసు ప్రచారమునకు వలయు రూ 5000 లను నీయవలసి ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము తుదకు ఉపసహరింపబడినది. (అ.ప్రె.)

రాజద్రోహము
పురికొల్పు వ్రాతలకు

భాయి విహితసింగుగారికి 31 సం॥ల కఠినపక్షము
వేయిరూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను
అమృతసరం, జూలై 15:—రాజద్రోహమును పురికొల్పు వ్రాతలను వ్రాసినందులకు మాడుసంవత్సరములు కఠిన పరకమును, వేయిరూపాయలు జరిమానాయు భాయి విహిత సింగుగారికి మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు కిక్కు విధించెను. (అ.ప్రె.)

“ఎట్టి పరతులు లేకుండ
సిక్కు ఖైదీల విడువవలయును”

శిరోమణి అకాలీదాలుయొక్క అభిప్రాయము
అమృతసరం, జూలై 15:—పంజాబు దొరతనము కాంతిని నెలకొల్పినదివలన యెట్టి పరతులను గోరకుండ అకాలీఖైదీలను తక్షణమే విడుదల చేయవలయున్నదని శిరోమణి అకాలీదాలు అభిప్రాయము నివ్వచున్నది. (అ.ప్రె.)

షాంగుహే అకాలీల ఆగమనము

అమృతసరం రైల్వేస్టేషనువద్ద ఘనస్వాగతము
నీయుట
అమృతసరము, జూలై 15:—షాంగుహేనుండి వచ్చిన యిరువదియైదుగురు అకాలీలు నేడివటకు వచ్చిరి. రైలుస్టేషను వద్ద స్థానిక అకాలీలు వీరలకు ఘనంబగు స్వాగతము నిచ్చిరి. ఉత్సవముతో పిల్లలగుండ ఊరేగిరి. బంగారు చేపమునందు యధారీతిన అకాలీలు వీరలకు స్వాగతపూర్వకముగ స్వాగతమును యిచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరుపతకము పొరుట

అకాలీ నేరముని తొందర
అమృతసరము, జూలై 15:—పంజాబు శాసనసభయందు గవర్నరు కావించిన ఉపన్యాసమును ప్రకటనను ఆధారము చేసికొని తన్ను విడుదల చేయవలసినదని ఒక అకాలీ నేరముడు అమృతసరము అదనపు సెషన్సుజడ్జిగారికి దరఖాస్తు నంపెను. గురుద్వారా శాసనమును గౌరవించెదనని నేరముడు వాదనము చేసెను. అట్టివారలను పదలివేయవలయునని సెషన్సు జడ్జిగారికి ఉత్తరము నీయనందున జడ్జిగారు ఖానుజుహుద్దీనుగారు దరఖాస్తును జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి కంపిరి. (అ.ప్రె.)

వర్షపాతము

సిల్వా, జూలై 15:—రూప్ నీమట్టుపట్ల వాయునందలి ఒత్తిడితరకు ఆపృశ్యమయ్యెను, ఘూర్జరము, దేశమధ్యభాగముందలి వర్ష పవనములు బలహీనముగ నున్నవి. దక్షిణబర్మా, దక్షిణ తూర్పు వంగరాష్ట్రము, ద్వీపకల్పపు పడమటితీరములందు చురుకుగా నున్నది. దక్షిణబర్మా, బెంగాలు, తూర్పుసంయుక్తరాష్ట్రములు, తూర్పు రాజపుత్రస్థానము, ఘూర్జరము, కొంకణము, మళయాళము, ఉత్తర హైదరాబాదులందు సర్వత్ర సామాన్యముగ వర్షము గురి సెను. ఉత్తరబర్మా, అస్సాము, ఉత్పల్లము, బీహారు, తూర్పు ఉత్తరప్రదేశము, మధ్యయిండియా, మధ్యరాష్ట్రములు, భోంబాయి డక్కను, మైసూరులందు అచ్చటచ్చట వానగురి సెను. ఫోటానాగపురం, పశ్చిమ సంయుక్తరాష్ట్రములు, దక్షిణహైదరాబాదు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మదరాసు, డక్కనులందు స్వల్పముగ వానపడెను.
తేవాయి 2, రంగూను 1, బెస్సేను 1½, డైమండుదీవి, క్యాపుర 3, అక్కోచే 5, భూద్రి 1, ఛరపంజి 2, కామ్యుబజారు, బారిసాలు 3, చిట్టగాంగు, సతారా 1½, షాఖారీ, దివాజిపురం 1½, అంగుల్ 3, డాల్హనగంజి 1, అలహాబాదు 1½, ధేరాధూను 2, మసూరీ 3, అహమదాబాదు 1, కల్లికాట్ 5, మంగు కూరు, కొచ్చి, బెల్గాము 1½, మైసూరుగారిందు 5 అంగుళముల వర్షము గురి సెను.
నూతన:—ఘూర్జరమధ్య వర్షము గురియుట తగ్గును; బీహారు, ఫోటానాగపురములందు వానమెండుగ గురియవచ్చును. (అ.ప్రె.)

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

చిత్తూరులోని స్వాగతము

చిత్తూరు, జూలై 15:— మనరాసు గౌరవరు నై కాంటు గోషనుగారు భార్యాసమేతులై పరివారముతో గూడ, 14 వ తేదీన మనరాసులో బయలుదేరి 15 వ తేదీ ఉదయమున కు చిత్తూరు చేరిరి. చిత్తూరులో రా. బ. యు. రామారావు. గారును, డబ్ల్యు. ఆర్. జాను పోలీసు సూపర్వైజరు, ఆర్. నారాయణయ్యరు జిల్లాజడ్జిగారును స్వేచ్ఛనువద్ద సన్మానించి గౌరవ ధియేటరునకు గొంపోయిరి. అచ్చట సన్మానపత్ర మందజేయుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. దారిలో చక్కని తోరణములు ఆర్పిలు కట్టియుండెను. ఆమందిరమునందు పురజనులు పెద్దలందరు విచ్చేసియుండిరి. కాలహస్తి పుంగనూరు బంగారి రాజా గారులు, రా. బ. టి. వి. రంగారావుగారు, సి. ఆర్. రెడ్డి, బి. మునిస్వామి అయ్యరుగార్లు విచ్చేసియుండిరి. రా. బ. టి. వి. రంగారావుగారు పురపాలకసంఘము తరపున సన్మానపత్రము జదివెరి:— ఈపురపాలక సంఘము స్థాపించబడి ఎనిమిదేండ్లు నది. ఈనగరమునకు రెండు లోపములు గలవు. నీటి సరఫరా యేర్పాటులును మరికినీరు పోవు ఏర్పాటులును సరిగ లేకున్నవి. నీటి సరఫరా యేర్పాటులును రూ 6,89,000 ప్రథమ ఖర్చులకు అంచనావేయబడినవి. అందులో సగము ఖర్చు సంఘమువారు భరించినచో ప్రభుత్వము వారు సహాయపడెదమనిరి. కాని సంఘమునకు రాబడి లేకున్న డ్రెయినేజి (మరికినీరుపోవుట) ఏర్పాటులుగూడ నశ్చేయున్నవి. ఈవిషయములందు ప్రభుత్వము వారు సగము ఖర్చుల గ్రాంటుజేయుటకు బదులుగా మాడు పంతులు భరించవలసినదిగా సంఘమువారుకోరిరి.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, సభవారు తనకు జూపిన గౌరవమునకు కృతజ్ఞత చెల్పుచు నీటిసరఫరాగూర్చి యిట్లు నుడివెరి. నీటిసరఫరా యేర్పాటుల అంచనా రూ 6,86,000 చాల హెచ్చుగ నున్నదని మీరనుచున్నారు. ఈ అంచనాలు నాలు గేండ్లక్రిందట వేసినవి. ఇప్పుడు ధరలు తగ్గిపోవుటచే అంత వ్యయ మవసరములేదు. ఈస్కిమునకు ఇప్పుడు రూ 5,04,000 అగుననియు, నీటిసరఫరా రి మైన్వరకేయుండి, మొదటిస్కిములోవర 42 గాక 28 ఫెంపెనులేయున్నచో రూ 47,900 మాత్రమే యగు నని తెలియుచున్నది. ఈమాత్రము స్కిమును మీరసగముగ్రాంటుపద్ధతిపైని నీటిపన్నువసూలుజేయు, కొన సాగింపవచ్చును. దీనిని త్వరలో మీరు కొనసాగించుట ప్రజలకుపయోగకరముగనుండును. మరియు వరదరాజాస్వామిదేవాలయము సూతినుండి యిప్పుడు రెండుపంపులుమాత్రమేయున్నవి. వీటిని 12 పంపులుగా హెచ్చించుటకు వీలుండు ననియు నూతిలో నీరు సరిపోవుననియు, 1923 సం॥ సానిటరీ దింజనుగారు వేరొక చిన్నస్కిము జూపిరి. దీనికి రూ10000 ఖర్చు గు నట్లు అంచనా వేసిరి. గ్రామిణీపను స్కిమువిడిచిపెట్టి యీ చిన్న స్కిమును నెరవేర్చినచో సరిపోవును. ఇందు సగము కర్చు రూ 5000 ప్రభుత్వము వారు భరించెదరు. డ్రెయినేజివిషయమున నేను క్రొత్తగా చెప్పన దేమియులేదు. మీ సభవారు నీటిపన్ను వసూలుచేయ నిష్టపడకుండుటచే ఈ స్కిము గూడ నిలిచిపోయినది. ఇప్పుడు మరల పన్ను విధించుటకు నిశ్చయించిరి. కనుక పనినెరవేర గలదు. స్థానికప్రభుత్వమువారిందువిషయమున మీసభకు వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి మీరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవెంటనే ప్రభుత్వము వారు దీనిగూర్చి శ్రద్ధ వహించునట్లు చూచెదను. మీ రొసంగిన సన్మానమునకు వేరొకసారి నాసంతసము చెల్పుచున్నాను.

జిల్లా బోర్డు

బి. మునుస్వామినాయుడుగారు జిల్లాబోర్డువారి సన్మాన పత్రమును జదివెరి. అందు జిల్లాబోర్డు పేదరికము నాలోచించి ప్రభుత్వమువారు కొన్ని గ్రాంటులనిచ్చుచుండిరనియు, ఆ గ్రాంటులు 1920 సం॥ ఆర్థిక సంఘమువారి శిఫార్సుల ననుసరించి తీసివేసిరి గావున తిరిగి యిప్పించవలసినదియు గోరిరి. స్థానిక సంఘముల చట్టమును సవరింపవలసియున్న దనియు, జిల్లాలో 5 నూతన రైలు మార్గముల నిర్మింపవలసి యున్నదనియు, అడవులలో పశువుల మేయించుకొను అడ్డెల నెక్కునజేయ, వలదనియు, అడవి పంచాయతీలు సరిగా పనిజేయనందున, అడవి ప్రాంతములందుండు రయితుల యిబ్బందుల విచారించుట కొక సంఘమును, ధూమిశిస్తులు, ఇరిగేషను విషయముల విచారించ నొక సంఘమును నియమింపవలసినదిగా నూచించిరి.

ప్రత్యుత్తరము

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు సన్మానపత్రమునకు గవర్నరుగారు ఈతీగ ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

ఈజిల్లాకు గవర్నరుగారు వచ్చి చాలకాలమైయుండును. నేను మిమ్మువరిని జూచ సత్కరింపబడుటకు చాల సంతోష మునుచున్నది. మీరడిగిన కోర్కె లన్నింటికి ఒక్క మారుగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట కష్టసాధ్యము. అయినను ఈ విషయము లన్నింటికి జ్ఞప్తి యుండుకొని తిరిగిపోయినపుడు నాపరిశ్రమ మతో జూచిరించెను.

గ్రామములకు రోడ్లు వేయించుటకు ఒసంగిన గ్రాంటు క్రు సంతసింపుచు నింకను ఎక్కువ పోగర్లుముల నొసంగుటని మీరు గోరుచున్నారు. (1920) ఆర్థిక సంఘమువారి శిఫార్సుల లవకారము కంప్రామ నేట్లు గ్రాంటులు తొలగించుటవలన మీ జిల్లాబోర్డునకు రూ 24,488 లాభమైనదిగాని నష్టము రాలేదు. పూర్వము గ్రాంటు రూ 40,000 మాత్రమే యుండెను గాని యిప్పటి ట్రంకు రోడ్లు గ్రాంటు రూ 74,488 గలదు. మీ ఆదాయము హెచ్చుటకు వీలులేనందున నూతనముగ అభివృద్ధి యేర్పాటులు జేయుటకు ఇంకను ఎక్కువ ధనసహాయమును గోరుచున్నారు. ఈ జిల్లాలో స్థానికసంఘములకు ప్రతియేడు ఆదాయమే ఖర్చుకన్న అధికముగనున్నది. ఈవిషయమునందు ఇతరజిల్లాలకన్న చిత్తూరుజిల్లా మేలుగనే యున్నది. ఇట్లు గోరుటలో మీప్రజలపోకర్కార్థము మీరు చూపెడిశ్రద్ధ గన్నట్లుచున్నది. అందువిషయమున, ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడు వీలుండిన అప్పుడు సహాయము జేయుటకు నెనుదియరని తెలిసికొనుడు.

స్థానికసంఘముల చట్టమును సవరించుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. నేను ముందుగా నేమియు జెప్పజాలను.

పుల్లెలపుటి- నాయుడుపేటలోను 1 వ తరగతి ట్రంకురోడ్డుగ మార్చువని మీరు కోరుచున్నారు. కొన్నిరోడ్లను ట్రంకురోడ్డుగ మార్చుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆ సందర్భమున మీకోర్కెలు నెరవేరునట్లుగా నేను స్వయముగ ప్రయత్నించెదను.

ఈ రాష్ట్రములో రైల్వేల యభివృద్ధిగూర్చి మొన్నటి సభలో రైల్వేబోర్డు పై న్నాయలు కమిషనరుగారితో సంప్రదించియుంటిమి. మీరు కోరిన 5 నూతన మార్గములలో పోకలనుండి మదరాసునకు రైలుమార్గమేర్పరుచుటకు వీలులేదని రైల్వే ఏజంటుగారు విచారించి చెప్పిరి. రైలు వేయన లేనట్లు మామూలుగూరము కన్న 16 మైళ్లు అధిక మగును. ఈ మార్గమైనను భూ భాగము సదునుగలేనందున మార్గమేర్పరుచుట దుస్సాధ్యమగును. మిగిలిన నాల్గుమార్గములలో యెం యె రకు వ్యాపారముగలదో లాభకరముగనుండునో లేదో తెలిసికొనవలసి యున్నది. ఎంత ఖర్చునోరైల్వే ఏజంటుగారు అంచనా చెలుపవలసియున్నది. ముందుగా యిది తెలిసికొనవలసి యింక విషయము లాలోచించుటకు వీలులేదు. మీరు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసినపుడు అన్నియు విచారించబడును.

పశువులమేళకు అద్దె ప్రస్తుతము అవు ఒక్కింటికి రి ఆ టాలు గలదు. ఇది చాల తక్కువ గ నుండుటచే ఖరీదు గిట్టుటలేదు. దీనిని హెచ్చింపరాదని మీరు గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి రాబడిలో యింతనష్టము పెట్టుకొనగోరుట భావ్యమగునా? పంచాయతీలు యెక్కువగ స్థాపింపబడుకుండుటకు యీ పశువుల మేళ రాబడి తగ్గిపోవుటయే కారణము. పశువుల రేటు రి అటాలు వరకే హెచ్చింపబడును. ఇదివరకువర రి అటాలు గాదు. పంచాయతీల పరిపాలనక్రిందనున్న అడవులలో అనెనుమెంటు అధికముగ నుండుటచే చెట్లెండుకొనుట కష్టముగ నున్నదని వినుటకు విచారమునున్నది. ఈ పంచాయతీల పరిపాలన ఈ నెలనుండి రివెన్యూ శాఖకు మారుటచే, శిస్తు యెక్కువగా నున్నట్లు తోచినవెంటనే మీరు కలెక్టరుగారికి శిర్కారుచేసిన వారు తగిన చర్య దీసికొనగలరు. కలెక్టరుగారును, షిఫార్సు ఆఫీసరుగారును, మరియు గురు ఉద్యోగేతరులు గలసి ఒక సంఘముగ నేర్పడి పంచాయతీల నభివృద్ధిజేయుదురు. ఇదివరకున్నవి బాగుచేసి నూతనముగా కొన్నిటిని స్థాపించెదరు. కావున అడవి పంచాయతీల విషయమున మీ కంతగా యిబ్బంది యుండజాలదు.

కాళహస్తి: కాల్వేలునగరు ఎట్టేలులగూర్చి మీరు కోరిన విషయములకిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మీయ జాలను. కొద్దిరోజులలో నొక డిప్యూటీ జేషను రానున్నది. రయితులతరపున వాచమును, రివున్యూబోర్డువారికి తెలియజేయవలసిన ప్రభుత్వమువారికి నూచించియుంటిని. ఎ

ట్టేలు లాండుచట్టము సవరించుటగూర్చి రయితులుదా డ్రీసంబంధించిన ఉపసంఘమువారికి తెలియజేసికొనవలెను.

ఇరిగేషను విషయమున మీరు కోరిన విషయములకు మదనపల్లి తాలూకాబోర్డు అగ్రతీరునితో మాట్లాడనిది యేమియు చెప్పజాలను. ఏశాఖతోవచ్చిన ఆదాయమునుండి కొంతభాగము ఆశాఖ పరమృత్తులకై వినియోగింపవలసిన పని మీరుకోరిరి. అట్లుకానేరదు. ఇరిగేషను రాబడి అంతయు వరలు ఆదాయము క్రింద చేర్చబడి, అందులోనుండి అవసరముగ నుండు పరమృత్తుల వినియోగింపబడుచుండును. అయినను, చెరవుల మరమృత్తులకై యెంత చెచ్చింపవచ్చునో అధికసంఖ్యను చెల్పుచు బడ్జెటుల తయారుజేయవలసినదని కలెక్టరులకు కోరియుంటిమి. గతమాడేండ్లలో అయిన ఖర్చులకు సగటునవచ్చు మొత్తములో మాడవంతు లేదా జిల్లాబడ్జెటులలో చెల్పు మొత్తముగాని యిందునిమిత్తమై చెచ్చింపవచ్చునని నూచింపబడెను. దీనివలన కొంతవరకు మరమృత్తుల ఆలస్యముతగ్గిపోవును.

మీరుగావించిన సన్మానమునకు ఒసంగిన గౌరవమునకు కృతజ్ఞుడను. రెండు సన్మానములను వెంటిపెట్టెలలో నుంచి యిచ్చిరి.

సందర్శనములు

మధ్యాహ్నమున గవర్నరుగారు యాదిగువ వారికి దర్శన మొసంగిరి:— కాళహస్తి కాల్వేటికగరు రాజాగార్లు తిరుపతి మహంతి రా. బ. టి. వి. రంగారావు, బి. మునిస్వామినాయుడు, బంగేరి జవీందారు టి. యక. నారాయణరెడ్డి, పి. పార్థసారథి రాయంగారు,

విద్యార్థులను జూచుట- తదనంతరము

గవర్నరు దంపతులు విద్యార్థులయములను జూడబోయిరి. గవర్నరుగారి భార్య ప్రథమమున బయటి మెమోరియలు ట్రేయినింగు స్కూలు జూచిరి. ఇందు ట్రేయినింగు శాఖ యందు 42 బాలికలు గలరు. ఈపాఠశాల క్రైస్తవముత ప్రచారమునకై స్థాపించబడినది. సిమ్మట మెమోరియలు జూడబోయిరి. ఈపాఠశాలలో విద్యార్థులకు నివాస యోగ్యమగు వసతులుగూడ గలవు.

ఈలోపుగ గవర్నరుగారు రా. బ. యు. రామారావు గారి తో గల సి గ వ ర్న మెం టు హైయరు ఎరిమెంటరీ ట్రేయినింగు స్కూలు జూడబోయిరి. సాయంకాలము గవర్నరు గారు చిత్తూరు రిజక్య అడవుల మట్టు మోటారుపై తిరిగి కలెక్టరు బంగారాలో జరిగిన ఆల్పహారముల విందారగించిరి. విందునకు చాలమంది శ్రీ పురుషులు విచ్చేసిరి. ఆల్పహారములు పంచిన పిదప గానసభ కత్తిసాము ప్రదర్శించబడినవి. రాత్రి శ్రీరామవిలాస సభవారు ప్రదర్శించిన నాటకమును జూచిరి.

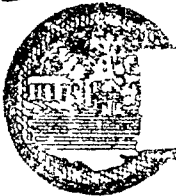
స్వరాజపక్ష సభ

దేశబంధుడు ఘరీదుపురపు యుపన్యాసమందు నూచించిన పరతులపై సహకారమున కంగీకరించుట

పక్షనాయకుల నేర్పాటుకుటలో నాగపురమువారి యభిప్రాయము

కలకత్తా, జూలై 15:—రేపు జరుగబోవు జాతీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహకసభయందు, స్వరాజ్యపక్ష సభయందు చాల యుత్సాహము చూపబడుచున్నది. నేటి యువయుము పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, యక. సి. కెల్కారు, యమ్. ఆర్. జయకరు, పండిత జహ్నోలాలు నెహ్రూ, యానీ, శ్రీనివాస అయ్యంగార్లు నవ్విరి. పటేలు, మెహతా, మాంత్వేగార్లు లేవటికి నవ్విరు.

స్వరాజ్యపక్ష కార్య నిర్వాహక సభ నేటి మధ్యాహ్నము జరిగెను. సభలోని నిర్ణయములు రేపు సాధారణ సమావేశము ముందు చర్చ కుండుదురు. బర్మిక్ హెడ్జుప్రభువు యుపన్యాసమునకు సమాధానము దేశబంధు చిత్రంజనదాసు ఘరీదుపురపు యుపన్యాసమందు నూచించి రసినీతి సహకార మొనర్చుటకు సిగ్గుముగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది. జాతీయ మహాసభకు స్వరాజ్యపక్షమున సిప్పటికంటె సమీప సంబంధ మేర్పడు మార్గము లేర్పాడుటకు రేపు జాతీయ మహాసభ కార్య నిర్వాహక సభయందు చాలాచింతపడును. మహాత్ముడును, నెహ్రూగారును గలసి యొక ప్రకటన గావించురని యూహింపబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మన భావన వాతవలు

కుష్టురోగ నివారణనిధి:—ఈనిధికి నేటి సరికి రూ 83,102-0-7 మొత్తము చేరినట్లు కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

వృద్ధశ్రమము:—ఎన్నోరు రైలుశ్రమవద్దకి తిరుగుచు 55 ఏండ్ల వృద్ధుల శ్రమము గోచరించినది పాలీసువారు విచారించుచున్నారు.

అన్నదానము:—ఎన్నోరు కంపెనీలకు రూ 1000000 వరకు వార్షిక పతననిగాండర్ల పూజాసంకల్పము నందు ఆదివారము 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వేయి మందికి వేదవల ఆర్పణను జరిపెదరు టిక్కెట్లు ఉచితముగ నచ్చేట దొరకును.

రాకపోకలు:—రా. వి. బి. డి. టి. క్రిష్ణమూచారిగారు, కె. రామకృష్ణమూచారిగారు, సర్ కేమన్న సిమ్మనగారు, రా. సా. ఎఫ్. రంగనాయకులు నాయకుగారు, నేడుదయము విచ్చేసిరి.

పురుక్కోట దివానుగారు, ఆర్. కె. ముఖ్యమంత్రిగారు, డి. బి. పి. కె. శశవత్సరగారు నిర్వహించిన పయన వయ్యిరి.

గోఖలేలు, గాననభ:—క్రిష్ణ సంగీతసభ వారి యాజమాన్యమున గోఖలే హాలులో ఆదివారం 19 వ తేదీ యంకాలము 4-గం. నిపుణులను గాననభలు పాఠశాల జరుగును. చంటి వైద్యనాథ భాగవతరు (పాలమాటు) గాత్రవాద. గోవిందస్వామిశిల్పి (తిరుచనాపల్లి) ఫిడెలు ఆలనసంజెల్లె (కుంభకోణం) వృందంగం. దక్షిణామూర్తిశిల్పి (పురుక్కోట) కంజీరా.

ఎన్నికనభలు

శిశువులుబాగు:—ఈశిశువు అభ్యర్థిగ నియమమున్న కె. శ్రీరామలక్ష్మణమూచారి స్థానము బలపరచుట, కాంగ్రెసు శిశుభావన సభల యాజమాన్యముక్రింద 17 వ తేదీ తుక్రవారమునాడు అప్పటికేవిధియందు ఎలకట్టుపిళ్లెయారకొవిలిపిడి యందు సాయంకాలము 6 గం. సభ జరుగును. కాంగ్రెసునాయకులందరు హాజరుదురు. సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

* * * *

మత్యలపేట—బుర్రాసత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు కాంగ్రెసు శిశుభావన సభల యాజమాన్యముక్రింద 17 వ తేదీన కింగబెట్టిపిడి చివర మెట్టుపిడిలో రాత్రి 8 గం. సభజరుగును.

పురుక్కోట:—కాంగ్రెసు నాయకులు జరుపు మూడు సభలు - 19 జూలయి ఆదివారము 6-7 గం. మొదటి పిడిలో శ్రీ. వి. చెక్రయ్యచెట్టి, ఆదికేశవులు నాయకరుగార్లు ఉపన్యాసకులు 2 వ పిడిలో 7-8 గంటలపై శ్రీ. సింగరవేలుచెట్టి రాజా మహానుభావుగారు ఉపన్యాసకులు. మూడవపిడి 8-9 గం. జానబు ముఖీ మహానుభావుగారు, టి. పి. మినాక్షిసుందరం పిల్లగారు ఉపన్యాసకులు.

పర్చుదొంగతనము-కి నెలలగిడు:—దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘము క్రిడాఫలములందు ఆటలు జరుగుచున్న పురు చాలమంది జనము ముగియుండిరి. త్రోసుకొనుచుండిరి అటు ముగిసినవరకు జనము క్రికిరిసి గొర్గురుపుడు ప్రస్తుత పార్లమెంటు వాడు, ఫిర్యాది అల్లా - మనువాని జమ్మలపేట - సముచితమైన తిరిగి తీసుకున్నట్లు అదించి, దాలో గూడ వానితేబులోని తోల ముగిసిన తీసికొనును. ఫిర్యాది వానిని గమనించి కేకవేయగా పాలీసు జవాను వచ్చెను ముద్దాయిసంచిక్రింద పడవై చెను. అందు రూరీ నోటు గలను కేసుజేయగా ఎన్నోరుపాలీసు కోర్టునందు 2 నెలలు కఠిన శిక్ష విధించబడెను.

దంపతులనమిష్టి మరణము:—కె. రి. య. మె. టు. నివాసులగు ఇరువురు నూతన దంపతులు, మ్యూజియము జూచెదమని జెప్పి యిలు వెడలిన వారి కేసులు సాన్నియమును కోవిల నూతిలో (చింతాద్రీపేట) గోచరించెను. రాజగోపాలను అను 22 ఏండ్లయునకుడు 14 ఏండ్ల భార్యయు మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మ్యూజియము జూడబోయెదమని యింట్లో చెప్పి బయలుదేరి తిరిగి యింట్లోకి రావలసి రాలేదు. బంధువులు వేచి వేచి చివరకు వెదకి కానక పరిశీలించుచుండిరి. నిన్నను సాయం కాలము 5 గంటలకు పాలీసువారు వైన దెలిపిన కోవిల నూతిలో భార్య కేసును గాంచి బయటకు దీసిరి. నేడుదయము భర్త కేసునుగూడ అందే దొరకెను. వారిరువురి శరీరములపై నగలలే యున్నవి. ఏమియు గాయములుకాని చెబ్బలుకాని లేవు.

యూనివర్సిటీ పరిశోధనములు:—ఈ వారపు గెజెటులో చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు పరిశోధనములు యఫ్. యల్. బి. యల్. యం. టి. బి. పి. డి. గ్రీలియం. బి. ఎ. డి. ఆనర్సుగ్రీలియం, టెక్నికలుపరీక్షలు పైపురై టింగు లోయరుహయ్యరున్న ప్రకటించబడినవి.

యఫ్. యల్. లో కే. జి. నారాయణస్వామిగారు, క్లాసులో మొదటిరాంకులోను, యం. కే.మగిరరావు, జి. పి. ముక్త్యకాశ్రీగారు రెండవరాంకులోను ప్యాసెరి. బి. ము. పరీక్షలో 1 క్లాసులో య్. యస్. రామయ్యగారు, పి. వి. వి. రామబ్రహ్మంగారును ప్యాసెరి. యం. యల్. లో హియాలలో వి. కామేశ్వరరావుగారును, కంట్లాప్టు లో య్. వరదరాజు, చిలకమర్రి సరసింహాచార్యులుగారును, జ్యూనిస్ట్రాడెన్సులో ముగ్గురును ప్యాసెరి.

బి. పి. లో యం. కే.మద్రయను పచ్చయ్యప్పకాలేజి విద్యార్థి ఇంగ్లీషులోను, మాధమాటిక్సులో 1 క్లాసులో ప్యాసెరియ్యెను. కే. పి. చంద్రశేఖరమీనను అనువిద్యార్థి పెంటుజో పెపుకాలేజి తిరుచినాపల్లి ఇంగ్లీషులో 1 క్లాసుప్యాసెరియ్యెను. బి. పి. మాధమాటిక్సులో బి. దేవారావుఅనునాతడు 1 క్లాసు లో మొదటిరాంకులోను, కాకాని వెంకటసుందరరావు రెండవ రాంకులోను వచ్చిరి ఫిజిక్సులో యం. యం. ఫెలిపుఅనునాతనికి 1 క్లాసువచ్చెను. కమిటీలో వై. వెంకటనారాయణగారు అను నాతడు (విజయనగరం) 1 క్లాసులో ఫస్టున ప్యాసెరియ్యెను. పిలాసఫీ, హిస్టరీ లలోను, ఫస్టు క్లాసు లేనే లేదు.

కలకత్తా రక్షకశాఖ

పాలనా నివేదిక

విప్లవోద్యమము ప్రబలముగా నుండెను

1924 లో ప్రభుత్వ మమలులోనికి దెచ్చిన వంగరాష్ట్ర నిర్బంధశాసనము శరణ్యమయ్యెనని ప్రభుత్వ ప్రకటనము

కలకత్తా, జూలై 15:—కలకత్తాపట్టణము, పరిసరములందు రక్షక శాఖాపాలనముమీద ప్రభుత్వ ప్రకటనము గావించుచు, క్రితసంవత్సరము ప్రారంభించబడిన విప్లవోద్యమ ప్రయత్నములు నివేదిక సంవత్సరమందు ముతీత ప్రాబల్యమందెను. పాలీసు కమిషనరువోగి యను దురభిప్రాయమున నొకయాండ్ల యుని జరిపిరి. బాంబులు తయారుచేయు స్థలములను పాలీసు వారు కనుగొనిరి. రెండూసార్లు ప్రేలుబులు తయారుచేయబడిన బాంబులనుగూడ పట్టుకొనిరి. వంగయువకులపద్ధతి రివ్యాలరులు, మందుగుండు సామాను పట్టుకొనబడెను. ఒక యువకుని చేతియందు రివల్యరు రూటాలమర్చబడి యుండగా పట్టుకొనబడెను. తుదకొక బాంబు నిర్మాతాపూరు పిడిలో వేయబడెను. దానివలన నొకవక్రముడు మరణించెను. వారి విచారణ జరుగుచుండగా రైలు స్టేషన్లమీద మఱియొకనిని చంపి విడచిరి. ఈ నేరములలో కమిటీ మొదటికి గావించిన కేసులు శిక్షింపబడిరి. ఈవారు యములు అక్టోబరు 20 వ తేదీని నిర్బంధశాసనముయొక్క 1924 సెల్లి పు సవరణములలో నుంచుటచే చాలవఱకు తగ్గెను. అప్పటినుండి సంవత్సరంతయు వఱకెట్టి విప్లవోద్యమ సంబంధముగ నేరములు జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

పత్రికాధిపతిపై మాననప్రస్తుతావా

నార్త ఆర్కాటుజిల్లా ఆంగ్ల గ్రామనివాసియు “సుఖోదయ” మను తమిళ పత్రికాసంపాదకుడు నగు వి. యస్. రంగ సామి అయ్యంగారు, ఆరణి యూనియన్ బోర్డున కధ్యక్షుడగు వి. జి. శేషచలం శెట్టిగారిపై దమ పత్రికయందు అమర్యాద కరములగు విషయముల వ్రాసినందున శేషచలం శెట్టిగారు నేడు బార్టిస్మెంట్ సొలీసుకోర్టు లో డిఫెండ్ సా హెబుగారి సమక్షమున కేసు దాఖలుజేసిరి.

1924 సెల్లి అక్టోబరు మాసమునందు ముద్దయి తన పత్రికను విమలకుంపెనీగ మార్చుటచి ఫిర్యాదియగు శేషచలం శెట్టిని కొన్ని భాగముల గైకొనవలసినదిగ కోరెను. కాని ఫిర్యాది అందులకు సమ్మతించవోయెను. ముద్దయి ఫిర్యాదికి కొంత డబ్బు బాకీపడియుండుటచే 2-11-24 న ఫిర్యాది తనపైకమును వెంటనే చెల్లింపవలసిన దనియు లేనిచో దావా చేయబడునని ముద్దయికి నోటిసు నంపెను.

పై కారణములచే ఫిర్యాదిపై ముద్దయి విరోధమాని ఫిర్యాదియొక్క ప్రతిష్ఠను గౌరవమునకు భంగకరమునట్టి వ్రాతలు తనపత్రికయందు వ్రాయ నారంభించెను. యూనియన్ బోర్డు పరిపాలనను గురించియు పెక్కు నిరాధారములగు అపనిందల మోపెను. వెల్లూరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు ఫిర్యాది అభ్యర్థియై నిలచియుండగ అత డాపదవికి అర్హుడుగాడనియు, యూనియన్ బోర్డునంద దక్షమములు గావించెననియు వ్రాసెను. అట్టి వ్రాతలు వ్రాసినందులకు తుమపరిగోరవలసినదిగ ఫిర్యాది పత్రికాసంపాదకునకు వార్తనంపెనుగాని అత డిందులకు నిరాకరించెను.

ఫిర్యాది తాలూకాబోర్డున కన్నుకొనబడిన పిదపను అతడు లంచము లొసంగి ఎన్నికలలో విజయము గాంచెననియు యూనియన్ బోర్డు ధనము నపహరించెననియు ముద్దయి వ్రాయుచు నేవచ్చెను. ఆరణి గ్రామమును ఫిర్యాది ప్రతికఠులను ముద్దయి సంబంధించినవాడని ఫిర్యాది కోర్టువారికి నివేదించుకొనెను.

కేసు తిరిగి 27 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

భారత భావిదశ స్వరాజ్యవాదుల కర్తవ్యము

రైటుఆనరబిలు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారిదీనాలాపములు పునహా, జూలై 15—“ఈ సందర్భా వస్థయందు పండిత మోతీలాలుగారును, వారి విశ్వాసపాత్రులగు సహచరులును రాజకీయ పరిష్కానమును, సాహస బౌధార్యములను జూపెద రని మేము ఎదురుజూచుచున్నాము” రేపు “సర్వేంటు ఆఫ్ యిండియా” పత్రికయందు ప్రకటింపబడు ప్రకటనలం దిది మిగల ప్రాముఖ్యమైనది. ఈ స్టేటుమెంటును రైటుఆనరబిలు శ్రీనివాసశాస్త్రి పి. సి. గారిచే ప్రకటింపబడుచున్నది. బర్మిను హెడ్ ప్రభుని స్టేటుమెంటు చిమ్మట ఉదయించిన పరిస్థితు లింద వక్కాణింపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యసాసనము బుందరు

రామానాయుడుపేటనుండి, భొజ్జిల్లాపేట నాగేశ్వర స్వామి ఆలయసమీపమునకు మార్చబడినది. ఆశీసులలో రౌటుములు నూలు ఏకులువై గారాలు అమృతమునకు సిద్ధముగనున్నవి. వివరములు తెలిసికొనగోరు జిల్లాఖాదీబోర్డులు, కాంగ్రెసుసంఘములు శతపరిశ్రమాలయములు తదితరులు ఈ క్రిందివిలాసమునకు జాబులు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరములు బడయగలరు.

చే. వెం. నరసింహారావు, ప్రధానకార్యదర్శి.

తా మ ర తై ల ము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0. రామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము మీదగాని, చండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదముల బట్టి రామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

నేచరోపలికుశానిటోరియం

ప్రకృతి చికిత్సా ప్రధాన భారతై
కారోగ్యస్థానము

పి. ఎస్. విశ్వనాథయ్యగారు (పుదుక్కోటవకీలు)
మహాత్మునకు వ్రాసిన బహిరంగ లేఖ

“దేశబంధుదాసుగారికి స్వార్థకచిహ్నముగా నెలకొల్పిన నెంచిన స్త్రీల వైద్యకాల ప్రకృతి చికిత్స ప్రధానముగా నేల యుండగూడదు? ఆంగ్లేయ చికిత్సా విధానము ప్రధానముగా నేల యుండవలెను? ఇదివరకున్న చే చాలును. ప్రకృతి చికిత్సాభిమానుల మన మేము తదభిమానులలో నీగ్రగణ్యులగు విముక్తులను కోరుట కర్హ తమ గణియన్నాము. మీరు ఆరోగ్య దర్శినిని ప్రకటించి మీ ఆహ్వానమును వెల్లంచెయ్యున్నారు. తదా దిగ నిరంతరమును ప్రకృతి చికిత్సనే ప్రశంసించుచుంటిరి. ఇప్పుడు దౌషధ విక్రయమే ధలమగా నేర్పడిన ఆయుర్వేదము గాక ప్రాచీనాయుర్వేదముగూడ ప్రకృతి చికిత్సా సూత్ర ములనే బోధించెను. పాశ్చాత్య దేశముల వారు పెక్కుమందిగూడ వానినే ప్రకటించిరి. “మందులు లేకున్నచో రోగములు కుదరవనుకొనుట దుర్భలము. మందుల వలన రోగములు వృద్ధియగును గాని కుదరవు. చెత్తుపై మూతపేసినచో అది లోపల మరిత హెచ్చుగా కుట్టునటులు వ్యాధిగలవారు మందులను తినినచో వ్యాధులు మరిత ప్రబలము. శరీరమున నేదో యొకభాగమును కల్పము చేరినదని ప్రకృతి చేయు హెచ్చరికయే. దానిని తొలగించుటకు ప్రకృతి కవళాకే మియ్యవలెను. మందులను తినినచో ప్రకృతి ఏమియును చేయజాలదు. ఉపవాసముచేయుట ఆరు బయట శరీరవ్యాధి మము చేయుట మనస్సును స్వాధీన పరుచుకొనుట మున్నగు నవియే ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యసాధనములు” అని మీరు వ్రాసి యుంటిరి.

మీ ఉపదేశములవలన దేశీయులలో చాలమంది ప్రకృతి చికిత్స నవలంబించి ఆరోగ్యమును బడసిరి. అందువలన వారికి నానాటికి నూతనోత్సాహము కలుగుచున్నది. రాజకీయము లందేగాక భౌ జనాదిక్రియలయందును వైద్యమునందునుగూడ మీరు అహింసనే బోధించితిరి. అట్టిచో మీరిప్పుడు ప్రకృతి చికిత్సను నిరకారించి అలోపతి, హోమోపతి, నవయుగ కలుషితాయుర్వేదము మున్నగు వానిని ప్రోత్సహింపరు చుట పాడియున్నా?

కె. ఎల్. శర్మ (పుదుక్కోట), హోమ్ స్కాయమానేషా రామేశం (చెన్నపురి), జి. వి. కృష్ణారావు (బెంగళూరు) డాక్టరు మహాదేవప్రసాదు (బొంబాయి), గార్ల వంటి సుప్రసిద్ధులు పలువు రిప్పుడు మన దేశమున ప్రకృతి చికిత్సాపద్ధతిని గూర్చి చాల కృషి సలుపుచున్నారు. వారు సర్వవిధముల మీకు తోడ్పడెదరు.

లూసీకూయిగారి జలచికిత్స, నీపుగారి నీటివైద్యము, అడాల్యు జస్టుగారి ప్రకృతి చికిత్స మున్నగు నవనియును ప్రకృతి చికిత్సానబంధములే. వానివలన ప్రపంచమునందుచాల మందికి మేలు కలుగుచున్నది గాని ఆపద్ధతిని మనదేశమున స్థిర పరుచుట కిదియే ముఖ్యవనరు. తొలుత నీచికిత్సగూడ మనదేశమే జన్మభూమియని విచితమైనది. ఈచికిత్స క్షేత్రి ధన వ్యయమును పనిలేదు. దీనివలన అత్యధికముగ మేలు కలుగును. బీదలకు చాల లాభము కలుగును. అని మనవిప్పుడు మన అనుభవమువలన ప్రకటింపగలిగియున్నాము. లేవ్యాములు, పానీయములు, మాత్రలు మున్నగు వానిక్రింద లక్షలకొలది ధనము వ్యయమగుచున్నది ఆధనము విదేశములకు పోవుచున్నది. మార్కెటికరణములందును కాంతియందును కుద్ధివాయువునందును జలమునందును, భూమి యందును అధికముగ సృష్టి సంరక్షణ కక్తికలవని మీరిప్పుడు నమ్ముటలేదా? ఆశక్తి వాని కిప్పుడు పోయినదా? మీరు 21 దినములు ఆహారమును నిర్ణించివుడు మిమ్ము పోషించిన శక్తిఏది? అట్టి మీరుగూడ నీ ప్రకృతి చికిత్సనుగూర్చి ఉదాహరణవ్రాసినచో అది దేశదోషాగ్యమే యగును. మీరుగూడ వైదేశవిధానములనే ప్రోత్సహింపవలెనో “కొరా! నీవుకూడ నాజులలోనే కేరితివా?” అని కన్నులెత్తి కటకటం బడకుండునా? మీరిప్పుడు భారతమాత ఆనతి తలదాల్చి యిందులకు పూనుకొనవలదా? అటులచేసిన ఆమె ప్రేమనింగారా మిమ్ము మమ్ములను గూడ నాశీకరింపకుండునా? కావున మీరు సమకూర్చు నెంచిన పది లక్షల రూపాయలను ప్రకృతి చికిత్సా ప్రధానముగా ఆరోగ్య

క్షేత్రము నేర్పరుచుటకే వినియోగింప గోరవను. భారతదేశము నందు విక్సిరి అనుకూలమైన తావున నట్టి ఆరోగ్యక్షేత్రమును దాసు స్వార్థక చిహ్నముగా నెలకొల్ప గోరవను.” అని విశ్వనాథయ్యగారు వ్రాసిరి.

భర్త లేకున్నను బిడ్డలు కనిన చాలును

ప్రాంసులో జనసంఖ్యాభివృద్ధి
ప్రాంసుదేశము నందు జనసంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నందున దాని పాలు కార్మికులుగా పారిసు మెడికలు పత్రికలో నిట్లు మాచించుచున్నారు.

స్త్రీలు బిడ్డలుగనుటకై అసామాన్యయత్నములు చేయ కున్న ఫ్రెంచివారి 20 యేండ్లలో రూపుమాయగలదని ఆ యన తెలిపెను. ఇప్పుడు ప్రాంసులో 2,000,000 మంది అవి వాహితలు స్త్రీలు బిడ్డలు కనగలరనయు, యుద్ధములో పురుషులు మరణించుటచే భర్తల సంపాదించుటయేదుర్భలమగు విగిలి యున్నారు. విరోధాఖండముం తటిలో పురుషులకన్న 15, 000, 000 స్త్రీలు అధికముగ నున్నారు. (1) ఫ్రెంచిస్త్రీలను విదేశీయులకు పెండ్లిళ్ళయింపుటగాని, (2) కొంతకాలమువరకు వివిధపత్ర వివాహపద్ధతి నుంచుటగాని దాని కార్మికులుగా అంగీకరించలేదు. ప్రస్తుతావస్థలో పురుషులు ఒక్కభార్యనే పోషింపలేకున్నారనెను. కావున పెండ్లిండ్లుతొలగించి, ఆడబిడ్డలకే ఆస్తివచ్చు కుటుంబవిధాన మేర్పరచి బిడ్డలకన్న స్త్రీలందరిని ప్రభుత్వము వారు పోషించవలెనని వారు నూచించిరి. అట్టి కుటుంబములో భర్తలుండరు కాని తల్లిపిల్లలుండరు. ప్రతిజాతి యు, అంతమొందకుండకట్టదిట్టుమనేకొనుట సహజము. ప్రతి స్త్రీయు బిడ్డలకుబుగర్లము తల్లిగనుండుట గౌరవస్థానము. బిడ్డకునియిచ్చుప్రతిస్త్రీకి ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము జేయవలెను.

ఖాను పురంకాంగ్రెసు అధ్యక్షతవదవి

మధ్యపరగణా మరాఠీ రాష్ట్రీయ
కాంగ్రెసుకమిటీ నియమము
కమిటీ సభ్యుల కోరిక
బొంబాయి, జూలై 16:—వారాయందు జరిగిన మధ్య పరగణా మరాఠీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశమందు బాబు ఆరవిందభగోభ, యస్. సి. కెల్కారు, లాలలజపతి రాయగార్లు రాబోవు ఖానుపురం కాంగ్రెసునందు అధ్యక్షత విహించుటకు నియామకము చేయబడిరి. రాబోవు అక్టోబరు నందుగాని నవంబరునందుగాని మధ్యపరగణాలందు సంచారము నల్పుటకు కమిటీ వారు మహాత్మా గాంధీగారిని గోరుచున్నారు.

స్వరాజ్యక్షేత్ర నాయకత్వము
నాగపురము, జూలై 15:—మధ్య రాష్ట్రీయందలి స్వరాజ్య పక్షమువారితో సల్పదీంపంగా నఖిలభారత స్వరాజ్య పక్షమునకు పండిత హతీలాలు హూగారి వ్యవహరిగను, యస్. సి. కెల్కారుగారిని కార్యదర్శిగను నియమించునట్లు డెలిపిరి. పటేలుగారు కేంద్రకాసన సభ్యాగ్య పదవి నలంకరించుటకు వీలగునట్లు ప్రస్తుతమువారి నీయోన్నికల నుండి కరగివేయుదురు. (అ. ప్రె.)

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0—8—0
ఒక డబ్బీతైలము విదవక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి మలు మున్నుల మానును. ముఖము కాంతిబారి, సున్నగా అన్యము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజుకు లేరిను. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గుత్తి అపరాధ పోలీసుదళము

కొన్ని గ్రామములందు స్థిరపరుపబడెను

కోరేట్టు గారినివి దేశముపై ప్రభుత్వపుటుత్తరువు ఉదకమండలము, జూలై 16:—గుత్తి ప్రత్యేక పోలీసు దళము విషయమున నియమింపబడిన ప్రత్యేకోద్యోగి నివేదిక ముపై ప్రభుత్వము వారిదిగువప్రకటనను గావించిరి. అనంతరూ రుజిల్లా గుత్తితాలూకాలో 1925 జూను 25 లేది నుండి పుర జనులఖర్చుమీద నియమింపబడిన ప్రత్యేక పోలీసుదళము అవసరమో కాదో తెలిసికొనుటకై నియమింపబడిన ఆర్. హెచ్. కోర్ట్స్ ఐ. సి. యస్. గారు గావించిన నివేదికమును మదరాసు ప్రభుత్వమువారు పరిశీలనగావించిరి. ఇంతస్వల్పకాలములో చురుకుగాపనిచేసి సంపూర్ణమైన పరిశోధనలు గావించి స్పష్టమైన నివేదికను తయారుచేసినందుకు ప్రభుత్వమువారు వారిని శ్లాఘించుచున్నారు.

గుత్తి తాలూకాలో చిరకాలమువండి చచ్చుచున్న పక్షపుతగాదాలే యిట్టిపరిస్థితులకు కారణమనియు, ఈపరిస్థితులు సహింప తగ్గవుగాని పనియు త్వరలో అంతమొందింపవలసిన పనియు నందరకును తెలిసిన విషయము. కొంత మంది రెడ్డి ప్రముఖులు రెండు పక్షములుగా నేర్పడియుండిరి. వీరు తక్కిన వారినిగూడ తమతమ పక్షములకు లాగుకొని తమ లోతమకు గల తీవ్రకోపములను పరస్పరముగా అప్పుడప్పుడు జరుగుచుండు హత్యల రూపమున జూపించుచుండిరి. ఇందుమూలమున భరింపనలవిగాని పరిస్థితు లేర్పడుటచే గాక ప్రాణాపాయమును శాసనసభలందును గూడ బయలుదేరిన. ఇరుపక్షములవారును శాసనము లతిక్రమించి కాపింపని పనిలేదు కొన్ని వారు చేయనిపను లున్నవనియెడల అప్పటికి సాధన సంపత్తి చాలలేదని మాత్రమే చెప్పవలసి యుండును.

బాధ్యత తెలిసినవారనుకొన్నటువంటి ప్రముఖు లటు వంటి కక్షలలో గడియబుట్టెగాక నివేదికముతో తెలియజేయబడిన ప్రకారము జిల్లాపరిపాలనా విధానమునకును మేజిస్ట్రేటు యొక్క పనికిని గూడ అభ్యంతరము కలిగించుచున్నారని తెలిసికొని ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. అటువంటి విషయము లీక జరుగకుండ ప్రజలు తమ యభిప్రాయములను నిస్సంకుచితముగ చెల్లగల రనియు, ఇకముం దే ప్రభుత్వోద్యోగి వైనను నిందాభావములు నూచింపబడవని జిల్లా యధికారులు నమ్మకము చెప్పెదరనియు ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు.

ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ఆ మిట్టుప్రక్కల లాఅర్డరును నెలకొల్పుటకు తెలికిలో నేర్పాటుచేసిన ప్రత్యేక పోలీసుదళము అనవసరమనియు, కక్షలకు ముఖ్యస్థానము చింతల చెరువే యెను ఇతర గ్రామాదుల ప్రజలు గూడ కొంద రీకక్షలయందు చేరినట్లు తారాగణము కనపడిన దనియు, ఇప్పుడే అంచనలైన తీరున అంచనయైతల యా పోరాటములు మరికొంతేదేశము ప్రాకవచ్చుననియు కోర్ట్స్ గారు నివేదికములో చెప్పి యుండుచున్నారు. ప్రత్యేకపోలీసు నిశమయొక్క ఖర్చులను చింతలచెరువుప్రజలు భరింపవలెనని కోర్ట్స్ గారు నూచించుచున్నారు. కాని యీచింతలచెరువుకక్షలలో సంబంధమున్నవని యీ గౌరవకనబడిలేనే గాని యిక్కడ గ్రామస్థులనింప నీ భారము వేయవద్దనుచున్నారు.

కోర్ట్స్ గారికిభారగుల నంగీకరించి, బహిరంగముగా విచారణజరుగుటవల్లను ఆచారాలలో తేసిన సంగతులను ప్రమ రించుటవల్లను తమలోతాము కక్ష లేర్పరచుకొని పోరాడుటవల్ల ను ఎట్టిభూగోరపరిస్థితులేర్పడినవో అనంతరూరుజిల్లా ప్రజలు తెలిసికొనగలరని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయబలములనికముం డిట్టి విషయములు జరుగ కూడవని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

1861 పోలీసు ఆక్టు 15 సెక్షను హెచ్ క్లాజ్ క్రింద చింతలచెరువులో కక్షలుగల రెండుపక్షములవారినిరప్ప తక్కి పవారి నందరిని ఖర్చు భరింపజేయుటకై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రభుత్వమువారికి నూచనలంపవలెను నీ రెంథఖర్చు భరించవలెనో ఆతిడే నూచింపవలెను

కక్షనాయకుల చర్మల నలుంచుటకు ప్రత్యేక చర్యద్దీసి కొనవలెనని కోర్ట్స్ గారు చేసిన నూచనతో క్లిష్టమేజిస్ట్రేటు గారంగీకరింపవలెను. అటువంటి చర్యను విపరీతభావము లాపా దింపరాదు. పక్షపాతము వలన నేర్పడిన చర్యయనియు తలంపరాదు.

ఈ కక్షలుగల ప్రదేశములెల్లన్న ప్రత్యేక పోలీసుదళమును 1926 మే 31 లేది తరువాతకూడ నుండును ఆసనకూడ తల్లి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 1925 ఏప్రిల్ 15 లేది ప్రకారములలో తెలియజేయవలెను. (అ. ప్రె.)

ఫ్యాక్ రీలు

1924 సంవత్సరపు ఫ్యాక్ రీల రిపోర్టు ప్రకారము, సంవత్సరారంభమున 1023 ఫ్యాక్ రీలు రిజిస్టరులలో గలవు. 24 ఫ్యాక్ రీలు పిమ్మట తొలగింపబడెను. నివేదనసంవత్సరమునందు 113 రిజిస్టరు చేయబడెను. సంవత్సరారంభమున మొత్తము మీద 1112 ఫ్యాక్ రీలు గలవు. వీరిలో 771 శాశ్వతముగ బనిచేయుచుండును. 341 ఫ్యాక్ రీలు కొన్ని ఋతువులలో మాత్రమే పనిచేయును. శాశ్వతముగ బనిచేయువానిలో 35 ఫ్యాక్ రీలును, కొన్ని ఋతువులలో బనిచేయు వానిలో 299 ఫ్యాక్ రీలును, ప్రతివర్షముకు సంబంధించి యుండెను. 68 ఫ్యాక్ రీలు సంవత్సర మధ్యను మూసివేయబడెను. 1044 పని చేయుచుండెను. కొనసాగుచున్న ఫ్యాక్ రీలలో రోజుకు 121114 మంది కూలీలు పని జేయుచుండిరి. 1923 సంవత్సరమున 115,158 మంది మాత్రమే గలరు. పనివారల సంఖ్య హెచ్చుటకు, ఫ్యాక్ రీలు హెచ్చగుటయే కారణ మని సూచింపబడినది. కూలీలలో 5929 మంది గవర్నమెంటు లోకలు ఖండు ఫ్యాక్ రీలలోను, మిగిలినవారు ప్రైవేటు ఫ్యాక్ రీలలోను పనిజేసిరి. ప్రతినూలు నేతయంత్రాలయములలో 29236 మందియు, జ్యూటు మిల్లులలో 4565 మందియు బనిచేసిరి.

కూలీలలో స్త్రీల సంఖ్య ఖచ్చితముగా లెదు సంవత్సరముల సంఖ్యలకన్న వృద్ధి చూపెను. 1920 సంవత్సరమున స్త్రీలసంఖ్య 17523. 1921 సంవత్సరమున స్త్రీలసంఖ్య 18938. 1922 సంవత్సరమున వీరి సంఖ్య 20356. 1923 సంవత్సరమున 23101 మంది గలరు. 1924 సంవత్సరమున 25429 మంది గలరు. స్త్రీలసంఖ్యవృద్ధియగుట, సంతసమునకు కారణము గానేరదు. ఫ్యాక్ రీలలో స్త్రీలనుపయోగించుటకు ముఖ్యకారణము, తక్కువ కూలీ సీమ వీలగుటయే. కాని పాశ్చాత్యదేశములలో స్త్రీలను ఫ్యాక్ రీలలో వియమించుటవలన, అవినీతి పెరుగుటయు, సంసారబంధము సడలుటయు, తటస్థించుచున్నది. హిందూదేశమునందు గూడ యంత్రకరిత్రమ లభిక మయిన కొలదిని, పాశ్చాత్యదేశదృష్టి యిక్కడను ప్రబలు మగుచున్నది. హిందూ ఫ్యాక్ రీలలో పనిజేయు స్త్రీలు ఇండ్లయొద్ద చంటిపిల్ల లేడ్యకుండ నల్ల మందు పెట్టి పోయెదరని తెలియుచున్నది. ఇటీవల కామన్సుభలో నీ విషయమై ప్రశ్న గూడ సడగబడెను. స్త్రీల సంఖ్యయే గాక, బాలుర బాలికలసంఖ్యగూడ చెన్నరాష్ట్రమందలి ఫ్యాక్

రీలలో సధికమయ్యెను. 1923 సంవత్సరమున 4485 మంది బాలురుండ, 1924 సంవత్సరమున 4722 మంది గలరు. 1923 సంవత్సరమున బాలికలు 2322 మంది పనిజేయుచుండ, 1924 సంవత్సరమున 2390 మంది పనిజేయుచుండిరి.

బాలురను బాలికలను ఫ్యాక్ రీలలో నియమించుటవలన, పెక్కు అనర్థములు వాటిల్లును. ఇట్టి దుర్గతిని నివారించుటకు, సర్టిఫికేషన్ల సకనులు నియమింపబడినటుల దెలియుచున్నది. వీరు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చినగాని, చిన్నపిల్లలను ఫ్యాక్ రీలలో నియమించుటకు వీలుండదట. ఫ్యాక్ రీల ఇన్స్పెక్షను తిన్నగ కొనసాగుచున్నటుల దోషదు. 89 ఫ్యాక్ రీల నసలే తనిఖీ జేయలేదు. ఫ్యాక్ రీ శాఖవారి యుత్తరువులు కొనసాగుటకు, గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు మిక్కిలి తోడ్పడిరనియు, ఇతర జిల్లామేజిస్ట్రేటులుగూడ ఇటులనే శ్రద్ధ వహించుచో పరిస్థితులు చక్కబడుననియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కూలీల ఆరోగ్యము సంతృప్తికరముగ నున్నదని తెలిపినను, వ్యాధులనేకములకు వారు గురియైనటుల రిపోర్టునందంగీకరింపబడెను. నడువట్టుకొనెను ఫ్యాక్ రీలలో వ్యాధులచే కూలీలు బాధింపబడిరి. కొలది ఫ్యాక్ రీలు కూలీలకు వైద్యసహాయము జేసెను. తొమ్మిది ఫ్యాక్ రీలు కూలీలకు గృహ వసతి నిచ్చెను. కోయంబత్తూరు జిల్లాలో రెండు ఫ్యాక్ రీలలో, కూలీల విద్యార్థులకు విద్య గావించెను. మద్రాసు నందు ఒక ఫ్యాక్ రీలలో ఆయుర్వేదపు మందులను తయారుజేయు పద్ధతి, విద్యార్థులకు నేర్పబడెను.

1924 సంవత్సరమునందు కూలీల సమ్మెలు పది జరిగినటుల దెలిసెను. వీనిలో మద్రాసు పురమునందు మూడును, విశాఖపట్టణపు జూటు మిల్లులో నొకటియు, చిత్తూరు జిల్లాలో నొకటియు దక్షిణార్కాటులో నొకటియు, కోయంబత్తూరులో మూడును, మధురజిల్లాలో నొకటియు జరిగెను. సమ్మెలు నాలుగు మొదలు 11 రోజులవరకు నిలిచెను. ఫ్యాక్ రీలు బలమగుకొలదిని, సమ్మెకట్టులును హెచ్చకమానవు. కార్మికసమస్యయొక్క ముగింపు గాకమానదు. 1924 సంవత్సరమునందు ఎనిమిది ఫ్యాక్ రీలలో నిష్పంటుకొనెను. ఒకచోట, సరకుతోనహా భవన మంతయు కాలిపోయెను. మరియొకచోట, గోనెసంచులు కొన్ని తగులబడెను. మిగిలిన వానిలో 36120 రూపాయల నష్టము గలిగెను. మూడుచోట్ల మాత్రము, ఫ్యాక్ రీలు ఇన్నూరు జేయబడెను. ప్రాణనష్టము మాత్రమెక్కడను గలుగలేదు. ఇక ప్రమాదములసంఖ్య హెచ్చయ్యెను. 1923 సంవత్సరమున 938 జరిగియుండ, 1924 సంవత్సరమున 986 ప్రమాదములు జరిగెను. మరణమునకుగాని, తీవ్రమగు గాయములకు గాని త్రోవ చూపిన ప్రమాదముల సంఖ్య చాల హెచ్చుగ నుండెను.

ఇయ్యది భీతి గలిగించకమానదు. ప్రమాదములలో ననేకములు రైల్వే వర్కుపావులలో జరిగెను. రైల్వే అధికారులను ప్రభుత్వమువారు తగురీతిని ఘండలించుట ముఖ్యము. "అపాయము" గలదను నోటీసులను యంత్రముల నుపయోగించెడి ఫ్యాక్ రీలన్నిటిలో అతికింపవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు తీర్పుచ్చిరి. ఇందువలన ప్రస్తుత

దుస్థితి ఎంతవరకు మారునో తెలియదు. 1924 సంవత్సరమున 53 ఫ్యాక్ రీలపై ప్రాసిక్యూషన్ చర్య దీసికొనబడెను. వరదలలో, ఫ్యాక్ రీలనేకములు తమ కూలీలకు సహాయము జేసినటుల సూచింపబడినది. కార్మికసంఘము లన్నిప్రదేశములలో నేర్పడి, శ్రద్ధతో కృషిసలుపుచున్నగాని, కూలీలసీతయందు అనుకూలమగుమార్పు గలుగజాలదు. అపుడుగాని కూలీల శ్రేయముపట్ల శ్రద్ధ వహించుటకు యజమానులకు చురుకు పుట్టదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ గుంటూరులో 27 వ తేదిన జరుగునని, ప్రకటింపబడినది. ఈమారు జరిగినసభ చాల ముఖ్యమయినది. బర్మేశాహ్లా ప్రభువు ప్రసంగముగూర్చి ఆంధ్రులు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుటయగాక, భావిక రైత్యమును నిర్ణయింపవలసియున్నారు. కలకత్తాసభలతీర్మానములు, వీరికి మార్గముజూపగలవు. స్వయంకృషి పట్ల సధిక శ్రద్ధ వహింపవలసినతరుణ మాసన్న మయినదని, ఎల్ల రంగీకరించెదరు. వీరిపైనను వారిపైనను ఆధారపడెడి దినములు గతించినవి. అట్టిసరాధీనదృష్టి దొలగ సంతవరకు, స్వరాజ్యము దూరము జనుచుండు ననుటకు సందియము లేదు. ఆంధ్రులు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు అవకాశములు పెక్కులు గలవు. గాంధీ మహాత్ముని కాంధ్రదేశముపై విశేషాభిమానము గలదు. ఇతర రాష్ట్రములవారు రాట్లమును విడనాడినను, ఆంధ్రులు విడనాడ రని అతడు సమ్మతించుచున్నాడు. కద్దరు నిర్మాణమున కాంధ్రదేశము ప్రసిద్ధి జెందియుండెను. అసహాయోద్యమారంభమునుండియు, కద్దరును నిర్మించుటలో ఆంధ్రదేశము ముందంజ పైచెను. ఆంధ్రదేశ మితరరాష్ట్రములకు గూడ కద్దరును సప్లయి జేయుచుండెను. అట్టి సీతిలో కద్దరు నిర్మాణము ఫే డింకన్న సత్వరాభివృద్ధి జూపవలసియుండెను. కాని, అభివృద్ధికి మారుగ ఊణగతి జూపుట శోచనీయము. కాంగ్రెసుప్రతినిధి సంఘ సభ్యులు నూలు నడుకవలయు నని కోరినపుడు, కడు నుత్సాహముతో ముందడుగువైచిన ఆంధ్రదేశము నేడు నూలుచందా విషయమై తగిన యుత్సాహము జూపకుండుట, సంభావ్యము గానేరదు. గాంధీ పూజానిధి కింకను డబ్బు సమకూరలేదు. ఏవిధమున జూచినను కాంగ్రెసు కార్యక్రమము తిన్నగ కొనసాగుట లేదని తోచును. అఖిలభారత దేశము నావరించిన మాండ్యమే, ఆంధ్రదేశము నావరించినటుల దోచును. ఆంధ్రదేశపు దుస్థితికి, కాంగ్రెసువిధానముపట్ల గల యభిప్రాయభేదములు కారణమని ఎంచజాలము. ఇట్టి విభేదములు తొలగి చాలకాలమయినది. అందరకును ముఖ్యమగు కార్యక్రమము విషయమై ఏకీభావము ప్రబలియే యున్నది. కాని గాంధీమహాత్ము ఢిటిఫల దెలిపినటుల్లి, ఆంధ్రదేశమునందు వ్యక్తులమధ్యగల మనఃస్పర్ధలు సత్వరాభివృద్ధి కాటంకము గలుగజేసినవి. అవి రానురాను తగ్గిపోవుచున్నను, పూర్తిగ దొలగిపోవుట ముఖ్యము. రాజోపు సభలో నిట్టి వివాదములు

చెన్న పురి కార్పొరేషను

కలప మోసముల విచారించుట

కొక యువసంఘము

రాయపురము వైద్యశాలను యూరపియనులకు

ప్రత్యేకించుట

చెన్న పురి కార్పొరేషను సభవారు నిన్న సాయంత్రము రిప్పనుభవములందు రా. బి. ఓ. తనికాచలంకెట్టిగారి అగ్గివేడు త్రికింద సమావేశమైనపుడు, కలప దిగువ తుల ఆదాయనిధియందు జరిగిన మోసమును గురించి దీర్ఘమగు చర్చ జరిగినపిమ్మట సామి వెంకటాచల కెట్టిగారి ప్రతిపాదనపై, నా విషయముల విచారించుట కొరతయవసంఘమును నియమింపబడుట తీర్మానింపబడెను. కమిషనరను బదులుగా శరీరాస్వస్థతచే నీసభకు హాజరయ్యాలక పోయిరి.

రాయపురము వైద్యశాలను యూరపియనులకు

ప్రత్యేకించుట లేదు

సమావేశము ప్రారంభముకాగానే, కె. వ్యాసరావుగారు రాయపురము వైద్యశాలకు యూరపియనుల ప్రత్యేకోపయోగము కొరకు ఇచ్చివేయుట కసమ్మతి డెలువును ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి గావించిన సూచనపై సేమైనప్రత్యుత్తరము వచ్చెనా యని ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షుడు, ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ప్రభుత్వమువారి నుండి ప్రత్యుత్తరము వచ్చెననియు, రాయపురము వైద్యశాలను యూరపియనుల ప్రత్యేకోపయోగమునకు వేరు జేయు విషయముగాని యూరపియను సంఘమున కొనగ విషయముగాని ప్రభుత్వమువారి యెదుట లేదనియు, ప్రభుత్వమువారి విషయమును విచారించుట లేదనియు నాప్రత్యుత్తరమునందు డెలివరనియు చదివిరి.

గొల్లపిల్ల వాల్లెను ప్రాసిక్యూటు జేయుచుండుట

అధ్యక్షుడు వరయోకరి ప్రశ్నించు బదులు చెప్పచు, వీధిలంబు ఆవులను దీసికొనిపోవు గొల్లపిల్లవాళ్లను ప్రాసిక్యూషను జేయుటనుగురించి, సభవారి సూచనప్రకారము దాను ప్రాసిన జాబునకు పోలీసుకమిషనరువద్దనుండి, 11వ తేదీన ప్రత్యుత్తరము వచ్చెనని తెలిపి ఆతెలుగు జదివిన కమిషనరు గారందెల్లు డెలివరి. ఇంతవరకును, కార్పొరేషను, అధికారవర్గమువారి ప్రేరణపైన గొల్లపిల్లవాండ్లవరు గాని ప్రాసిక్యూషను చేయ బడినట్లు నాకు డెలియదు. వీధులలో విడిగా తిరుగుచుండు పశువులను గురించి నాకు చాల ఫిర్యాదులు వచ్చెను. అందుచే సిటీ పోలీసు ఆక్టక్రింద, పశువుల యజమానులలో కొందరిపై ఛార్జ్ దీసికొనబడెను. మరికొన్ని సంవత్సరములం దాపసవులు బందిలొడ్డియం దుంచబడెను. పోలీసువారు దీసికొనినచర్య

బొంబాయి అద్దకపు మిల్లులు

60 వాటాల నడపారించుట

ముద్దాయిలు విడుదల యగుట

బొంబాయి, జూలై 15 — బొంబాయి అద్దకపుమిల్లులలో 60 వాటాల నడపారించుటయందు తోడ్పడినాడనియును లేకున్న నావాటాలవిషయముననే ఏదో సమ్యక్ద్రోహముచేసి నాడనియు ఇన్ స్పెక్టరు డేవిడ్ సను నాడర్ హాకేవాణ్ణి డాక్టీ (యన్ యన్. వాడియా అండు సన్ను కార్యవర్గ) వైసె తెచ్చిన కేసును నేడు మాడం రాజధాని మేజిస్ట్రేటు పరిష్కారము చేసెను. ప్రాసిక్యూషనుకేసు ఏమన హెడ్డుకాషియరైన బర్లో ర్నీలో జీప్తాకు ఎక్స్ప్రెజ్ విషయములో అంచానాలువేసి నష్టముతి నెను. ఆయాభాగస్వాములు వాటాలన్నియు లోడిస్వాధీనములో నుండుటచే ఆవాటాల నమ్మి తనకును దాటికిని కలిగిన నష్టమును తమ కుండజేసికొనెను. విడిగా విచారించ బడి శిక్షింపబడిన లోడి, దాటియొక్క ప్రాత్యాహములక తానట్లు చేసిననీ చాపెను. సాక్ష్యమును వినినపిమ్మట, దాక్షిన్యతకేసుగా చెప్పు సాక్ష్యముంతయు శిక్షితుడైన లోడి నెప్పు నదియే గదాయని దానిని గృహపరచువారు లేరనియు మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. ఆ కారణమున ముద్దాయి విడుదలచేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

సిటీ పోలీసు ఆక్టక్రిందమాత్రమే. ఆయాప్రకారము పనికెందుట ప్రతిపాదించు ఉద్యోగిని విధి,

నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్య—అట్రెండెన్సు కమిటీలు

రా|| బి|| టి. వరదరాజులు నాయకుగారు, నిర్బంధ ప్రారంభోచితోద్యమ నేర్పరచిన డివిజనులందు అట్రెండెన్సు కమిటీల నేర్పరుచుటనుగురించి సభవారియెదుటకు వచ్చిరి. జూలై మాసారంభము నుండియు, నిర్బంధప్రారంభవిద్యారాసన మములు లోనికి వచ్చినవి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కాసనముప్రకారము, తగిలించుట పిల్లలను బడికిపంపునట్లు ప్రాత్యాహించుట కును, చర్యదీసికొనుటకును, ఆ గూప్రదేశములందలి ప్రముఖులు గల అట్రెండెన్సు మిటి లుండవలెనని విధింపబడెను అందుచే నిర్బంధప్రారంభవిద్య ప్రవేశపెట్టబడిన తరువ త్రీవ్వరంజేల డివి జనునందు జిల్లా విద్యాసంఘమువారును, తల్లితండ్రులందును వారును గలసి సందర్శించి, అట్రెండెన్సు సంఘమునకు కొన్ని కేర్లను సూచించిరి. ఆసంఘములను వెంటనే చర్యారామో దింపవలెను.

సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు ప్రతిపాదన నాక్షేపించుచు, అట్రెండెన్సుసంఘముల నేర్పాటుజేయుటయం దవలం ధింపబడిన పద్ధతులవలన ముందుముందు చాల అవాంఛనీయము లగు ఫలితములు గలుగనని మదివిధి అంతియగాక, నీరసము వారు ఎట్టిచర్యల దీసికొనునదియు ఇంకను డెలియదు. ఆసంఘముల కెట్టినిబం, నలు నిర్ణయింపబడునో డెలియదు. ప్రభుత్వము వారు నిబంధనల రచించువరకును నీవిషయమును నిశ్చయించుట గుండెది. ఆసంఘమునకు ప్రాసిక్యూషను అధికారములకు గూడ నొసగినా కష్టమునకు.

చక్కరయ్యకెట్టిగారు, ఈవిషయచర్యలు రాబోవు వారమునకు రిపేషి యుండవలసినదనియు, ఈలోగా నిబంధనల క్లర్కలో పూర్తికేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి క్రాయవలెనని యు సూచించిరి

నిర్బంధప్రారంభవిద్య జూలై మాసారంభమునుండియు నమలులలోనికి వచ్చి యున్నయెడల, బీదరు మా నేజరుల కొనగ ముజరాలను రించి కార్పొరేషను అధికారులు క్లర్కలో నిర్ణయ మొచ్చవలెననియు, అట్లుగాని రాసామాన్యముగ డెలియగ నుండు పాఠశాలల యజమానులు-విద్యార్థులనుండి శీతిముల పుచ్చుకొనవలెను, పాఠశాలబద్ధులయందు గిరిముల కష్టమున ననియు హామీదాఖలుగా రనిరి

ఈవిషయము లన్నియును, రాబోవు సమావేశమున చిర్చించుట నిశ్చయించువలెనని అధ్యక్షుడు సూచించగా సభ వారంగీరించిరి

కలప ఇన్ స్పెక్టరు గావించిన లోడిములు

తిరువాతి విషయము, కలప రెవిన్యూ అసైసరులన ఆదాయమున గలిగిన నష్టముల గురించి నది రా|| రామకామతుగారి వయమున చర్చకు వెచ్చుచు గతవత్సరములందు కలప దిగువత ఆదాయములలో 2/3 వంతులు తిరిగి ముజరా యిచ్చబడెనని నుడివిరి. ఇంత నష్టము జరుగుచుండగా నీ మోసమును ఎల్లు సాగనిచ్చిరి? కలప అసైసరులోప మొందర కు గలదు, ఇందులలోప మెంతవరకు కలదు అను విషయముల నీ దినమున చిర్చింపవలెననియు గత రెండుముందు కెలుగా నిందుకు సంబంధించిన కాగితములను, సభ్యుల యుపయోగాధ్యము కమిషనరు గదియం దుంచుకొన, చాలమంది సభ్యులు వానిని జూచి విషయములపరచాయ మొనర్చుకొని యుందురుగాని నిష్ప డినర్యకు నాక్షేపణ యుండజాలదు.

వి. సి. యస్. ఆఫీసరు గావలెను

వ్యాసరావుగారు గత పది వత్సరమునుండియు ప్రతివత్సరమును కలప దిగువతుల ఆదాయమును ముజరాలను వివరముగ డెలుపబడిన పట్టికను సభ్యులందరకు పంపవలెనని గోరిరి. విచారణ ముగియకుండగానే టింబరు అసైసరుకు ఆక్షిప్తముగ పని నుండితొలగించుటకు కారణమేమో దుర్గిహ్యముగనున్నది ఇట్టి తీవ్రమగు లోపముల రించి విచారణ జరుగవలసియన్నపుడు, కమిషనరను బదులుగాని చరియొక యుద్యోగమున నియమించుట అన్యాయము శక్తియున్న చోరుని మార్పున పంప వలెను. బదులుగా ఈ కార్పొరేషనునుండి నిర్లుచువుడు నిష్కళంకమున కేరుతో నెట్టుట మంచిది అందుచే ప్రభుత్వమువారు నెలకాలమైనచు, బదులుగాని తిరిగి రెవెన్యూఆఫీసరు పదవికి మార్చి బి. యూ. రోషియను వి. సి. ఎస్. అధికారిని కమిషనరుగా నియమించి ప్రస్తుతలోపముల నన్నిటిని విచారించి రించి వ్యవహారములను చక్కతెట్టినతరువాత ప్రభుత్వమువారి పదివులకు రెండు ఇష్టమువారిని నియమింపవచ్చును.

ది|| బి|| గె. నారాయణస్వామి నెట్టిగారు, కలప ఆదాయమున జరిగిన అక్రమములను గురించి, ఒక సమాధానము నొసగుండ బదులుగా రుద్దొగ్గునుండి వెల్లర పని నుడివిరి

ఒక విచారణసంఘము

ఈమి సంవత్సరం కెట్టిగారు కలప దిగువతుల ఆదాయముల ముజరాలలో జరిగిన అక్రమముల విచారించుట కొరతయవసంఘమును నియమింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, తమ వయమువారు మొట్టమొదటనే ఆచూచిన నొసర్పిరనియు కాని చర్యలో అధికసంఖ్యాకు లాసూచనను నిరాకరించిననియు అప్పు యింకొక సంగతి రించి యచ్చరంజల సకాలహాతమును, సభ్యుల కాగితములను కట్టి గిరగ బును బియోగ్రాఫులయు రంధి రించి యుండ నీయు నుడివిరి. విద్యార్థి ఆక్షిప్తముగా రించి యింకొక రయి దొంగలుగాని, అక్రమముల కెంలేవర బాధ్యుల నిర్ణయించుట బాగు విచారించుగాని చెప్పుటకు లెలులేదు. ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు, ముందునే ఈ అక్రమములను బాలిసు విచారణకు వలెకేయవలెనని సూచించిరి. కాని నారాయణను అించి చట్ట చట్ట హావులయే, ప్రస్తుతము గ్రూపురము బిల్లు అంగత్యమిక్రముగ నమూనా కార్పొరేషను హామీదాఖలుగా నెట్టిగారు ప్రతిర్యాయమును బదులుచు, అక్రమములు బయలుబెట్టి రెండు ఎలకుపైగా గుడిమను చూలకర ముల రించి సభ్యుల కెమియు బియోగ్రాఫులయెయు అంకె ఒక విచారణసంఘ మవగరమనియు నుడివిరి

చక్కరయ్యకెట్టిగారు తీర్మానమును బదులుచు, జరిగిన అక్రమములవెర కారణము అను విషయకెట్టియే ముఖ్యముగావలెయు, అట్టి అక్రమములు ముట్టెట్టి కాగ్యము యెను, ఇక గుండు కాని నాపుట్టెట్టి, అనువిషయమును గూడ విచారించవలసి యుండు నెయు, కార్పొరేషను సభ్యులను పృథగా ననుమానించుట అన్యాయమనియు, విచారణసంఘము ను నియమించి రెండు విధులను నిర్వర్తించి ఉద్యోగలెవ్వలో డెలివీకొని, ఇతరులపై అనుమానముల బోలెడల వలెననియు నుడిచెను.

వ్యాసరావుగారి సూచన రించి మాటలాడుచు యూరపయను వి. సి. యస్. అధికారిని నియమింపవలెనని కోరుట రను కేమాప్రమకు ఇష్టములేననియు, అట్లు గొరుట కార్పొరేషను చర్యకును రాద్యోగలకునుగూడ చాల అనునాకరమని చక్కరయ్యకెట్టిగారు నుడివిరి.

డా. సి. చల్లెశెట్టియ్యారు, తీర్మానమును కెట్టివర కును రిండియంరచవలెననియు, విచారణసంఘము నుడిమనరు బదులుగా కిష్టములేక పాపమృననియు అతని ఆక్షిప్తాయము కను గొని దానిప్రకార మొచ్చులె ననియు నుడివిరి

అగ్గ — ఉద్యోగలలో రించిరై ననుమానములు డెలు పుటయు, ఆవిషయములను విచారించుట కెవ్వరి నియమింపక హావులయు చాగలేదు వీరికెట్టి కొక విచారణసంఘమును నియమించుకే. రెండు కేమాప్రచారి బదులుగా నాలో నెచ్చు ప్రచంగరేషను నుడివిరి

ఈమిసాన్ గారు — ఎరుగారే ఆక్షిప్తాయమును దీ రికోవలెనని కేలేశెట్టియ్యారు గారు నుడివిరి ఈవిచారణ సంఘ కెట్టికొరకు గారు చర్యలు, ప్రచలరెండు రెండుబాధులు నిర్వహించుకొరకు అందుచే బదులుగానున్ను లేకపోయి చను విచార సంఘమును నియమించు బదులు.

వ్యాసరావుగారు — విచారణ సంఘమునందే అనుభవ జ్ఞులకు అక్రమములను నియమించు రించిరై నుడివిరి.

చక్కరయ్య కెట్టిగారు బదులు చెప్పచు ఉపసంఘము ను విచారణ నొసర్పిర రిగూడ అసనరకు చుట్టి అక్రమం కెంలే నుగాని కేమలెను నొసగుండి మొచ్చుటగాని చెయి చుచ్చు చుడి

కర్నలు ప్రాసిక్యూట్టెట్టిగారు విచారణసంఘము చిన్న చిగ నుండు రంధి రించి

లేర్మానము నెట్టిట

రువారి సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారి ప్రతిపాదనను వో టుచు బట్టగా ప్రాతిహ్యము లేకయే అంగీరింపబడెను. తరువాత కెంకలూనిల కెట్టిగారి ప్రతిపాదనపై (1) ది. బి. గా నారాయణస్వామి నెట్టి (2) రా|| ఎం. విజయరాఘవులు (3) కర్నలు ప్రాసిక్యూట్టెట్టి (4) రా|| స్వామినాథను (5) సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు విచారణ సంఘముగ నియమింపబడిరి. కార్పొరేషను సభ్యులతోను ప్రైసంఘమున సుద్యోగరీత్యా సభ్యులకు నుండును.

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగము

సి. పై. చింతామణిగారి ఆక్షేపణ

బొంబాయిలో సి. పై. చింతామణిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది.

యమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు భారతదేశ విశిష్ట మంటలను చెప్పియున్నట్లు తోచుచున్నది. లేనిచో భుజనహారమును గూర్చి ఆరేడు నిశ్చయించును. మనలో విశిష్టము కలిగిన గాని ఏమియును నెరవేరని యీ లోని ప్రసంగమువలన స్పష్టమైనది. ఈపరిపాలన అధికారములనుగా వున్నది సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము కలిగినగాని ఏమియును భారములేదు. భారత శాసనసభవారు తీర్మానముగా ఆక్షేపించిననుగూడ భారతము వారు ఉద్దేశ్యముల పరిమితుగా వృద్ధిచేరి అందులకు సాగుకు 150 లక్షలు వ్యయమును వ్యవసాయవారులు దురుద్దేశ్యములతో వ్యవసాయమునందు కనీసోపకరణములను నవీకరణములను ఉపయోగించుటలేదు, అందువలననే దారిద్ర్యముకలిగినది" అను నింద కేసులను నిరాధారము. భారతీయులు సంస్కరణములను మహాభారతముగా నెరవేర్చలేదని యిండియా మంత్రి నడివెను ఈచర్య కిద్దరులవహించి చింతామణిగారు మంత్రి గానుండి తెలిసినచిరతేకుండి ప్రభుత్వము చతురమహాయము చేయుటకు ప్రయత్నించెను గాని సాగలేదు. ప్రజల ఆగ్రహమునకు పాత్రులమై దొరకమునునుటకు సహాయముచేయుచు మేము చాలమంది చాలప్రయత్నముచేసితిమి. దొరకమువారు శాసనసభలో ర్యాసములను అగౌరవపరిచి అందులనునే ద్వంద్వపరిపాలనము విధింపవలెనని మనలో గొప్పనాయకులెవ్వరును లేరనిగూడ యిండియామంత్రి నడివెను. మనదేశీయులలో మహానాయకుడనియు మానవశ్రేష్ఠుడనియు సకలదేశీయులచేను ప్రశంసింపబడిన పురుషశ్రేష్ఠుడొకడుమాత్రమున్నాడనియైన నాతడొప్పుకొనక తప్పదు. రాజ్యములందాతనితో నందరును యేకభావము జాలకపోయినను సర్వమానవసమత్వము నాతి రాచరణకు తెచ్చినది యొప్పుకొనక తప్పదు. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగము తయను అసభ్యులలో నింకియున్నది అని యమునాదాసు గారు నడివెరి

చింతామణిగారు ప్రవర్ణక

"ఈదేశమునందలి రాజకీయవత్తులలో యేపక్షమునకును గూడ యీప్రసంగమువలన అత్యల్పము కంటే పైయైనను కలుగలేదు. కొన్ని వాక్యములు మిక్కిలి ఆక్షేపణీయములుగానున్నవి. కొన్నిటిలో అబద్ధములు ఆకాశాపచలము కాని దీనికి ఏపక్షమువారుగూడ ఉద్వేగపడలేదు. మేము త్వరముకుడవలెననియే నేనును కోరెదను గాని అభయంకరు గారి భావము నిజస్థితిని వెల్లడించుచున్నది. స్పృహమహులైనైకమత్యమువలన లాభములేదు ఏకాంతిగా నుండకపోవుటకును ఐకమత్యము లేకపోవుటకును చాల 'దేవున్నది' అని చింతామణిగారు నడివెరి (బొంబాయి తంతివార్త)

మహాత్ముని వ్యాసము

"దేశబంధు దాసుగారు జీవించియుండినచో యీప్రసంగమును చదువుటవలన అవరిమితముగ ఆశాభంగము కలిగియుండును. ఏలనోగాని బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు మహాదేశమునకు గొప్పజేలు చేయునను నమ్మకము దాసుగారికి బలముగా కలిగినది. మహాదేశమునకు ఉపకారము చేయక పోయిన మానెగాని యిండియామంత్రి అసత్యములనే హెచ్చుగా నుడువుటచే యిది చాల ఆశాభంగకరమని నా అల్పబుద్ధిక తోచుచున్నది. ఘనము జాగ్రత్తపడవలెనని మనలను హెచ్చరించుటకు మాత్రమిది బాగుగా నుపయోగించును." అను వ్యాసము నేడు (16-7-25) వెలువడిన ఎంసయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడినది. (అ. ప్రె.)

గురుద్వారముల చట్టము

మహాత్ముని వ్యాసము

"నేను పంజాబు దొరతనమును అకాలీలనుగూడ అభి నందించెదను. అకాలీ ఖైదీలను ఉదలింపందుకును జయట్ అఖండపాఠనిర్వహణమును తొలగించినందుకును గూడ దొర తనమువారిని ప్రశంసింపదగును వీనినిగూర్చి వా రేర్పరచినవర తులనలను కొంత అసంతృప్తి కలిగినదని నే నేమియును వ్రాయజాలను. ఆవరతులు అవమానకరములుగా నుండనియడలను దొర తనమువారు తమ ప్రతిష్ఠను కాపాడుకొనుటకు మాత్రమే కోరిక పక్షమునను అకాలీసోదరులు వానిని ఆక్షేపించుమంటయే వంచిది. గురుద్వారముల సంస్కరణమే వారిముఖ్యోద్యమము. అది పూర్తిగా నెరవేరకది తక్షణవన్నియు అముఖ్యములు కావున అకాలీసోదరులు వానినిగూర్చి పట్టుపట్టగూడదు. అనువ్యాసము నేను (16-7-25) వెలువడిన ఎంసయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడినది (అ. ప్రె.)

బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు యుపన్యాసము

అసంతృప్తికరముగ నున్నదని యిండియా యసోసియేషనువారి తీర్మానము

అన్ని పక్షములు కలసి భారతస్వపరిపాలనా విధానమును తయారుచేయుటకు సూచన

కలకత్తా, జూలై 15 — మంగళవారము 14వ తేదీని తమసభయందు యిండియా యసోసియేషను సంఘము వారిట్లు తీర్మానించిరి

(1) ఇండియా యసోసియేషను సంఘమువారు బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువు యుపన్యాసము చాల యసంతృప్తికరముగ నున్నదని యూహించుచున్నారు. ఏలన కేంద్రశాసనసభాభిప్రాయమై గనుగొనక, వడ్డీపునుసంఘముయొక్క మైసూరిటి నీవేదికను నిరాకరించెను. పైగా 1929లో పుగ భారతవాలనమును, బీక్షించుటకు రోయలుకమిషను నియమింపబడవని స్పష్టముగ బలికెను. కాని మంత్రి, భారతదేశమునకు గావలయువిధానము దేనినైన తయారు చేయుట కిచ్చిన సూచనను దేశీయులను సరింపక దగునని సంఘమువారిభిప్రాయపడుచున్నారు. (2) ఈసంఘమువారు దేశములోని వివిధపక్షములు గలసి యట్టి చర్యచేయుటకు సాధ్యమయినంత త్వరలో నొకసమావేశ మేర్పరుపబడవలయునని తీర్మానించుచున్నారు. (3) ఈలోపుగ దేశక్షేమమునకు తొందరలో స్వపరిపాలనము చేయవలయును, ప్రస్తుత సంస్కరణము లసంతృప్తికరములు నత్యల్పములునైనను వాటిని సాగించుట యుత్తమ మని యభిప్రాయపడుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

దేశబంధు దాసుగారు

కలకత్తా కార్పొరేషను స్మారకచిహ్నము

జూలై 7 వ తేదీని కార్పొరేషను సభ జరిగినది "నూ రంధ్రంతో చిత్రింపబడిన దాసుగారి నిండు నైజపట్టుమును యిచ్చెను కార్పొరేషను కౌన్సిలువారిలో నుంచగోరెదను" అని కలకత్తాకు, ఇంజనీరు, జె. సి. బెనర్జీగారు వ్రాసిన లేఖను చదివి "రంగులు వచ్చినచో హాలులోనుంచవలె"నను తీర్మాన ముమోదించబడినది "లక్షరూపాయలు వ్యయపరచి స్మారక చిహ్నమును నెలకొల్పవలెను. నిండు నైజ ప్రాంజవిగ్రహమును ప్రస్తుతము కార్పొరేషను ప్రధానకార్యాలయ సింహద్వారము వద్ద నుంచవలెను. మార్పిలు బట్టను కౌన్సిలు కేంబరు ద్వారమువద్ద మేడమీద నుంచవలెను. నెలకొల్పు అవెన్యూ అనుకేరు చిత్రరంజన అవెన్యూ అని మార్చవలెను. మంబజరు వార్డు అనుకేరు దేశబంధు చిత్రరంజనపార్కు అని మార్చవలెను. బీరలకు కరణాలయమును తీరని రోగములవలన బాధపడుచుండువారికి నైద్యశాలలను యేర్పరుపవలెను. ప్రతి వార్డులోను దేశబంధు భండారం లనుపేరుతో భోజనాది సామగ్రిల ఉద్ఘాటములను నెలకొల్పవలెను. కార్పొరేషను, వార్డు ఆరోగ్యసంఘములవారి నైద్యశాలలలో చికిత్సనందుచున్న దేశీయులకు ఆ ఉద్ఘాటములలోనుండి ఆహారము నొసంగవలెను" అను సూచనలు చేయబడినది. (కలకత్తా మ్యునిసిపల్ గజెటు.)

వాతావరణ నిధి

1925 సం॥ జూలై నెల 16-వ తేది గురువారము

మిశ్రితజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-న వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	మొత్తము
గోపాలపురం	88.5	81.0	...	9.84	44.96	
విశాఖపట్నము	91.9	79.5	...	2.42	37.09	
కాకినాడ	93.5	75.6	0.27	8.80	39.09	
మచిలీపట్నము	96.5	75.6	1.43	6.82	41.59	
కర్నూలు	96.0	73.9	0.12	3.06	26.01	
బళ్లారి	92.1	75.7	...	0.28	20.51	
కడప	99.0	79.0	0.09	1.63	31.23	
నెల్లూరు	99.7	83.9	...	2.53	37.98	
మద్రాసు	100.6	78.2	0.19	1.18	50.74	
కడపూరు	100.2	78.2	0.05	1.42	52.94	
సేలము	94.4	73.5	0.02	4.40	39.30	
కోయంబుత్తూరు	79.4	69.6	0.09	2.51	22.29	
తిరువనాపల్లి	98.8	78.4	...	3.66	33.18	
నాగపట్నము	98.9	77.2	0.05	0.91	54.98	
మధుర	94.2	78.8	...	2.52	33.58	
పాంబర్	87.8	79.3	...	0.05	37.00	
తిరునల్వేరి	1.64	28.84	
తిరుచేర్యపల్లి	80.5	73.1	0.07	9.98	64.51	
కొచ్చిన్	79.9	71.9	0.49	32.84	114.51	
కాలికట్టు	79.8	71.5	4.78	49.62	117.16	
మంగళూరు	78.3	71.6	6.69	61.45	125.68	
బెంగళూరు	79.7	65.1	0.84	2.43	35.37	
మెదకార	65.8	61.0	3.95	55.29	125.46	
కొడకనాల్	62.18	

సర్కారులు — మచిలీ పట్నములో గతతేదీన 12 గంటలు వర్షించెను. మొత్తము 1.43 కురిసెను. కాకినాడలో 0.27 వర్షించెను మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి 3 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ కనీసపు శీతోష్ణస్థితి మచిలీపట్నములో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఉక్కు — కర్నూలులో 0.12 వర్షించెను. కడపలో చినుకులు బడినవి. మేఘములు భట్టముగ నున్నవి. గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి 4 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకము — మద్రాసులో 0.19 వర్షించెను. కడపలో చినుకులు బడినవి. నెల్లూరులో గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కిన వార్డుల గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి నెల్లూరులో కనీసపు శీతోష్ణస్థితియొక 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటి తీరమునే వర్షించినవచ్చును. కాని తక్కిన వార్డుల స్థానిక చినుకులు బడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ధర్మాదాయముల చట్టమును గూర్చి దావా

తిరుపతి మహాత్ముగారును ఉడిపి మరాఠీ పతులు ఎనమందుగురును చెన్నపురి హైకోర్టులో దావా చేయుదురు. వాదులపక్షమున శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు వాదించెదరు.

"ఈచట్టము రాజప్రతిని ఆలోచననిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడిన దగుటచే ముందువారమున పైని వివరింపబడినవారు పరిష్కార వివాదావాస చేసెద"రని నిన్న నొకరు బెంగళూరు నుండి వ్రాసిరి.

సమరసమునందు సరిష్కరింపబడునని మించెదము. దేశభక్తియందు, ఇతరవివాదము లన్నియు లీనము గావలయును. స్వతంత్ర్యకార్యవిధానమును నిర్వహించినగాని, స్వరాజ్యము లభించుట దుర్లభ మని తేలుచున్నది. ఆంధ్రుల సమయమున కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలపరచు బూనెద రని నమ్మెదము. ఇంతవరకును ప్రజలు నిదురించుటవలన, దేశమున కెట్టి నష్టము గలిగెనో బర్కెట్ హెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగము చెప్పకనే జెప్పచున్నది. మడ్డి మెను సంఘపు మైసూరిటిరిఫార్మ సూచనల నయినను అమలులోనికి వచ్చెడి యాశ లడుగంటినవి. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయరయిరి. ఇట్టి స్థితిలో దేశ మొకను నిధరించుట లాభకరమా? మహాత్మునిసందేశము ననుష్ఠించుట భావ్యము గాదా? గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమున కేతెంచునప్పటికి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము రైలువేగముతో నడువకున్నచో, ఆంధ్రభూవమానములపా లయ్యెదరు. అట్టి దుర్లభ గతుగకుండ రాజోపు ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘసభ నివారించుగాక!

రామరాయ చిత్రకళామందిరము

కీ. శే. దామెర్ల రామారావుగారి జ్ఞాపకార్థమై చిత్రకళామందిరమును నిర్మించుటకు, వారి సోదరులగు వెంకట్రావుగారు తలపెట్టియుండు తెంతయు సముచితముగ దోచును. ఆంధ్రకళను పునరుజ్జీవింప జేసిన సుప్రసిద్ధచిత్రకారుని నామమును శాశ్వతముగ నిలుపుట కింతకన్నను ఫలప్రద మగు మార్గము లేదు. నూతనమందిర ప్రారంభోత్సవము రాజోపు శనివారమునాడు జరుగును. రామారావుగారి ప్రతిమను, వారి శిష్యులగు శ్రీశతి ప్రభాకరంగారు చిత్రించి గురుపూజ గావించిరి. ఈ ప్రతిమ యందు జీవకళ లుట్టిపడినటుల తెలియుచున్నది. ప్రారంభోత్సవకాలమునం దీ ప్రతిమను బహిర్గతము జేసెదరు. కళామందిరమునందు, రామారావుగారు తయారుజేసిన చిత్రములు నెలకొల్పబడును. వెంకట్రావుగారి పనికి బూనుకొనుట యందు, సోదరవాత్సల్యముచేతను, చిత్రకళాభిమానముచేతను ప్రేరేతులయినటుకు సందియము లేదు. “నాతమ్ముడు జీవించియే యున్నా” డని, వెంకట్రావుగారు భావించి, సోదరుని ప్రతిబింబమును వారిచిత్రములందు గాంచి, సంతృప్తి జెందుచున్నారు. వారితోబాటు ఆంధ్రు లెల్లరును, రామారావుగారింకను జీవించియున్నారని భావించి, చిత్రకళామందిరమును గొప్ప ప్రతిష్ఠాపనగ నొనర్పవలెను సోదరునికన్నను, తమపై నధిక బాధ్యత గల దని, ఆంధ్రమహాజనులు గ్రహింప వలయును. రామారావుగారికి కలిగిన కీర్తియందు వారి కుటుంబము మాత్రమే పాల్గొనలేదు. ఆంధ్రదేశ మంతయు పాల్గొనినది. రామారావుగారి కత్యంతప్రియమగు ఆంధ్రకళాభివృద్ధిని సమకూర్చు బాధ్యత ఆంధ్రదేశముపై గలదు. వెంకట్రావుగారు స్థాపించెడి చిత్రకళామందిరము, దినదినాభివృద్ధి గాంచి ఆంధ్రులెల్లరుకు హృదయానందము నొనగుటకు తోడ్పడుగాక!

అకాలీ నిర్బంధితులు

అకాలీలకునుకూలించెడి గురుద్వారా చట్టమును నిర్మించుటలో, సర్ మాల్ఖాం హాయిలీ

గారు దూరదృష్టి జూపినను, అకాలీ నిర్బంధితుల నెట్టివరతులు లేకుండ విడిచిపెట్టిన బాగుండెడిది. అటుల గావించుకుంటు గొప్పలోప మని చెప్పవచ్చును. కొద్దిలోపమువలన, చేసినపని యంతయు నిష్ఫలము గావచ్చును. అకాలీ నిర్బంధితులు మతరక్షణకొరకు స్వసాఖ్యమును గోల్పోయిరి. అట్టివారిని విడుదల జేయుపట్ల, లేనిపోని వరతులను విధించుట వివేకము గాజాలదు. శిరోమణి అకాలీ సంఘమువారు, ఖయిదీలను ఎట్టి వరతులులేకుండ వదలివేయవలయు నని కోరుచున్నారు. హాయిలీ గారు తమ సంకుచితదృష్టిని వదలి, అకాలీలకోర్కె సంగీకరించుచో, అకాలీ సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కార మగును. లేనియెడల మహాస్వర్ధలు తొలగుట కష్టమగును. హాయిలీగారి విషయమున బ్రతిష్ఠనిమిత్తము ప్రాకులాడకుండుట శ్రేయస్కరము.

సేనుగుప్తాగారు

సేను గుప్తాగారు కలకత్తా కార్యరేషనుకు ఆల్డరుమెనుగ నెన్నికొనబడినటుల నేటివార్తలు తెలుపుచున్నవి. కార్యరేషనుసభ రేపటిదినము గూడి ఆల్డరుమెనులనుండి అధ్యక్షు నెన్నికొనును. సేను గుప్తాగారు తప్పక అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడుమరని నమ్మవచ్చును. దేశబంధుదాసుగారిభారమంతయు సేను గుప్తాగారి పై బడినది. అట్టితరి మేయరుపదవి గూడ వారికి జెందుట న్యాయముగద. గాంధీమహాత్ము డొసగిన సలహాప్రకారము, బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘము వారు సేనుగుప్తాగారినే అధ్యక్షపదవికి నియమించిరి. కార్యరేషనువారు గూడ మహాత్ముని హెచ్చరికను సఫలపరచెదరని నమ్మెదము.

రాయపేటఆస్పత్రి

రాయపేట ఆస్పత్రిని యూరపియనులకు ప్రత్యేకించెద రను వదంతి కాధారము లేదని, ప్రభుత్వము వారు తమకు చెలిపినటుల, కార్యరేషను అధ్యక్షులు నిన్నటిసభలో చెలిపిరి. ఇదిమేలే. రాయపేటఆస్పత్రి ట్రిప్లికేను, మైలాపూరు, తేనాంపేట, రాయపేట మున్నగు ప్రదేశముల కన్నిటికిని ఉపయోగపడుచున్నది. ఇందరి ప్రజల సౌకర్యమునకు భిన్నముగ, ఒక్కసంఘమువారి ప్రత్యేకోప యోగమునకు దీనిని వేరుజేయుట, వివేకముగానేరదు. అంతియగాక, ఒక్కసంఘమువారి లాభము నిమిత్తము ఆస్పత్రి నేర్పరచిన, ప్రతిసంఘమును ఇట్టి సౌకర్యమును కొరకమానదు. ఇది పౌరధర్మమునకే విరుద్ధము. ఇట్టి ప్రయత్న మెన్నటికిని జేయబడదని తలంచెదము.

మద్రాసుఇర్రిగేషనుబిల్లు

ఏ కారణముచే నయిననేమి, మద్రాసు ఇర్రిగేషనుబిల్లు వెనుకకు జోపుచున్నది. ఏమమానములయినను, బిల్లు ఇరకు శాసనము గాలేదు. ఎప్పటికప్పుడు ఈ చట్టమున కేవల విపత్తులు తలస్థించుచునేయున్నవి. ఇకముందునుండి, వీని నుండి తప్పించుకొని చట్టము బయల్పడుట కవకాశముండునో లేదో తెలియదు. చట్టములో కొన్ని ఏర్పాటులు గవర్నరు జనరలుగారి యభిప్రాయము

బొందవలసియుండుటచే, అందుకొరకు గవర్నరు వారు చట్టమును నిలిపియుంచిరి. వీరి యంగీకారము లభించునో లేదో తెలియదు. ఎంతకాలమునకది లభించునో గూడ తెలియదు.

జె. యం. సేనుగుప్తాగారు

ఆల్డరుమెన్ గా ఎన్నికొనబడిరి

వచ్చేశుక్రవారమునాడు మేయరుఎన్నికొబడును

కలకత్తా, జూలై 15:—కలకత్తాకార్యరేషను సమావేశమందు అధికసంఖ్యాకు లగు సభ్యులచే జె. యం. సేనుగుప్తాగారు ఆల్డరుమెన్ గా నెన్నికొనబడిరి. గుప్తాగారికి 48 వోట్లు వచ్చెను. గుప్తాగారికి పోటీగానిలచిన ఆర్థర్ యగు స్టూఆర్ట్స్ వీల్ సన్నగారికి 17 వోట్లునువచ్చెను. సర్ పి. సి. రాయగారికి 4, రాయ జోగేంద్రప్రసాద్ బహదూరుగారికి 1 వోట్లువచ్చెను.

వచ్చేశుక్రవారమునాడు కలకత్తామేయరు ఎన్నికొనబడును. (ఆ. పే.)

శిరోమణి గురుద్వారా

ప్రబంధక కమిటీ

కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము

“సిక్కుఖైదీలను వదలుటకు విధించిన వరతులు అనావశ్యకము, అన్యాయము, అగౌరవము లైనవి.”

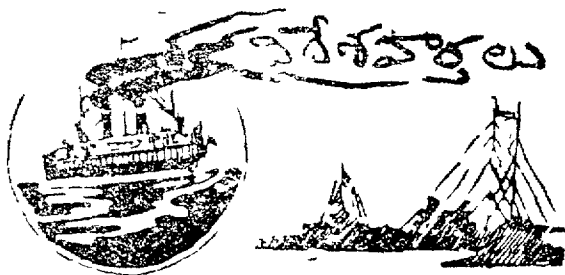
అమృతసరము, జూలై 15:—శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటీ కార్యనిర్వాహకవర్గము నిన్నరాత్రిచానేపువరకు సమావేశమును జరిపెను. సమావేశమునకు పరులెవ్వరును వెళ్లుటకు సమ్యగి నీయబడలేదు. చాలసేపు తీవ్రముగ చర్చజరిగిననీయు, క్రొందరు సభ్యులు అతివాదమును వదలి మితముగ వర్తింపవలయునని విన్నవించినను యీ దిగువ ప్రకటించిన తీర్మానముగావించబడినట్లు తెలియుచున్నది:—పంజాబు గవర్నరును సర్ మాల్ ఖోమ హేలీగారు గురుద్వారా ఉద్యమము యొడ జూపిన సానుభూతిని మరువకపోయినను, సిక్కు ఖైదీలను వదలివేయుటకు ప్రభుత్వము నియమించిన వరతులు అనావశ్యకము, అన్యాయము, అగౌరవములైనవని కమిటీవారు దలంచవలసివచ్చినది. కాబట్టి యిట్టి పరిస్థితులందు యీ మార్గము సబబైనది గాదనియు, దానిని గర్వింపవలయుననియు కమిటీ నిశ్చయించెను.

సమావేశము వేడుకు జరిగెను. భావిభూతు కమిటీ అవలంబించవలసిన వైఖరి విషయమై చర్చింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. గురుద్వారా శాసనమును అమలునధింపవలయు యే విధమైన యేర్పాటుల చేసినట్లు కోచదు. (ఆ. పే.)

ఆలీపూరు రాజద్రోహపునేరము

శిక్షితుడగు స్వరాజ్యవాదియొక్క అప్పీలు

కలకత్తా, జూలై 15:—ఆలీపూరు అడిషనల్ మేజిస్ట్రేటుచే రాజద్రోహముక్రింద చెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధింపబడిన స్వరాజ్యవాది ప్రతాపచంద్రక్ గహ రాయగారి అప్పీలును సేదు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు సుహార్ వర్ధి పాంతునుగార్లు తీసికొనిరి. క్రిందటి సంవత్సరము ఉత్తర కలకత్తాలో రాజద్రోహకోపన్యాసము నిన్నుయన్నట్లు రాయగారిపొద నింద మొపబడెను. ఆయనయొక్క యుద్దేశ్యమును జూపుటకుగాను శిక్షపన్యాసములను రాజద్రోహభానములను నిరూపించుటకు 17 వాక్యములును దాఖలుచేయబడెను. ఉపన్యాసములు రాజద్రోహపూరితములనియు ఖండనలు రాజ్యపద్ధతికై గాక బ్రిటీషు వర్తకసంఘముపైనే ననియు మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. విచార జరుగుచున్నది. (ఆ. పే.)

తంజీరుకు బ్రిటిషు సేనాని ఏగుట

జులై 14, జూలై 14 - సర్ రోజు కేసుగారు తంజీరును బయలుదేరి వెళ్ళిరి.

శ్రీ శ్రీ మిల్లరు ప్రభుత్వ ఆఫీ

జులై 14 - మిల్లరు ప్రభుత్వ ఆఫీ విలువ 45868 పానులు.

రబ్బరు ఉత్పత్తి విధానము

కామన్నులో ప్రశ్న

జులై 14 - రబ్బరును పండించువారు ప్రస్తుత మందున్న పరచలను గురించి ఏల ఎక్కువగ సుత్పత్తి చేయ రాదో తెలియదనిరి. ప్రస్తుతము ప్రత్యేక విచారణకు అవసరము లేదనియు మరే, లింగ ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకున్న శాసనము లను రద్దు చేయ నవసరము గన్పించుచున్నందు పెరిగిన సంగతి తాత్కాలికమయ్యి ఆరంభింపగ రానిది నిర్బంధము ప్రారంభమైన దానికి రబ్బరును ఉత్పత్తిచేయు విస్తారము పండించుటకు బానుకొనిరి

ఫిబ్రవరిలో మందగించినది తెలిసియు ఇప్పుడు ఎక్కువగ ఎగుమతుల నేల ఒప్పుకొనరాదని వాదించుకొన రాడిరి. ఈ విషయము చాల పెద్ద ప్రశ్న అనియు, నిన్నటిదియు పొరబాటు జరిగినదియు ఈ విషయమునంతయు ప్రత్యేక నిపుణు లాలోచించుచున్నారనియు స్ట్రీట్ లెన్స్ విభాగము ఇప్పుడుగాని కొన్ని నెలలలోగాని లాభించునని దలంచలేదనియు గోరుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మందుసంగతిని గూర్చి ఏమైన ప్రకటించుచు గూర్చి ఆలోచించవలసి.

ఆస్ట్రేలియా నావికుల సమ్మె

కేశమంతులకు వ్యాపించుచున్నది. 80 పాగాయోడలు పడియున్నవి పనిచేయుటలేదు

గనుల పనివాండ్ర తగవు

యజమానుల క్రొత్త ఏర్పాటులు

జులై 14 - యజమానులు తమ ఒడంబడికను చాంబుకును ప్రకటనల సుపసంహరించుకొనరాదనియు, చాంబుకోలో సమావేశమైన గనుల సంఘమువారి ప్రతినిధులను గూర్చి మాట్లాడెదమనియు గనుల సంఘమువారు తిండి నిచ్చిరి.

గనుల పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి ప్రత్యుత్తరము

జులై 14 - యజమానుల ఏర్పాటుల నువ సహించుకొని రన్నమాటయేనా యనియు ఎచటయిలే రాయ బారము లాగిపోయినవో ఆచటనుండి మరల ప్రారంభించ లేనాయనియు గనుల పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు బొగ్గు యజమానుల సంమాన్యతలగు విధియందుగారికి తిండి నంపిరి; విచారణ న్యాయస్థానమున రాయబారములను గనుల పనివాండ్రు సాగించుట కిష్టపడుచున్నారనుచున్నారు.

కార్మిక పక్షమువారు గనుల పనివాండ్రకు

చేయూత నొసగుట

జులై 15 - పార్లమెంటు కార్మిక పక్షము వారు గనుల పనివాండ్ర తరపున చేయూత నొసరుచున్నారనుచున్నట్లు, హౌస్ లో, మాక్స్ వు, క్లయిన్ గార్లను, గనుల పనివాండ్ర కార్యనిర్వాహక వర్గముతో సంప్రతించుటకు నియమించబడిరి.

ప్రాపంచిక నౌకా నిర్మాణము

మోటారు పడవలు హెచ్చుట

జులై 14 - జూన్ 80 తేదీకి 2870,000 టన్నుల బరువుగల పడవలు నిర్మించబడెను. ఇందులో 1129000 టన్నులు మోటారు పడవలు. నిరుసు మూడు మాసములలో నిర్మించినవానికంటె 72000 టన్నులు తక్కువ. తక్కినవారందరును 45000 టన్నులను హెచ్చుగ గొట్టుచున్నారు. మొత్తము 1276000 టన్నుల బరువున్నవి.

రాచవ్రణమునకు కారణము

బ్రిటిషు వైద్యులు కనుకొనుట

జులై 14 - రాచవ్రణమునకు కారణము తెల్పియో బ్రిటిషు వైద్యుల ప్రయత్నము కొద్దికనుమలలో నాక్టరు విలియం ఈవర్థుగారు చెబుచున్నారు. ఇవమిథముని చెలుపగలారట.

చీనా పరిస్థితులు

విదేశీయుల రక్షణము

అభయ మవసరము

జులై 14 - ఫ్రెంచి రాయబారి చీనాపరిస్థితులను గూర్చి ఇట్లు చెబుచున్నాడు. చీనాలోనున్న విదేశీయులను గొప్పవివక్షలకు లోనుగాకుండ ప్రస్తుతమందున్న ఒడంబడికల విధానమును తాకుటకు వీలులేదు. బ్రిటిషు ప్రాంతాధికారులు లేనిచో మంచివారల చీనావారిని విదేశీయులపై బురికొల్పిన ఆందోళనకారులు కష్టమున పనిలో పాల్గొన జాలరు. అన్ని ప్రభుత్వములవారును తమతమ జాతివారిని గాపాడుటకు బానుకొనెదరుగాక యనిరి. చీనాలో నున్న అందరి ప్రాంతములను ఆస్తిని గాపాడుటకు చీనాకు శక్తిగల్గవరకు ఏమి భయముండదని అభయ మియ్యగల్గువరకు ప్రాంత ఒడంబడికలను మన్నించెదమని చీనావా రభయము నీయవలెననియు ఉత్తరక్షణమందు భయములేకుండ చేయుపనులతో తృప్తి జేందరాదనియు చెలిపిరి ప్రాపంచికాంతి ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి సయోధ్యపై ఆధారపడియున్నదనిరి

విషవాయు ప్రయోగము-జర్మను రసాయన వేత్తలు

జులై 16 - చీనా సైనికాధికారులు చీనాలో విషవాయువును తయారుచేయుటకు జర్మను రసాయన వేత్తలను బిలిపించుచున్నారనియు తమ సైనిక విధానములందు లోడ్డుకుటకు రషియను నిపుణులను రప్పించుచున్నారనియు కామన్వెన్సులో సర్ ల్యామింగ్ వర్థింగ్ ఈవర్థుగారు తనకు చెలియవచ్చెనని తెప్పిరి

సంరక్షణ మవసరము

జులై 12 - బ్రిటను ఇంతవరకు తన ఆశయములను చీనాలో గాపాడుకొనుటలేదు. ఇకనైన బ్రిటిషువారి విషయమై శ్రద్ధవహించవలెను.

చీనాలోని స్థితులందు ఆయుధపాటులై బ్రిటిషువారు జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు వీలులేదు కాని చీనాలో నున్న బ్రిటనులను రక్షించవలెను. అవసరపనులందు కాపాడవలెను. ఊరక తలదాచుకొని తప్పించుకొనుటకు నాకలను సప్తయి జేసినంత మాత్రాన సరిపోదు. వన పక్షికు నాకావశ్యమును నిర్ధారణజేయవలెను చీనాఅల్లరిలో మాస్కోకు జోక్యమున్నది. ఇకముందు వ్యవహారములు మరింత విషమించిపోవును ఇంతవరకు జరిగినదంతయు కథాప్రారంభము. పక్షికులో బ్రిటిషు ఆశయములకు భంగము గలుగవచ్చును దూరప్రావ్యదేశములందు బ్రిటనులను బ్రిటిషుదూరప్రావ్యదేశమున సదా కాపాడుటకు వనకు అభయముండవలెనని వైద్యుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రెంచివై శిరి

చీనా అల్లరులనుగూర్చి ఫ్రెంచిపత్రముల జోక్యము గలుగజేసికొనుట లేవనవచ్చును ష్యాంగుహే అల్లరులను గూర్చి విచారించుటకు నియమించబడినరాయబారి మానుకొనెను. దానిని గూర్చి విమర్శనజేయలేదు. ఆయాప్రభుత్వములవారు తమతగవులను మానుకొనెదరుగాక యనుచున్నవి. చీనాలో విదేశీయులపట్ల అవలంబించిన ప్రతికూలభావములు ఒక్క ఫ్రెంచివారియెడలనే గాక అన్ని ప్రభుత్వముల పట్లను ప్రారంభమాయె ననుచున్నారట్లు

ఆందోళన సంఘము

సమ్మేదారులు-తగవు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

సమ్మే మొత్తము ధనము తగ్గిపోవుటచే సమ్మేదారులకును, ఆందోళన సంఘమువారి అధికారులనును తగవు గల్గెనని ష్యాంగుహే వార్తలు చెబుచున్నవి.

భారతదేశము వైమానిక మార్గము

ఏప్రిలు, మే మాసములలో ఇంగ్లండు-ఇండియా వైమానిక ప్రయాణమును ప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. పెండర్లకు కబురంపిరి. రాయబారములు జరుగుచున్నవి ప్రారంభమున తపాలనే గొంపోయెదరట. ఇరాకుకు ఉపయోగించుచున్న యంత్రములనే యుపయోగించెదరు. కాని వైమానికమంత్రవర్గమువారు 24 ప్రయాణీకులను గొంపోవు విమానములను నిర్మించుచున్నారు. గంటకు 100 మైళ్లు పయనము జేయునటు విద్యుద్దీపము లుండును

పాఠశాలలు-మతవిద్య

పెన్నెస్సి దావా

జులై 14 - వాది ప్రతివాదుల సాక్ష్యము ముగిసెను దావా వాయిదా వేయబడెను. ఈ శేరాలోపణమును ఏకాగ్రమును ఆధారము జేసికొని గావించిరో అయ్యది మతావేళమునకు మొదటి పెట్టు అనియు భిన్నమతములచే విషాదము లున్నవిందుచున్నవనియు, శాసనములే ద్వేషమును, మతపిచ్చిని దెచ్చి పెట్టుచున్నవనియు దీనిని తలంచుకొన్న అలనాటి స్పెయిను పరిభోధలు జ్ఞాపకమువచ్చుచున్నవనియు దాదోగారు చెలియజేసిరి.

పాఠశాలలందు పాఠముల సేర్పాటుజేయు అధికారము ప్రభుత్వమునకున్నదని అట్టార్ని జనరలు తెలియజేసెను

సర్ హోగ్గెట్టు బట్లరుగారు సార్వభౌముని సందర్శించిరి

సర్. విలియం బర్డ్వెడ్ గారు సార్వభౌముని సందర్శించిరి

అల్పయస్సు బ్యాంకు దినాలా

బోల్ట్ సోదరుల మోసము

ఫిర్యాదీ వాదము

జులై 14 - 1920, నవంబరు తేదీనుండి 5 తేదీలోపుగ 774000 పానులను, 610000 పానులను సూరించి రని బోల్టు సోదరులపై సెన్ట్రా అల్పయస్సు బ్యాంకువారు అభియోగమును దెచ్చిరి సహనులను బారీకేసిరి. ప్రతివాదులు హాజరైరి. డబ్బు, డబ్బు. బోల్టు సూ గారీ సమయమున ఇండియాలోనే యుండుటచే బాధ్యులు గారనియు, ఈ కాలమున ప్రతివాదులు కంటెనీ సభ్యులగ నుండినదియు సర్ హెన్రీ కర్టీస్ వెన్నెటుగారు చెలియజేసిరి, బోల్టు సోదరులు క్రొత్తపెట్టుబడిని బెట్టి బ్యాంకులో గొప్పపాకస్సాములై అధికారమునంతను గైకొనిరి. లండను బ్యాంకు ఏజెంటు లైరి. లరు వాతి ఆర్. జి. బోల్ట్ మాంటుక్రమగారు డైరెక్టరులైరి. ఇంగ్లండులో 250000 పానులవరకు బోల్ట్ సోదరుల పరపతి నిమిత్తము అల్పయస్సు బ్యాంకువారు ధరావతును గట్టిరి. అల్పయస్సు బ్యాంకుకు పెద్దముత్తమును బోల్ట్ సోదరులు పెట్టుబడి బెట్టిరి. కాని బ్యాంకుపని విస్తరించుటచే లండనులో ఎక్కువ పరపతికి ఏర్పాటు చేయవలసివచ్చెను. 250,000 పానులకు 800,000 పానులకు హెచ్చించవలెనని ఆర్. జి. బోల్ట్, డబ్బు, డబ్బు. బోల్ట్ గార్లతో ఏర్పాటుజేసిరి. ఇంకొక 200,000 పానులను అవసరమునో పెట్టుబడి పెట్టవలెననిరి. దాని నిమిత్తము ఆర్. జి. బోల్టు సూగారీతో 774000 పానుల విలువగల పత్రములను ధరావతు గట్టిరి సెన్ట్రాలో వ్యవహారమును జూచుచున్న బాల్ఫూర్ ప్రభునకు (బర్లే) లేఖనంపిరి

1920, నవంబరు 4 తేదీకి, అల్లయన్యూబ్యాంకు సొమ్మునుండి 61000 పానులను దీసికొనిరి ఫిర్యాదలపై తెలిపినంతవరకు 61000 పానులు అల్లయన్యూబ్యాంకువద్దే జమపట్టెరి. అందుచే బోల్ట్లను నవంబరు 10 (1920) తేదీనకు దీసికొనిరి దీనిని అల్లయన్యూబ్యాంకువద్దే జమపట్టలేదని దొంగంతి నంది సొమ్మునుండి తెలిపెను.

తాను బ్యాంకు మేనేజరుపదవిని వదులుకొనునవరకు బ్యాంకుబాగున్న దని సర్ వీరియం హెన్రీగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. రెనకుతెలిసినంతవరకు కర్నూలు క్రిస్టోగారు బ్యాంకువైరక్తురు గలేరని అప్పసవాళ్లయందు జెప్పిరి న్యాయవాదిని పురస్కరించు కొని అనుసంజ్ఞముగ మకపేదనుగారు సాక్ష్యమునిచ్చిరి.

వాయిదాపేయబడెను

జామీను మొదటి గుర్తు ప్రతివాదులయిబడెను. పూచీకత్తులనుదీసికొనిరి.

మృకుపేననుగారి సాక్ష్యము

లండన్, జూలై 15—రాబర్టుబోల్ట్లకాగారే బ్యాంకు సెక్యూరిటీలను వ్యవహరించుచుండెను జ్ఞాపక మనిరి 1915 లో అల్లయను, బ్యాంకు సొమ్ములో 1/3 వంతు బోల్ట్లను సోదరుల దనిరి. దెంగాలు బ్యాంకుకు ఎక్కువడబ్బును దీసికొనుట లు తరు వీయలేదనిరి. ఇండియాలో హోల్డేస్లసంఘముల సేర్పాటు చేయుటలో 1916 లో బోల్ట్ల సోదరులు ఏర్పాటుచేయుచుండి రనిరి.

గురుద్వారా చట్టము

ఎం డ మా పు లా?

లండన్, జూలై 11:—మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది ఇండియాలో హిందూముసల్మానులు ఏకమై తాము సహకారమునట్లుటకు సిద్ధముగనున్నార మను మరతులను నూచింప నంతవరకు భారత సమస్యలు పరిష్కార ముగావు గురుద్వారా చట్టము చర్చలకును బ్రిటిషుపార్లమెంటు కన్న సంబంధమును జూడ ఇట్లు పోడిగట్టుచున్నది

గురుద్వారా చట్టమునకు కష్టములు రావచ్చును. హిందూమతమునకును సిక్కుమతమునకును విభేదము సేర్పాటు జేయుటచే అనర్థకము రావచ్చును ఇండియాలో పీర్గాతరు లనియు, ఐశ్వర్యసంపన్ను లనియు పేరొందిన సిక్కు సన్ను లనియు పోరొందిన సిక్కులతో సఖ్యత బడయగొనందులకు రాచకయ సంబంధము లందజేసి సంతోషించవలసినదే కాని అయ్యది ఎంతవరకు సిద్ధముగనుండునో లేక ఎండమావులాలె పరిమించునో జూడవలసియున్నది

రిషియాకాన్సలు వైద్యుని

అరస్టజేయుట

న్యూఢిల్లీ, జూలై 15:—రిషియాకాన్సలు డాక్టరు పార్సనబాపుగారు రిషియా మునిసిపలు పోలీసు వానిని తన బ్రిటిషు అధికారులు నిర్బంధించుటచే దాసరుగారి విస్తువులలో దొరకిన ముఖ్యమగు కాగితము నొకదానిని సృష్టించితిని బహు కొన్న 10 వేల డోలరులు బహుమతి నిచ్చెనని భ్రమపెట్టుట చే బాల్గోవారు అరస్టజేసిరి. ఈ సంగతిని పోలీసువారు అధికారులకు తెలియజేసిరి. ఇదివరలో మిక్సెడకోర్టువారి యెదుట సేరస్థులుగ జేయబడి జామీనుమీద విడు లవేయబడిరి

ప్రతికూల బ్రిటిషు ఎత్తులు

లండన్, జూలై 18—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సో వియటుపాలనును గూల్పుటకు ప్రయత్నించునన్నారనియు బ్రిటిషువారు తమతో సోవిటులపై కత్తిరిట్టిపోరుటకు బలేవియూ, పోలండు, ఎస్టోనియాదేశములను ఆహ్వానించెననియు సోవియటు ప్రతికూలు చాటుచున్నవట. ఇదంతయు నిజమని మాస్కో అధికారులు నిర్దేశించుచున్నారు. బ్రిటిషువారు బహిరంగముగ మనపై యుద్ధమును ప్రకటించెదరు. గాన సిద్ధముగ నుండుదని సోవియటు యుద్ధమంత్రి రెడ్డెనెన్స్కులను హెచ్చరించెను. మనపై దాడివెడలుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని అనుకొనుటకు సంజేహించ నక్కరలేదనిరి.

కిడ్నరూరు శేవులో యేడుగురు పనివాండ్ల

హతాశ్వరణము

కలకత్తా, జూలై 15:—కిడ్నరూరులో జార్జిశేవులో పనిచేయుచున్న యేడుగురు పనివాండ్లు బుధవారము పనిలో నుండగ నశ్చేస్వరీతివచ్చి, వైద్యసహాయమునందువులను వర జించిరి. ఈహతాశ్వరణమునకు, శేవుల యావరణంలోని విద్యుచ్చక్తియొక్క కుదు పేయని యూహింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కాటను ఎక్స్జుడ్యూట్

వార్ల మెంటునభలో చర్చించుట

ఈచట్టమునుగూర్చి వార్ల మెంటు సభలో చర్చ జరిగినది గాని దొరతనమువారి యుద్ధశక్తిమేదో అనగూడు వల్లడికాలేదు. భారతదేశానుభవముగల బ్రిటనుదేశపు మితవాదులు(కన్సర్వేటివు) గూడ నీచట్టమును నిరసించిరి. వారటల చేయుచు రని యెవ్వరును తలచలేదు కావున పద్ధతి మారవచ్చును

బ్రిటిషు కార్మికపక్ష ప్రతినిధు లగు మెక్డొనల్లు వైట్లీ పుమగార్ల కేటీసంగములు నిరూపకంపెను గూడ అభ్యాన్నముగా నుండెను. వింటర్లను ప్రభువువారి ప్రసంగముల నామోదించ గలిగెను. భారతదేశము దారిద్ర్యమున మునిగియున్నది. అచటి ధనమును హరించుపద్ధతి ఆక్రమ మని కార్మికపక్షమువారిలో కొందరు నుడివిరిగారి చారివాడును నిమ్మపట్నమును పట్టు దలయును కనబడలేదు. భారతీయులే ఏకీభవించి స్వరాజ్యమునుబడ య లేను అని స్పష్టమైనది.

“సకలత్వలాగారు మాత్రము సామ్రాజ్య పద్ధతిని పూర్తిగా నిరసించిరి. దాని సంతరింపజేయవలెననిరి. ఇది రాజద్రోహముగా మీకు కనబడినను మేము యీ ప్రచారము ను చేయకమానము. ఇట్టి ప్రచారమును చేయుటకు భారతీయు లకు హక్కుకలదు ప్రపంచమున ఏరాజ్యాంగమునకును ఏదేశ మునందును కూడ లేనట్టి విపరీతపు హక్కులను సామ్రాజ్య పద్ధతికింద బ్రిటను రాజ్యాంగమువారు భారతదేశమున కొరు చున్నారు” అని సకలత్వలాగారు నుడివిరి. హత్యలను ప్రాత్యాసాపరము అమ్మతి ప్రకటనలకు తాను తరవాదిని కాననికూడ ఆయన నుడివెను. (బోంబేక్రానికలు)

మధ్య ప్రదేశముల స్వరాజ్యపక్షము

మంత్రి పదవులు

డాక్టరు ముంజీగారి ప్రకటన

“మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యకార్యసంఘసభలో 5 గురు సభ్యులున్నారు. వారిలో యిద్దరు మాత్రమే నాగపూరు వాస్తవ్యులు కార్యసంఘసభకు వారిద్దరును వచ్చిరి. పొరుగుారి వారిలో యిద్దరు తమ భావములను నాకు లేఖలయాలమున తెలియజేసిరి నానానాయకులసభ అననరమని బేరారు స్వరాజ్య పక్షమువారు నిశ్చయించిరని వారిలో నొకరు నాకు తంతివార్త నందిరి. సభకువచ్చినవారిద్దరును నేను డాక్టరు గోరుగారికి వ్రాసిన లేఖ నామోదించిరి అటు పిమ్మటనే ఆలేఖను నేను పత్రికలకు పంపితిరి. కావున కార్యసంఘసభ జరుగలేదను ఆ. ప్రె. వార్త అసత్యము జూను కెలరిచ తేదీని నేను పంపిన లేఖ కింతవరకు వచ్చిన జవాబులలో ఒక్కరు మాత్రమే నానా నాయకులసభ నామోదించిరి. తెక్కినవా రందరును ప్రతికూలురుగానే యుండిరి (ఫ్రీ. ప్రెసు)

పరిశోధింపవలసిన సమయము

దీనిపైయెరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రూపాయి 28 సంగములైనవి. దీని పరిశీతులు చాల మంచి స్థితిలోనున్నవి. ఐదేండ్లకొకసారి జరుగనట్టి విధింపునందు గడచిన 5 సార్లును గొప్పలాభమే తే నది. దినదినమునకు మంచి స్థితిలోనికే వచ్చుచున్నది ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాతిని గలదా? పూర్తినిచరులకు ఈదిగు విలాసమునకు వ్రాయుడు.

The Branch Secretaries,
The Empire of India Life Assurance
Co. Ltd.
POST BOX No. 237, MADRAS.

140 ఏండ్లు వయసుగలవాడు

చికిత్స పీఠము

“నేను మక్కాలో పుట్టితిని 1799 లో నేను పాలస్తీను జన్మితిని. అప్పటికి నాకు 12-18 ఏండ్లుండును. ఆ పుట్టికి నా పోలియను చక్రవర్తి సిరి యాలోనుండెను. నేను 70 వ ఏడున వివాహము చేసికొంటిని అంతవరకును పెండ్లిగూడకుండునే యుంటిని ఇబ్రహీమీ మరల పెండ్లియాడితిని నేను మహాసామ్యుద్ధియశకము 1215 లో (ఏ. డి 1801) పుట్టితిని నాకేపురు 140 వ ఏడు జరుగుచున్నది.” అని హతీకహీరు నాతో చెప్పెను. 1801 లో ఆతడు పుట్టిన యిప్పుడు అతనికి 124 వ ఏడు మాత్రమే యగునుగాని 140 వ ఏడు కాబాలరు. “అని వెనుక బ్రాహ్మణోద్ధ యాని యాలో బ్రిటిషు ప్రతినిధిగానుండిన హెచ్. ఎస్. జె. బి. ఫిగ్గిగారు రాయలు జాగ్రహికలు సామెతీవారికి తెలియజేసిరి.

బొంబాయి నేతయంత్రములందు

సమ్మె

కార్మికుల నొప్పించుటకు ప్రయత్నములు

బొంబాయి, జూలై 15:—ప్రస్తుతము నేతయంత్రముల యువస్థ పరిశ్రమకు వచ్చిన కష్టములు, వివరముగా కార్మికులకు బోధపడి, తగ్గింపుకూలి కొప్పకొనునట్లు చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని యింతవఱకా ప్రయత్నములు సఫలముయినట్లు తోచదు. (ఆ. ప్రె.)

ఇండ్రాణీనది పొంగుట

తాతాకంపెనీవారు కట్టిన డాము గండిపడి మను మ్యలకు సశువుల ప్రాణములకు విశేషనష్టము కలిగించుట

పూనా, జూలై 15:—దారువాద్దములచే నిన్న సోమ వాదియొద్ద నిండ్రాణీనదిపై తాతాకంపెనీవారిచే గట్టబడిన డాము గండిపడినది. దానివలన నదిలోని నీరు వెల్లువలై పాతె ను నీరరగంటలో 20 అడుగుల యెత్తునకులేచెను. దానివలన ఖామషాటు రైలుస్టేషనువద్ద రైలుపట్టాలు చాలసేపు మూడడుగులలోతు నీటిలో మునిగిపోయెను. అప్పుడనకున నీరు నిలువక నదివెంబడి ప్రవహించిపోయెను. కాని లోనవాలా చుట్టుప్రక్కలనుండియు వచ్చిన జనము చాలమంది స్త్రీలు పిల్లలు, పశువులు ప్రాణములు గోల్పోయెనని చెప్పిరి బొంబాయినుండివచ్చు మెయిలుబడి సుమా రొకగంటకు మించి యాలస్యముగావచ్చెను. కాని కచ్చేరులలో నింతవఱకెట్టి ప్రాణహానిసంభవించినట్లులె తెలుపుటలేదు. (ఆ. ప్రె.)

“విద్యార్థులు-విప్లవము”

అనుగ్రంథము

శిక్షితుల అప్పీలు

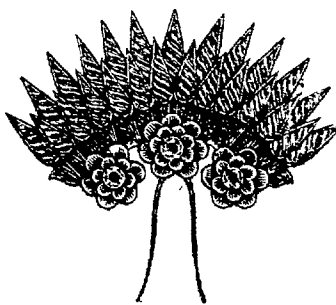
కలకత్తా, జూలై 15:—“విద్యార్థులు - విప్లవము” అను గ్రంథమును వ్రాసి ప్రచురించి రాజద్రోహముక్రింద ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటుచే 6 నెలలును 8 నెలలును కఠినశిక్ష విధింపబడిన క్రియనాథ్ గంగూలీ అక్షయకుమార్ గుప్తాలు పెట్టుకొనిన దరఖాస్తులపై నేడు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు సుహార్ వర్ధపాంటునాగ ర్లొక యుత్తరువు నిచ్చిరి. న్యాయమూర్తులు గ్రంథకర్తయొక్క దరఖాస్తును నిరాకరించిరి. కాని ప్రకాశకుని విషయమున నేరమును క్షమించుచు తొలగింపగూడదో కారమును తెలియజేయవలసిన దని మేజిస్ట్రేటున కొక యుత్తరువు నిచ్చిరి (ఆ. ప్రె.)

సవరపు బంగారు మల్లెమొగ్గ

పది అంగుళీనమైన సొమ్ములకైనను అందుముగనుండే సొమ్ము ఒక్కటి యైనను తిలకు అలంకారముగ నుండును. అట్టి “బంగారు మల్లెమొగ్గ” ఒకటి పుడిచినా వేరేనగలే అక్కరలేదు నిజమైన మల్లెమొగ్గలకు సమానముగనుండును. ఒకతూరితెప్పించిచూచి తమ స్నేహితు లందఱుకు చూపగోరెదము.

నెల 2½ అంగుళముల వెలుపుది రు 20-0-0. 2½ అంగు రు 28-0-0

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్కెట్, నగర్తపేట, బెంగళూరుకిటి.

మదరాసు హిందూమత ధర్మా దాయముల శాసనము

పాఠకుల యువయోగార్థమై, యీ శాసనమును
భోక్తృసంఘము జారీ చేయుచున్నది
దీని ముద్రించుచున్నాము

6 వ అధ్యాయము

మరణమును, మిసహాయమునకు చేసిన దానిని
బట్టి, సంవత్సరవారీ లెక్కలను దాఖలుచేయుట.

57. ప్రతి మరణముయొక్కయు మిసహాయమునకు చేసిన దానియొక్కయు బ్రహ్మి ప్రతిసంవత్సరమునందును, బోధవారు ఆజ్ఞాపించగలగట్టి లేదీ ప్రావ్యమున, అట్టి నమూనాలోను, బోధకు-

(ఎ) తరువాత వచ్చు సం-త్సరమునకు బహుళ రాగల శుభము, తగులబాటుగాగల ఖర్చులను కనుబరచు ఒక బట్టి ను, మరియు

(బి) మరణమునకు చేసిన దానిని వచ్చిన జనులయొక్కయు తగిన ఖర్చుల యొక్కయు ప్రియమెంటును దాఖలు చేయవలెను

ఎంజామెంటుయొక్క అక్రమ నిర్వహణమునుగురించి
బోధించువారు చేయవచ్చును

58. ఒక మరణము లేక మిసహాయమునకు చేసిన దానియొక్క బ్రహ్మి అట్టి మరణము లేక దేవాలయము తాలూకు ఎంజామెంటును అక్రమముగా నిర్వహించు చున్నాడనిగాని లేదా వాటిని అక్రమకార్యములనిమిత్తము ఖర్చు పెట్టుచున్నాడనిగాని లేదా అన్యపరము చేయుచున్నాడనిగాని నమ్ముటకు బోధకు కారణమున్నప్పుడు, లేదా ఇరువదివంశికంబై తక్కువకాని హక్కుగల మనుష్యులు అట్టి ఎంజామెంటు యొక్క క్రమ పరిపాలన లాభమునకై ఒక పరిపాలన స్క్రీము తయారుచేయబడవలెనని వివరించుచు బోధకు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నప్పుడు, బోధకు విచారణను జరిగించవచ్చును. మరియు ఆ విచారణ నిర్ణయింపబడగలగట్టి విధమున జరిగించబడవలెను.

నరములను, మిసహాయమునకు చేసిన దానియొక్కను,
స్క్రీములను పరిష్కరించుట

59. (1) 58 వ సెక్షనులో చెప్పబడిన విచారణను చేసిన తర్వాత, సంబంధముగల బ్రహ్మి అట్టి మరణము లేక దేవాలయముయొక్క ఎంజామెంటును అక్రమముగా నిర్వహించినాడనిగాని వాటిని అక్రమ కార్యముల నిమిత్తము ఖర్చు పెట్టినాడని గాని అన్యపరము చేసినాడనిగాని లేదా అట్టిఎంజామెంటు క్రమపరిపాలన లాభమునకై ఒక పరిపాలన స్క్రీము తయారు చేయబడవలెనని గాని బోధకు తృప్తిపడనపుడు బోధకు బ్రహ్మిలోను, హక్కుగల మనుష్యులలోను, నిర్ణయింపబడినదీని ఆలోచించి, అట్టి మరణము లేక దేవాలయమునకు సంబంధించిన ఎంజామెంటుకొరకు, ఒక పరిపాలన స్క్రీమును పరిష్కరించవచ్చును.

(2) ఒక మరణమునకు సంబంధించిన ఎంజామెంటు పరిపాలనకు స్క్రీమును తయారుచేయుటలో అట్టి ఎంజామెంటు పరిపాలనలో ఏమనిషియైన సంబంధము కలిగియుండునట్లు చేయుటగాని, అట్టి ఎంజామెంటు పరిపాలనలో పాల్గొనుటకు లేదా సహాయము చేయుటకు ఏ ప్రత్యేక సంఘమునైన ఏర్పాటు చేయుటగాని అవసరమని బోధకు తలచినయెడల, అట్టి మని యుండవలెను మరియు అట్టి సంఘము ప్రత్యేకముగా అట్టి మరణము హక్కుగల మనుష్యులను మాత్రమే కలిగియుండవలెను.

(3) ఉత్తరపు మూలమునను, (1) వ సబు సెక్షనులో నిబంధింపబడిన విధమునను బోధవారు ఆసబు సెక్షను ననుసరించి పరిష్కరింపబడిన స్క్రీమును ఎప్పుడైనను మార్చవచ్చును లేదా రద్దుచేయవచ్చును.

(4) ఈ సెక్షను ననుసరించిన బోధయొక్క ప్రతిఉత్తరపును నిర్ణయింపబడిన విధమున ప్రకటింపబడవలెను.

బ్రహ్మిగాని, హక్కుగల ఏ మనిషిగాని అట్టి ప్రకటన లేదనిండి ఆరు నెలలలోగా అట్టి ఉత్తరపును మార్చుటకు లేదా రద్దుచేయుటకు బోధకు వ్యాజ్యమును చేయవచ్చును

బోధయొక్క ఉత్తరపు కడపటిదిగా నుండుట.

60. 59 వ సెక్షను ననుసరించిన బోధయొక్క ప్రతి ఉత్తరపును, ఆ సెక్షనుయొక్క (4) వ సబు సెక్షను ననుసరించి దాఖలు చేయబడగల ఏ వ్యాజ్యముయొక్కయైన ఫలితమునకు లోబడి, కడపటిదిగా నుండవలెను, మరియు దానికి

బ్రహ్మియును, హక్కుగల యావన్ముంది మనుష్యులను బద్ధులై యుండవలెను.

స్క్రీముల మార్పు లేదా రద్దు.

61. 59 వ సెక్షను ననుసరించి ఒక బోధకు చే పరిష్కరింపబడిన, లేదా 71 వ సెక్షను ప్రకారము ఈ ఆస్తుననుసరించి పరిష్కరింపబడిన స్క్రీముగా భావింపబడు ఏ పరిపాలనస్క్రీము అయినను బోధకు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నమీదట బోధకులను ఎప్పుడైనను చాలినంత కారణమును బట్టి మార్చబడవచ్చును, లేదా రద్దుచేయవచ్చును.

7 వ అధ్యాయము

ఎంజామెంటుఫండ్ల (ద్రవ్యముల) వినియోగము.

యాత్రికల యొక్కయు ఆరాధకుల యొక్కయు

ఆరోగ్యము మొదలైనవాటికొరకు ఖర్చుచేయుటకుగాను

బ్రహ్మి అధికారము యివ్వబడియుండుట.

62. ఒక మరణము లేక దేవాలయముయొక్క బ్రహ్మి తన హావాలలోనుండి ఎంజామెంటు తాలూకు ఫండ్లలోనుండి అట్టి మరణము లేక దేవాలయమునకు పోవు శిష్యులయొక్కయు, యాత్రికలయొక్కయు, లేదా ఆరాధకులయొక్కయు ఆరోగ్యమును తేమమును లేదా సౌకర్యమును భద్రపరచుటకై ఏర్పాటులకు ఖర్చు చేయవచ్చును

అయితే మరణముయొక్కయు, మిసహాయమునకు చేసిన దానియొక్కయు విషయములో బోధకు, ఇతర దేవాలయముల విషయములో కమిటీయొక్కవ్రాతములముగా వివరింపబడవలసిన కారణములనుబట్టి ఈ సెక్షను ననుసరించి, బ్రహ్మి తన స్వచ్ఛాధికారము చేలాయించుటకు మితపరచి తమకు యుక్తమని తోచునట్టి అధికారముక్రింద ఉంచవచ్చును.

ఎంజామెంటుయొక్క గాని అదనపు మొత్తము యొక్క గాని పైపైను వినియోగము.

63. (1) నిర్ణయింపబడగలగట్టి విధమున విచారణను జరిగించినతరువాత బోధవారు ఉత్తరపు మూలముగా ప్రారంభము నుండియు ఉద్దేశము ఒక మత సంబంధమైన ఎంజామెంటు యొక్క ఉద్దేశము సెరవేరుటకు సాధ్యము కాక యుండినదని లేదా దరిమిలాను అసాధ్యమైపోయినదని లేదా ఎంజామెంటు యొక్క ఆసలు ఉద్దేశములను అమలులో పెట్టుటకైన సిబ్బంది తప్పిపోయినదని లేదా యింక లేదని లేదా ఆ ఎంజామెంటు యొక్క ఉద్దేశములను చాలినంతగా తృప్తిపరచిన తర్వాతను, మరణమునకు లేదా దేవాలయమునకు లేదా వాటికి చేరిన ఎంజామెంటును సంబంధించిన కట్టడముల మరమ్మత్తుకును, పునర్నిర్మాణమునకును చాలినంత పైకము మొత్తము వేరుగా తీసి పెట్టినతరువాతను అట్టి ఉద్దేశములకు అవసరముకాని అదనపు మొత్తము పున్నదని ప్రసిద్ధపరచి, అట్టి ఉత్తరపు మూలముగా ఆయా సంగతికి తగినట్లు ఎంజామెంటుయొక్క మొత్తముగాని అట్టి మరణము లేక దేవాలయముయొక్క ఉద్దేశములకు విరుద్ధముకాని మత, విద్యావిషయక లేదా యితర ధర్మకార్యములకు వినియోగించబడవలెనని ఆజ్ఞాపించవచ్చును

(2) (1) వ సబు సెక్షను ననుసరించి ఆజ్ఞాపించుటకు మరణమునకు అట్టి మొత్తములో లేదా అదనపు ద్రవ్యములో ఎంతభాగము రిసర్వు (విలువ యుంచవలసిన) ఫండుగా, నిలువ యుంచుకొనవలెనో దానిని నిర్ణయించుటకును, మిగిలిన పైకము ఆసబు సెక్షనులో స్పష్టపరచబడిన కార్యములకొరకు వినియోగింపబడవలెనని ఆజ్ఞాపించుటకును బోధవారు అర్హులై యుండవలెను.

(3) బోధవారు ఎప్పుడైనను ఉత్తరపు మూలముగా నున్న, (1) వ సబు సెక్షనులో నిర్ణయింపబడిన విధముననున్న ఆసబు సెక్షనుక్రింద జారీచేయబడిన ఒక ఉత్తరపును మార్చవచ్చును లేదా రద్దుచేయవచ్చును

(4) ఈ సెక్షను ననుసరించి బోధవారి ఉత్తరపు, నిర్ణయింపబడిన విధమున ప్రకటింపబడవలెను అట్టి ప్రకటన లేదనిండి ఆరు నెలలలోగా, బ్రహ్మిగాని హక్కుగల ఏయితర మనిషిగాని అట్టి ఉత్తరపును మార్చుటకు గాని, రద్దుచేయుటకు గాని బోధకు వ్యాజ్యమును దాఖలు చేయవచ్చును

అట్టి వ్యాజ్యముయొక్క పర్యవసానమునకు లోబడి, బోధవారి యుత్తరపు కడపటిదిగా నుండవలెను, మరియు దానికి కమిటీ ఏదైన ఉన్నయెడల అదియును, బ్రహ్మియును హక్కుగల యావన్ముంది మనుష్యులను బద్ధులై యుండవలెను.

(5) ఆ సెక్షను ననుసరించిన బోధకు తీర్పు ఏదియైనను బోధకు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నమీదట చాలినంతకారణమునుబట్టి ఆ బోధవారిచే ఎప్పుడైనను మార్చబడవచ్చును లేదా రద్దు చేయబడవచ్చును.

8 వ అధ్యాయము.

ద్రవ్యము.

న్యాయ సంబంధమైన చర్య పుచ్చుకొన్నందుకు

బోధకు వారికి లేదా కమిటీవారికి తగిన ఖర్చు

లను ధర్మాదాయమునుండి రాబట్టుకొనుట

64. బోధకు లేదా కమిటీ పార్టీగానుండు బాపతు మత సంబంధమైన ఏ ధర్మాదాయము విషయములోగాని న్యాయ సంబంధమైన చర్యలో తగిన ఖర్చులు యావత్తు 10 వ సెక్షనులో ఏదియున్నను, దానితో పనిలేకుండా ధర్మాదాయ ద్రవ్యములనుండి చెల్లించబడగలయుండును.

బోధకును కమిటీకిని ధర్మాదాయములనుండి

సంవత్సరవారీ చందా.

65. (1) బోధవారి ఖర్చులకుగాను, బోధవారు నిర్ణయించునట్లు ప్రతి మరణముయొక్కయు ఆదాయములో నూటికి ఒకటిన్నర వంతుకు మించకుండునట్టి చందాను అది ప్రతి సంవత్సరము చెల్లించవలెను

(2) మిసహాయమునకు చేసిన దానియొక్క ముని సప్రతిదేవాలయమునకు కమిటీవారి ఖర్చులకుగాను బోధవారి యనుమతితో కమిటీవారు నిర్ణయించునట్లు దాని ఆదాయములో నూటికి ఒకటిన్నరవంతుకు మించకుండునట్టి చందాను ప్రతిసంవత్సరము చెల్లించవలెను.

1908 వ సం॥పు 5 వది

8 మతసంబంధమైన ఏ ఎంజామెంటు పరిపాలనము, 1908 వ సం॥పు సెక్షను ప్రొవీజరు కోడు 929 సెక్షను ననుసరించి ఏర్పడిన స్క్రీముచే క్రమపరచబడుచున్నదో అవి, అట్టి స్క్రీములో విరుద్ధముగా ఏదియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండా, ఈ సెక్షనునుబట్టి చందాను చెల్లించగలయుండవలెను.

చందాలు ఖర్చులు వగైరా విధించి వసూలు చేయుట.

66. 1 సెక్షనులు 64, 65 ననుసరించి చెల్లించవలసిన కర్చులు, చందాలు నిర్దేశింపబడిన విధమున ప్రతిమరణము దేవాలయము మీదను విధింపబడి దాని బ్రహ్మికి ఆవిషయము ప్రకటింపబడవలెను.

2 అట్టికోటిను అట్టి బ్రహ్మికి అందిన మూలములలోను లేదా బోధవారిచేగాని, కమిటీగాని ఇవ్వబడగలగట్టి జాస్తికాలములోపల సంబంధించిన మరణము లేదా దేవాలయము తాలూకు ద్రవ్యములనుండి అట్లు అడగబడిన మొత్తమును ఆయన, ఆయనగతికి తగినట్లు బోధకు లేదా కమిటీ ప్రెసిడెంటుకుగాని ఆయనచే అధికారముకలుగజేయబడిన ఏమనిషికిగాని చెల్లించవలెను. అట్లు ఆయన చేయుటకు తప్పిపోయినయెడల, బోధవారు, బోధకు లేదా కమిటీ ప్రెసిడెంటు దరఖాస్తుపెట్టుకొన్నమీదట, సంబంధించిన మతసంబంధమైన ధర్మాదాయముమీద బోధవారు ఆ మొత్తమునకు డిక్రీ జారీచేసేయుండిన నెట్లో, అట్లే ఆయన మునుపటికై

కాని బోధవారు, న్యాయమైన కారణమును బట్టి ఆ మొత్తమును రాబట్టుటకు ఆవియుంచవచ్చును లేదా దానిని వాయిదాల రూపమున చెల్లించునట్లు యుత్తరపు చేయవచ్చును

వేలము అమృతము

అపిషియల్ రెఫరీ

గారు ఈదిగువ తెలుపబడిన ఆస్తిని సదరు యింటివద్దనే హెచ్చు పాటదారునికి 21-7-1925 తేది మంగళవారమునాడు సాయంత్రము 4 గం-30 నిమిషములకు విక్రయించెదరు.

మద్రాసు, జార్జిటౌను, వరదాముత్రియప్పకోటిలో నున్న మునిసిపల్ నెం 88, పాత సర్వే నెం 8116, 8 వ సర్వే నెం. 1113, కలెక్టరు ఆఫీసు సబ్ ఫిక్చర్ నెం. 4182, 2106 చదరపు అడుగులు మొదలగునవి గల గృహము, నేలయును విక్రయించబడును. సదరు యింటికి సరిహద్దులు —

ఉత్తరమున అంకమ్మకో గృహము, దక్షిణమున కైకోలిగారి గృహము; తూర్పున పొన్నచారమ్మ గృహము; పోడి మహమ్మదు లతీఫ్ సాహెబ్ గృహము, పడమర వరదాముత్రియప్పకోటి చేన్నపురి నడిపిల్లి రిజిస్ట్రేషనులోను, మద్రాసు చెంగల్పట్టణ రిజిస్ట్రేషనులోను యున్నది.

వి. రాధాకృష్ణయ్య,

వాసులతరపున వక్తలు.

ఆంధ్రగౌతమీ ఆశ్రమము

అమరవరము (నిజాంరాష్ట్రము)

శ్రీ శ్రీధన సరిః వైత్రే శుద్ధపాద్యమి రోజున ఈ యాశ్రమము నిజాంరాష్ట్రమున పాల్యంప సంస్థానమున శ్రీ గౌతమీ మహానది తీరమునగల అమరవరము గ్రామమునందు శ్రీ యుత కొత్తపల్లి వెంకట్రామ లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారిచే సంస్థాపింపబడినది

ఆశ్రమ ముఖ్యదేవతలు

ప్రజలయందు దైవభక్తి, దేశసేవ, రాజభక్తి, విద్యాభిమానము, మార్తబాహు, స్త్రీవిద్య సంఘసేవ, మతాభిమానము, వికమత్వము పెంపొందించి నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రజన సంతోషి న్నదికి తోడ్పడుటయే యీ యాశ్రమ ప్రధానోద్దేశము ఈ యుద్దేశముల నెఱవేర్చుటకుగాను యీక్రింది వివరించిన సంస్థలు నెలకొల్పబడి కృషిచేయుచున్నవి తక్కినవి సక్రమముగ దేశీయుల ప్రోత్సాహ సహాయముల ననుసరించి నెలకొల్పబడును

శ్రీ ఆంధ్ర గౌతమీ విద్యాలయము

ఈ గ్రామస్థల పోషకర్యమున యీ వై విద్యాలయమీ సంవత్సరాదిని ప్రారంభింపబడినది శ్రీయుత శర్మగారే యిందుపాధ్యాయులై ఆశ్రమప్రాయంబుగను, ఆదర్శనీయంబుగను, బాలరకు విద్య గణపుచ్చునారు ప్రస్తుత మిందు ప్రాథమిక శాఖవరకు వాలుగు తరగతులగు విభజింపబడి యార్థవిద్యా పద్ధతుల ననుసరించి మార్తబాహుయగు శాంధ్రభాషయే ప్రాధాన్యముగ నవలంబింపబడుచు, నీతి మతాచార జ్ఞానప్రబోధకంబుగ విద్య బోధింపబడుచున్నది భారత, భాగవతాది గ్రంథ భాగములను, శతకములను బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్ర వాల్మీకి వామిలికొలను సుబ్బరాయకవి పుంగవుల యార్థకథానిధులను, నీతిచంద్రిక, ఆంధ్రసామ సంగ్రహము మున్నగు నవి పఠనీయగ్రంథములుగ నిర్ణయింపబడినవి వ్యాకరణము, అనురము కూడ బోధింపబడుచున్నది తెనుగునందు పుంచి జ్ఞానమొసంగి బాగుగ చదువను వ్రాయను నలవడ జేయబడుచున్నది బాజారులెక్కలు, వివిధ వడ్డీలెక్కలు చిరాయాజ్ఞల వ్రాయు నేర్పు, ఘన చతురపు కొలతలు, పొలములు కొలుచుట మొదలగు తెనుగులెక్కల నన్నిటిని నేర్పబడుచున్నవి వాణిజ్య వ్యావహారిక, వ్యవసాయాది విషయములను కూడ విద్యార్థుల యాసక్తి ననుసరించి చెప్పబడును ఆంధ్రుల చరిత్ర, నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రుల చారిత్రము, వాఙ్మయ చారిత్రము, భూగోళము మున్నగునవి యేర్పరచబడి చరిత్రజ్ఞాన మొసంగబడుచున్నది సుతవిద్యకూడ బోధింపబడి, సదాచార సంప్రదాయములను, ధర్మములను గణపబడుచు దేశభక్తులు, వివిధ మతోద్ధారము, సంస్కర్తలు కవిత్యులు, రాజాధిరాజులు మున్నగు మహాత్ముల జనన లేక నిర్వాణ మహోత్సవములు పండుగ పర్వములందు ప్రత్యేక వస్తువులు సలిపి మహాపురుషుల జీవితముల బోధించి, విద్యార్థులయందు పవిత్ర జీవిత భావములను నెలకొల్పబడును మతాభిమానము పరమత సహిష్ణుతయు సర్వజన సౌభ్రాతృత్వమును సదాచార సత్సంగ ర్తనములను వారి హృదయములందు సాటబడి పెంపొందింపబడును ఇంకను సంవత్సర మాస తిథి వార నక్షత్రముల బాలరచే వర్ణింపజేయుచు శారీరాంగ్యములకు సంబంధించిన ముఖ్యవిధులను సందర్శనసారంబుగ బోధింపబడుచు లోకజ్ఞాన మభివృద్ధి జేయబడును. ఆశ్రమ నిత్యానుష్ఠాన నియమముల ననుసరించుచు విద్యార్థులు రాత్రింబయ్య ఆశ్రమమునందుండియే విద్యనభ్యసించవలసియుండును ప్రతిదినమును ఆత్మ పారీశుద్ధము, శరీరాంగ్యము నలవడునట్లు జేయున్నానము, ప్రార్థనాధికములతో విద్యాలయ కాలనిర్ణయము ననుసరించి పాఠములు బోధింపబడుచున్నవి ఇట్టి యాశ్రమ ప్రాయంబగు విద్యాలయమున గురు సాన్నిధ్యమున విద్యనభ్యసించు విద్యార్థికి విద్యాభివృద్ధి కెట్టి అభిధానులను కలుగక గురుశిష్య అభ్యోగ్యభక్తి క్రేమాతిశయంబులు వర్ధిలుచుండును గృహధర్మములు, వర్ణాశ్రమాచారములు, శుచిత్వము అలవడుచుండును ఇట్టి ప్రాచీనపద్ధతుల ననుసరింపబడుచుండు విద్యాలయమున విద్యనభ్యసించు విద్యార్థి హృదయతేజ్రములందు దైవభక్తి, మార్తభక్తి, పితృభక్తి, గురుభక్తి, సదాచార వర్తనము, సత్సంగర్య శాంతాది సద్గుణములు నాటబడి క్రమక్రమముగ నభివృద్ధిగాంచి వారి జీవితముల సఫలపరచు కొను నట్లు చేసినచో, నీతికోవిదుడును, ధర్మానురక్తుడును నై మంచి పొరు డనిపించుకొనుటయే యీవిద్యాసలితము బాలికలకుకూడ శ్రీవిద్యా సాంప్రదాయంబుగ బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్ర వాల్మీకివారి

హితచర్యలను, సచ్చరిత్రములకు నేర్పరచి విద్య బోధింపబడును. గృహ నిర్వాహక ధర్మములు, పత్నిచర్యలెములు నేర్పబడును ప్రస్తుత మీ విద్యాలయమున 15 గురు విద్యార్థులు ఆంధ్రభాష నభ్యసించుచున్నారు. దేశీయుల సహాయము ననుసరించి యిందు ఉరుదు ఆంగ్లభాషలకు కూడ శాఖాంగబడును. ఆంధ్రభారతీ తీర్థవారి నియమావళికూడ ననుసరించుచు వారి పరీక్షలకును, ఇతర యాంధ్ర విద్యా సంస్థల వ్యాస రచనాది పరీక్షలకును కూడ యీవిద్యాలయ విద్యార్థులు పంపబడుచు అందు తీర్థలైన వారిచే గౌరవవిరుదములును, యోగ్యతాపత్రములును, బహుమానములును నొసంగబడును కాబట్టి యీ చుట్టుప్రక్కల గ్రామస్థులెల్లరు తమ బాలికా బాలికలను యిట్టి విద్యాలయము నకు పంపి పద్విద్యలను నేర్పించి ఆంధ్రసంతతికి ప్రాచీనగౌరవమును సంపాదించుడు! కులమునకు వన్నె తెండు! విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడుడు! పురాతన దేశోన్నత్యమునకై పాటు పడుడు!!

శ్రీ లక్ష్మీ గ్రంథ నికేతనము

ఈయాశ్రమ యాజమాన్యమున శ్రీయుత శర్మగారు విద్యాలయోపయోగకరముగను ప్రజాశియోక్త జ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడు నట్లు గూడ వీరి స్వకీయమైన గ్రంథములచే ఈ వై గ్రంథాలయమును నెలకొల్పిరి ఇందు సుమారు 800 గ్రంథములు గలవు వానిలో 500 సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములును 300 ఆంగ్లగ్రంథములు నైయున్నవి ఇయ్యది దూర గ్రామస్థులనుకూడ నాకర్షింపజేయుచున్నది ప్రారంభింపబడియున్నను చదువరులు తాముగ్రంథముల నైకొనుచున్నారు గ్రంథకర్తలు విద్యాభిమానులనేకులు తమ గ్రంథముల సుచితముగ నొసంగుచున్నారు ఈ గ్రామ వాస్తవ్యులును కలపనర్హులును, శుంగీత సాహిత్య రసజ్ఞులును నగు బ్రహ్మశ్రీ మేూరి శుభాచార్యుగారు 80 గ్రంథముల నొసంగుటయేగాక యీ గ్రంథాలయోపయోగార్థమై వీరువా యొకటియు, బెంచీలు రెండును వ్రాయురు ఒకటియు నొసంగదలచి యీ గ్రంథాలయాభివృద్ధికి మార్గదర్శకులైన తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము మరియు ఈ గ్రామవాస్తవ్యులైన బ్రహ్మశ్రీ సన్నిధానం విశ్వనాథంగారు 15 గ్రంథముల నొసంగి తోడ్పడిరి ఇంకను గ్రంథములనొసంగిన గ్రంథకర్త లెల్లరు వందనీయులు. గ్రంథకర్తలు విద్యాభిమానులెల్లరు తమ గ్రంథముల నొసంగి యీ గ్రంథాలయమున కుచిత స్థాన మొసంగ ప్రార్థితులు ఈ గ్రామ వాస్తవ్యులెల్లరు సందాదారులుగ జేరి యీ గ్రంథాలయ పోషకత్వమునకును యభివృద్ధికిని పాటుపడ ప్రయత్నించెదరుగాక! ఈ గ్రంథాలయ సమక్షమున విద్యాధికులను రప్పించి జ్ఞాన ప్రబోధకంబగు సుపన్యాసంబులు గూడ నిప్పింపబడును

శ్రీ దేశోద్ధారక పరన మందిరము

ప్రపంచక నిత్యవ్యవహార విశేషములగాని, మత సాంఘిక సారస్వత వాఙ్మయాది పరిశీతులనుగాని, దేశీయ వార్తావళినిగాని తెలిసికొని లోకజ్ఞానమును పెంపొందింపజేసెన్న గ్రంథపరనముతోబాటు పత్రికా పరిచయముకూడ నెంతయేని యవసరము. అందువలన యీ యాశ్రమ సమక్షమున పత్రికా పరన మందిరముకూడ యేర్పఱుపబడినది ప్రథమముననే శ్రీయుత శర్మగారి విన్నపము నాలకించి యీ అమరవరమున జరుగుచున్న సత్సంగర్యమున కభివేదించుచు, తమ పవిత్ర యాశీర్వాదంబుల నొసంగుచు, తాము చేయదగ సహాయమునంతకు చె - పనుని యమూల్య సందేశమునందిన శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాపాధుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి ప్రాముఖ్యపత్రికయు, పత్రికా మౌత్సర్యము ననుసరించి ఆంధ్ర దిన పత్రిక నింపలకరింపబడుటచే వారియందుగల భక్తి క్రేమాది. పూజ్యభావములు వెదజల్ల వారి సార్థక బిరుదింబును, దీనికి 'శ్రీ దేశోద్ధారక' పరన మందిరమని నామకరణ మొనర్పబడెను అట్టి మహనీయుల ప్రోత్సాహమున శ్రీ శర్మగారు తలపెట్టిన యీ సత్సంగర్యము జయప్రదముగ నిర్వహింపబడునని యాశించుచున్నారము. అనుమకొండ వాస్తవ్యులును, ఆంధ్రాభ్యుదయ పత్రికా సంపాదకులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత కోకల సీతారామ శర్మగారు తమ ఆంధ్రాభ్యుదయ పత్రికను, పత్రికాధిపతులచే నిజాంరాష్ట్ర ప్రాముఖ్య ఆంధ్ర పత్రికలగునీలిగి, తెనుగు మున్నగు పత్రికలును, తుమ్మపూడి వాస్తవ్యుల శ్రీయుత మార్కడేవర సండిప రాయణగారిచే తమ 'సుజ్ఞాన' పత్రికయును, ఈ గ్రామ ప్రముఖులగు శ్రీయుత కొలగిరి వేంకటప్పారావు దొరవారు తాము తెప్పించుచున్న కృష్ణాపత్రికను సుచితముగ దయతో నొసంగుచున్నారు ఇంకను విద్యాభిమానుల సహాయమున, భారతి, శారద, బాలభారతి, ఆంధ్ర గ్రంథాలయ సర్వస్వము

మున్నగు పత్రికలకుకూడ తెప్పించ ప్రయత్నములు జరుగును న్నవి పత్రికాధిపతులెల్లరు తాము చేయదగ పకారమును, ప్రోత్సాహము నొసంగి అన్ని విధముల దీని యభివృద్ధి కై తోడ్పడెదరు గాక!

ఆశ్రమ నిర్వాణము

విద్యాలయమున కనునకునట్లు, గౌరవరీతిరమున యీ మహాపర్యతారణ్యవృక్షులతాదుల సాంత, శ్రీరామనిలయందై యొప్పు భద్రాచల పూజ్యతేజ్ర సామీప్యంబున, ప్రాచీన ఋషి కులాశ్రమంబువోలె, విద్యార్థుల కాదర్శనీయంబుగను ఆరోగ్య ప్రదంబుగను, సృష్టివైచిత్ర్యమంతయు దృష్టోచరంబగు నట్లు శ్రీ సేతానంద దాయకంబుగ, నిరాడంబరముగ, యీ గ్రామ ప్రముఖుల సాహాయమున యీయాశ్రమ నిర్వాణము జరుప ప్రయత్నింపబడుచున్నది వర్షప్రతిబంధకములచే నయ్యది సకాలమున జరుగలేదు కలపవగై రాలు సమకూర్చబడచున్నవి ఇయ్యది వెంటనే జరుగక పోవుటవలన కార్యాటంకముగకూడ నున్నది. ఇ య య ది ని ర్వాణ మై న వెం ట నే ఆ శ్ర మ ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును తక్కుంగల, పురాణకాలతేజము, భజనసహజము మున్నగువికూడ నేర్పరుపబడును. ఈ గ్రామమున నెలకొల్పబడియున్న శ్రీరామభక్త సమాజమును యీ యాశ్రమ యాజమాన్యమున నడుప ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి ఇయ్యలకు గ్రామస్థులు, భజనపరులు తప్పక నంగీకరించెదరు గాక ఇంతవరకు పాఠశాలాది సంస్థలందుటకు భక్త్యుహమునొసంగిన బ్రహ్మశ్రీ మేూరి శుభాచార్యుగారు వందనీయులు ఈయాశ్రమ నిర్వాణముపట్ల గ్రామస్థులు తాము వహించినట్లు అభిమానము, త్యాగము, శ్రద్ధ వహించిన నేగాని యీకార్యము నెఱవేరు తమ స్వకార్యములలో నిది యొక కార్యమని తలంచినపుడే యీధర్మకార్యము ఫలము చెందును. కాన వెంటనే యీయాశ్రమ నిర్వాణమును పూర్తిగావించి వరియొక పనిని జూచుకొన్నచో విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడిన వారగుదురు ఇందులకు స్థిరత్వమును కూడ నొసంగిన వారయ్యెదరు. ఆలసింపక యీ సత్సంగర్యమునకు వెంటనే గడంగిన దిగంత విక్రాంత కీర్తి కాన్పింతుని వేరుగచెప్ప నక్కరలేదు.

విన్నపము

ఇదియే యీయాశ్రమ ప్రారంభవశ. ఈపైన వివరించిన రీతి దిన దినాభివృద్ధిం జెందుచున్నది ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వర రావుపంతులవారు, పండిత కోకల సీతారామశర్మగారు, సికింద్రాబాదు మహబూబు కళాశాలాంధ్ర పండితులగు శతావధాని సన్నిధానం మార్కనారాయణశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘాధ్యక్షులగు వకీలు సూరి వెంకటరసేంద్రశాస్త్రి, బి. ఏ. గారు, బ్రహ్మశ్రీ కొత్తూరు లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, అనుమకొండ వాస్తవ్యులు, శ్రీరాజరాజనరేంద్రాంధ్ర భాషానిలయ కార్యదర్శులు, వకీలు పర్వారంగారావుపంతులుగారు, మల్లూరు మంగపేట తాపలద్రాగు (కల్లూర్తురు) వకీలు, నీరతాన్న ప్రదాసాది ధర్మకార్యాచరణాభిలాషులు నగు బ్రహ్మశ్రీ తుంగతుర్తి నరసింహారావు జువొండాగుగారు, మైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు, నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రజన కేంద్రసంఘ కార్యదర్శులగు శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుపంతులుగారు మున్నగు మహాశయులు, విద్యాధికులు, పండితులు, అనేకులు తమ యభిప్రాయములను, ఆశీర్వాదములను, సందేశములను నొసంగియున్నారు వీరలెల్లరకు కృతజ్ఞతాభివందనములు. ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు విద్యాలయ పోషక భారమును వహించి యున్నారు తక్కిన సంస్థలు దేశీయుల సహాయముననే యభివృద్ధి గాంచవలసియున్నది విద్యావిషయమునందు వెనుక పడియుండుటచే, నిజాంరాష్ట్రమున జరుగుచున్న సహివాంధ్రోద్యమము ననుసరించి శ్రీయుత శర్మగారు యీప్రాంతమున నీయాశ్రమమును గ్రామజీవితాభివృద్ధి కనునకునట్లు నెలకొల్పి పాటుబడుచుండిరి. వీరి కొసంగబడు స్వల్పజీతముతోనే తక్కిన సంస్థల వ్యయమును భరించి శీవసోపాధిక్షేయుట మిగుల కష్టతరము. భద్రాచల పాల్యంప తాలూకాకు నియ్యది యొక్కటియే యాంధ్రభాష ప్రబోధింపగు విద్యాసంస్థయని చెప్పటకు సందియములేదు ఈసంస్థానోద్యోగులు, ఆంధ్రభాషాభిమానులు నగు శ్రీయుత రావులపాటి ముకుందరావుగారు యీయాశ్రమవిషయమై కొంత కృషి సల్పియున్నారు ఈకార్యనిర్వహణమునకై విరాళముల యాభిక్షామగను, చందాల యాపకముగను, వివాహాది శుభకార్యములందు కట్టుముల యాపకముగను, పంటకర్త సమయములందు ధాన్యయాపకము

వృత్తాంతలేఖలు

దుమ్మ గూడెం

(ఒక విలేఖరి)

ఈ గ్రామమున శ్రీ సుజనవిసోదరీ నాటకసమాజమువారు సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శించిరి ఏజన్సీలో కొంతయువకులు చెరి, ఒక సమాజముగానేర్పడి హిందీభాషను కడు శ్రద్ధగా నభ్యసించుచు, ఆహ్వానముగా నాటకములను ప్రదర్శించుట బ్రతిన నీయము ప్రసమాజమువారు సావిత్రినాటకమును కడు నేర్పుతో ప్రదర్శించిరి అశ్వపతిపాత్రను ధరించిన శ్రీయుత నంది నారాయణస్వామిగారును, యమపాత్రను ధరించిన కొట్టేడ అప్పల స్వామిగారును ప్రశంసనీయులు మొత్తముమీద నాటకము చాల బాగుగా ప్రదర్శించబడినది వీరు ప్రతాపరుద్రీయ నాటకమును ప్రదర్శించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు

తిరుపతి

(స్వకీయ విలేఖరి)

దేశబంధు దాసుగారి ఛాయాపటము

మునిసిపల్ సంఘము

జూలై 12-80-6-1925 తేది సాయంకాలము జరిగిన, మునిసిపల్ సంఘ అసాధారణ సభయందు, దేశబంధు దాసుగారి ఛాయాపటమును, ఉచితముగా యిచ్చించుటకు, మురారీరాజశ్రీ, పి. అప్పారావుగారికి వందనము లర్పించుచూ, 11 ఛాయాపటమును 1-7-1925 తేది సాయంకాలము, 5 ఘంటలకు 12 మాన్ చె దొరనామయ్యగార్, యం యల్ పి. వారు 11 ఛాయాపటమును తెరవవలసినదిగా గోరుచు తీర్మానించిరి 1-7-125 వ తేది సాయంకాలం 4 ఘంటలకు, గొప్ప భజనలో, నొక యూరెంపు మురారీరాజశ్రీ, పి. అప్పారావుగారి యింటివద్దనుండి బయలుదేరి, శ్రీ గాంధీవీధి బజారు పిఠులద్వారా మునిసిపల్ ఆఫీసుకు చేరి 5 ఘంటలకు మునిసిపల్ ఆఫీసు భవనమున శ్రీమాన్ చే దొరస్వామయ్యగార్, యం యల్ పి వారు, దేశబంధు దాసుగారి ఛాయాపటమును తెరచుచూ, వారి త్యాగమును గురించియు, అహింసాద్వైతమును వారొసంగిన సహాయమును గురించియు, స్వరాజ్యపాత్రీని గురించియు, వారిదేశభక్తిని గురించియు, విభులముగా చెప్పిరి దేంగానందు ద్వంద్వపరిపాలనమును ధ్వంసముచేసి నూతన సంస్కరణములు ప్రవేశింప నివను విషయమునుగురించి, పారాడి వెల్లడిచేసినదియు చెప్పిరి. మునిసిపల్ సంఘమువారికి వందనము లర్పించుచు ముగించిరి

పిమ్మట శ్రీమాన్ యల్ యన్ వరదరాజాచార్యులు గారు చాలాకాలము ఉపన్యసించి శ్రీయుత దేశబంధు దాసుగారి ఛాయాపటమును, మహాత్మాగాంధీగారి పటమునకు కుడిచేతున యుంచుచున్నారని దేశబంధుగారి ఆత్మకు శాంతిని ముఖము యివ్వవలసినదిగా దైవప్రార్థనము జరిగినది

గను కొంతసేపు సేకరింపవలయున్నది కాన లోకోపకార పారిణులును దేశభక్తులును, నగు నాంధ్రమహాత్ములును నిజాం రాష్ట్ర ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖులును, యీసంస్థానాధ్యక్షులును తమ శక్తి నామర్శములకొలిపి తోడ్పడ ప్రార్థితులు ఉదారపురుషులగు యీసంస్థానప్రభువులు కూడ తమ సంస్థానమునందు నెలకొల్పబడిన యిట్టి విద్యాసంస్థలగుంచి కాల్గించి పోషింప ప్రార్థించుచున్నారము ఆంధ్రభాషా పోషణమునకై శ్రీరాజావారు తమ విశాలహృదయమును వెల్లడిచేయచు మార్గదర్శకు లగుదురని కోరుచున్నాము శ్రీ నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రజన కేంద్రసంఘమువారు కూడ శ్రీయుత కర్మగూరు చేయుచున్న కృషికి సానుభూతిని జూపుచు తమ సంఘనియములను సమగరించి ఆంధ్రభాషాప్రచారకంబగు యీవిద్యానిలయమును ప్రోత్సహించి కేంద్రసంఘ నిధినుండి సహాయమును ఖరీదించెదట గాక ఇంకను పత్రికాధిపతులు, గ్రంథకర్తలు, విద్యాభిమానులు, పండితవర్గము చేయదు సహాయమును లేవక నొసంగ కోరబడుచున్నారని దీనియభివృద్ధికి పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

విరాళములు జాబులమున్నగునవి నొసంగవలసినవారలు, శ్రీ కర్మగూరుపేర నిజాంరాష్ట్రవాసులు, శ్రీ ఆంధ్రగౌరవిశ్రామము, ఆమరవరము, బూర్గంపాడుపోస్టు, పాల్యంపతాలూకా ఓరంగుబజ్జీ అనియు, బ్రిటిష్ రాజ్యమునందున్న తక్కినరాష్ట్రములవారు, అమరవరము, భద్రాచలంపోస్టు, గోదావరిజిల్లా యనియు వ్రాసిన వెంటనే యందగలవు

(ఒక విలేఖరి)

బాపట్ల

(ఒక విలేఖరి)

హరికథలు

బ్రహ్మశ్రీ వేదమూర్తులైన అడ్డాదిభట్ల నారాయణదాసుగారు శ్రీ భావనారాయణస్వామివారి ఆలయములో 'రుక్మిణీకల్యాణము'ను హరికథా కాలక్షేపముగా వినియించుండిరి ఆ మహానీయుని వాక్పాఠము, అభినయము, చమత్కృతి, నృత్యము నిరుపమానములుగదా! వృద్ధుడయ్యును ప్రేక్షకులను ఆనంద సాగరమున నోలబడింపజేసెను వందలకొలది జనులు సమీప దూరగ్రామములనుండి వచ్చియుండిరి.

ప్రకృతి వైద్యాలయము

బాపట్ల కాపురస్థుఁడగు, శతావధానియ నగు శ్రీమాన్ దివి రంగాచార్యులుగారు కొంతకాలమునుండి ప్రకృతి వైద్యశాస్త్రమునందు విశేష శ్రమయొనర్చి దుర్బరకోగపీడితులను సైతము స్వస్థతరచుచున్నారని నిజామరాష్ట్రమునుండియు, దత్త మండలములనుండియు రోగులు మూగుచున్నారు ఆచార్యులు గారు యీ మాసారంభమున తాత్కాలికముగ నొక ప్రకృతివైద్యాలయమును స్థాపించియుండిరి కొలదికాలములో రైల్వేపై వనుకు సమీపమున, ప్రభుత్వమువారిచే ధరఖాస్తుపై నివ్వబడిన బహిరంగస్థలమునందు శాశ్వతమందిరము నొకదానిని నిర్మింప తగుయత్నములు చేయుచున్నారు ప్రకృతి చికిత్సావిధానము ప్రజావృద్ధి నాకర్షింపగలుగుట ఎంతయు శ్రేయస్కరము.

ఉన్నతవిద్యాలయము - కట్టడములు

బాపట్లలో చాలకాలమునుండి ఉన్నత విద్యాలయ మొకటిగలదు దానికి ప్రత్యేక కట్టడములు గలవు కొంతకాలము క్రిందట జిల్లాబోర్డువారి పరిపాలనముక్రిందకు తీసికొనబడిన సదరు జిల్లాబోర్డువారు 2 లక్షల రూపాయలపైగా వ్యయమొనర్చి భోజనసత్కారమును నొకదానిని, తరగతులుపెట్టుటకై అతి విశాలమైన సౌధ మొకదానిని నిర్మింపజేయుచున్నారు పను లింకా పూర్తికాలేదు

శ్రీ నాట్యసభ (అమెయ్యూరు) తెనాలి

ప్రతాపరుద్రీయ నాటకప్రదర్శనము పై సభవారు 11-7-25 (శనివారము) తారీఖున తెనాలి ఘట్టుకంపెనీవారి హాలులో ప్రతాపరుద్రీయమును విక్రీలి జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి ఈ నాటకప్రదర్శనము నందు పాల్గొనినవారందరు విద్యాధికులునూ కళాభిమానులై యున్నారట నిస్సంశయము

(2) నాటి ప్రదర్శననందు యుగంధరుడు వెట్టివాడు ఈ పాత్రములై గొనిన శ్రీయుత గోవిందరాజు వెంకట సుబ్బారావు (యల్ యం యన్) గారిని గురించి వ్రాయుట కేవలము అనవసరము వీరు ఉత్తరస్కంధములలో సుప్రసిద్ధులులు జగదేవీన బ్రాహ్మణుడు ఇక జందెమేటి తర్వాత విద్యానాథ భూమిక భారలగు ఏలేశ్వరపు కుటుంబశాస్త్రీ గారను వలీఖాన్ గా నటించిన శ్రీమాన్ సంతోషి శేషాచార్యులు వి ఏ గారునూ, శేరిగాని పాత్రమును గైకొనిన శ్రీ ముక్తేవి రామానుజాచార్యులుగారును ఈ మువ్వురును చాల ప్రశంసార్జనముగా వారివారి పాత్రములను నిర్వహించి ప్రేక్షకసమూహమునకు అనుదానందమును కలుగజేసిరి.

(3) వీరు నాటకారంభమునందు కవికృతమైన నాంది పద్యములను రెండింటిని పాడుటకు బదులుగా అసందర్భముగా 'కర్ణావృతకోకములను' ఒకరిచే వాడించిరి ఇది సమంజసముకాదు తక్కిన పాత్రధారులకూడ వారివారి పాత్రములను చక్కగ పోషింపిరి తండ్రిలు కళాములు ఢిల్లీనుల్లాకా జేష భారలు సామాజికులను చాల రసంపగిల్చిరి చెక్కుమఖి శాస్త్రీగా వచ్చిన మద్దూరి శేషాచలపతిగారిని వారి శ్రావ్యమైన గానమునకు అభినందింప వలసియున్నది మొత్తముమీద నాటకము అద్భుతము అంతమువరకును రసవాహకముగా నొప్పొరి, ప్రేక్షకుల ప్రశంసకు బాత్రమయ్యెను.

(4) వీరు చెప్పేపురికి కొలదికోజులలో ప్రయాణమగుచున్నారని వినుటకు సంతసమగుచున్నది. అచ్చటి యాంధ్రులెల్లరు తన ప్రాత్యాహ్నమును జూపుచు రని కోరుచున్నాను.

అద్దంకి యజ్ఞనారాయణ

పెడన యూనియన్ బోర్డు

ది 29-6-1925 తారీఖున మొంబర్ల ఎల్వే నుజరిగి గెలుపొందిన అభ్యర్థులు

1 వ వార్డుకు — అండెల గోకర్ణయ్యగారు, బట్ట శివయ్యగారు, 2 వ వార్డుకు — మట్టనాగన్నగారు, మహమ్మదు అబ్దుల్ రహింసా హేబుగారు, 3 వ వార్డుకు — మహమ్మదు సబ్బర్ సాహేబుగారు, అబ్దుల్ హాజీంసాహేబుగారు, 4 వ వార్డుకు — పిచ్చిక చినముసలయ్యగారు, పిచ్చిక విశ్వనాథంగారు, 5 వ వార్డుకు — వార్త పేరయ్య లింగంగారు, వార్తకోట నాగన్నగారు, 6 వ వార్డుకు — బట్టజాన కోటయ్యగారు, యర్రకోట సోమలింగంగారు

ది 8-7-1925 తారీఖున పగలు 3 ఘంటలకు ప్రెసిడెంటు ఎల్వే ను జరుగబడి మహారాజశ్రీ పిచ్చిక విశ్వనాథంగారు, పెడన పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి (ఒక విలేఖరి)

అఖిలాంధ్ర జ్యోతిర్విద్యజ్ఞ మహాసభ

గోదావరీతీర్థముందు కోవూరు గ్రామమున శ్రీ శంకర మఠములో శ్రాధసంఘి భాద్రపద శు కౌళి మొదలు ఈ ఘట్ట 2 ఆదివారము వరకు జరుగును

ఆంధ్రదేశముందు మన సిద్ధాంతాలచేత గుణింపబడుచు చాంగములు పలుపలువిధములుగ నున్నవి.

1. సూర్య సిద్ధాంత మూల క్రమని చెప్పు పంచాంగము (కుప్పావారు, నిమ్మగడ్డవారు, పిల్లలపాత్రవారు మొదలగు వారిది)

2. మందకర్ణామపాత్రపంచాంగము (బ్రి తోపల్లి వెంకటరామసిద్ధాంతిగారిది)

3. దశకలోన సంస్కారపంచాంగము (బ్రి కీ|| శే|| పిడపర్తి పెదపూర్ణయ్య సిద్ధాంతిగారిది)

4. సంపూర్ణ దృక్పథపంచాంగము (బ్రి కీ|| శే|| పిడపర్తి చినపూర్ణయ్య సిద్ధాంతిగారిది)

పై నాలుగు రకముల పంచాంగములయందును దేశాంతరముయొక్కయు, అయనాధికలయొక్కయు వివాదము మిగిలియున్నవి ఇందులో కొందరు సిద్ధాంతాలు "తీర్థంబు చాలనమును" జేసినయెడల వీరిలో విశేషగూడ తిథి నిర్ణయముల యందు భేదము పుట్టును

సూర్యసిద్ధాంతము ప్రమా గ్రంథమని సిద్ధాంతాలందరును ఒప్పకొనుచున్నారు, గానీ దానికి అర్థముచెప్పటయందు భేదాభిప్రాయములను పొందుచున్నారు ఇందునుండికర్తవ్యంబు ముగలుటయేగాక నాస్తికత్వముగూడ వృద్ధిపొందగలదు

అట్టిలోపములు జ్యోతిశ్శాస్త్రమునుండి కలుగకుండగ నీవహాసభ యేర్పరచడమైనది ఇది నాలుగుమాసముల కొకపర్యాయము వేరువేరు ప్రదేశములయందు జరుగును

ఇప్పటి పరిస్థితులను బట్టిసిద్ధాంతాల సభలకు సిద్ధాతులే పూనుకొనుట యుక్తముగదా! చి సాగించుటకు శక్తి జ్ఞాన సావధ్యములు లేకపోయినను ఈ మహాకార్యమును ప్రారంభించిలని జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలందరును నాకు సహాయమొనర్చెదరని నమ్మియుంటిని.

సభయందు జర్పింపదగిన విషయములను నేను వ్రాయజాలను నాకు జ్యోతిశ్శాస్త్రముపై అభిమానములేవ్వు సంపూర్ణ పాండిత్యములేదు అందు నేను తెలిసికొలేనని విషయములనే కమలు కలవు మన సిద్ధాంతాలలో కొందరు నాకు గురువులుగను, కొందరు మిత్రులుగను, మరికొందరు బంధువులుగను యుండిరి వీరిలో నెవరివాదమునకు పరాజయము కలిగినను అది నాదిగా భావించి బాధపడుదును మళ్ల పంచాంగము రిన్ని రీతులుగా నుండవలస - ప్రజలకు కలగకు బాధలను మాచి సహించలేక యాసభను ప్రారంభించితిని

కొందరు ఈ కలికాలమున యట్టి సభలలో నేమిప్రయోజనమని యందురు సిద్ధాంతాలు వ్యయప్రయాసల కొద్ది ప్రచురించుచున్న పంచాంగము రెండులకో

సభయందు సిద్ధాంతాలు వాదించువాదముందు స్వపక్ష నిర్వహణము పరపక్ష దోషాపాదనము గూడ స్పష్టముగనుండు వలయును. అందుకొరకు సలుపు వాదము ప్రత్యక్షము, పరితేఖ సముగణితము, ఉపపత్తి, ఆగమము అను వైదువిధ్యములగు ప్రమాణములను బద్ధమైయుండవలయుననియు కొందరు చెప్పిరి ఇందు విషయమై కోవ్వకము నొకదానిని సిద్ధపరచి ముందు ప్రచురించెదను జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలు, కర్మగురులు, సామంతులు మొదలగు మహాశయులందరును తప్పక దయచేసి లోకము నుద్ధరింప వేడుచుంటిని.

పిడపర్తి సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతి. కోవూరు గోదావరీతీర్థము 5-7-1925

ఓలేరు జాతీయ విద్యాలయ దుస్థితి

గంటాపేట ఓలేరు గ్రామమునది శ్రీ కృష్ణ విద్యాలయమును జాతీయవిద్యాలయముగా అసామాన్యముగా ఉలములలో నొకటి దీనిని పదునారువేల నగదుగలదుతోడను, పదివేలలవచేయు ప్రత్యేక భవనముతోడను, ముప్పదివేల విలువచేయు ధర్మసముతోడను కాంగ్రెసునకు దత్తమచేయబడినటుల ప్రతీతిగలదు ఇన్ని భవనములు, సాగన సంపత్తియుగల జాతీయ పాఠశాలలేగాక ప్రభుత్వ సహాయమున నడుచునవియు నరుదననచ్చును అంగడియం దన్నియు గలవు, అట్లుని నోట శనియున్న దను సామెత యీ పాఠశాలంగూర్చి సార్థకమగుచున్నది.

విద్యార్థుల సంఖ్య నానాటికి తగ్గుచున్నది. ఏడు తరగతులును, అయిదుగురు పాఠ్యాయులు లున్నను పాఠశాలయందు జీవన్ గాన్పించదు సుమా రేబదిమంది బాలురు మాత్రమేయున్నారు. ఇందుకు కారణముగా ఇది ప్రభుత్వమోదము బడసినదిగా దని కొందఱుందురు కొంతవఱ కది నిజమేయైనను ఇంత కృశించియుంటున్న మాత్ర మది హేతువుకావలదు విద్యార్థులవారు, మోతుబరులు, భూమి విరాళములచిచ్చి స్థాపించిన విద్యాలయ మిది ఈ దాత లంతగా దమబిడ్డ లుద్వోగములు చేయవలయునని కోరుతున్నారు ఇక ఉపాధ్యాయుల సమర్థులని పేర్కొందినవారే. చదువులు బాగుండలేదనుటకు కారణము గాన్పించదు బ్రాహ్మణోదూరు ప్రణాళిక ననుసరించి విద్య గణపబడుచున్నది అందునను ఇంగ్లీషునకుగూడ ప్రాముఖ్యత హేయబడినది ఇక నేవికారణము ఈ పాఠశాలను దమ బిడ్డగా భావించి ప్రోషించవలసిన ప్రముఖులు ఆస్థానము విముఖులై యుండి తమతమ బిడ్డలను వేర్వేరుపాఠశాల కంపుటయు, వారికొకటై స్వయముగ వేర్వేరుపాఠశాల నిలుపుటయు, లేదా చదువులే లేకుండ నుండుటయు ప్రధానకారణమని యూహించదగియున్నది. ఈ పాఠశాల పాలకవర్గములోని యుద్వోగులే దీనికి భోజిగా బడలను బెట్టుచున్నారు ఇకంతయు విపరీతము

“ఈ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునికి హెచ్చుతేతన మిచ్చుచున్నారు. అందుకు గొండుప్రముఖులు చేసిన యేర్పాటులే కారణము ఈ యేర్పాటు మఱికొందఱికి నచ్చలేదు వారు తమ యయిష్టమును నూచించుటకు పాఠశాలాభివృద్ధికి దోడ్పడజాలకున్నారు” అను వాద మొకటిగలదు ఇది నిజమైనచో పాఠశాల తేమమునుగూరించియే యభయపక్షముల వారును యోచించుచుండవలెను అప్పుడు వారందఱునుగూడి సంప్రదించి తగిన పరిహారము నాలోచించి పాఠశాలను సంరక్షింపవలెనే గాని, యు పేక్షించి తమవాదమునకు మూలమయిన పాఠశాల తేమము వమ్ముగుట జూచి యూరకుండుట యేమిన్యాయము? ఈ విషయములందు, గంటాపేట జాతీయనాయకముడి యగు శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు ఇంకను ప్రయత్నించి తగు నిర్ణయము దెల్పుదురని యెల్ల రాజీందమిన్నారు కాని ఘమగాన్పించుటలేదు ఇది పాఠశాలలోపల జరుగు సందర్భము.

పరిపాలనవిషయములో, నగదుసామ్యము ప్రాజోట్ల మీద స్వల్పప్రపాదిక అప్పుల నిచ్చియున్నారు హెచ్చురాబడి యెట్లువచ్చునా యని విచారించుకొనునప్పుడు, ఆసామ్యసంతన వనూలుచేసి రూపాయివడ్డికి తగ్గుకుండ ఋణము లీయవలయునని తీర్మానించిరి పుచ్చుకొనువారు నేర్పడిరి కాని పూర్వపు ఋణములను వనూలుచేయుటలేదు. సాలకవర్గములోని ప్రముఖులే తక్కువ వడ్డికి ఋణములు దీసికొని యుండుటచేత వారే వనూలుపరచు పూనిక వహింపజాలకున్నారు

రెండువేలలక్రిందట పాఠశాల తోటలోని వృక్షములు చాలపడిపోయియున్నవి వానిని వేలమువేసినచో వేయిరూపాయలకు పైగా వచ్చునని అంచనావేసిరి ఆసామ్యులలో నెంత భాగము పాఠశాల ఖర్చులకు వినియోగించవలెను. ఎంతభాగము తోటను తిరిగి బాగుచేయుటకు వినియోగించవలెను అను విషయమున భేదాభిప్రాయములు వచ్చి వేలమువేయు ప్రయత్నమునే యాపివేసిరి. అందఱును ఎవరియిష్టము నచ్చినట్లు వారు పడిన వృక్షములను నటికొని పోవుచున్నారు. సగభాగము గలిగినది. తోటలోని పాఠశాలభవన మొక పర్గళాల దీనిని ఇట్టివలనే నూటయేబది రూప్యములు వెచ్చించి బాగు చేసిరి. ఇంకను దానిలో బ్రవేశించక పూర్వమే గాలివాన వలన నది తిరిగి శిథిలమైనది దానిని తిరిగి మరమ్మతుచేయు నుద్దేశ్యము గాన్పించదు, అది లేకపోయినను అందున్న తలుపులు

కిటికీలనైనను దీయించి బాగై త్రవణములు లేకపోవుటచేత నది వోరగ్రస్థ మగుచున్నది ఇందుకును పాలకవర్గ సభలు గాక తీర్మానములు జరుగకపోవుట యెంతయు శోచనీయము

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖుల నంగటి నుట్టిటలారించిన విద్యాలయము, ధనాభావముగాని, పలుకుబడి గల పోషకవర్గము అభావముగుటగాని లేనిది, సర్వాంగసంపత్తియు గలది యిట్లుగుట యీ ప్రాంత దౌర్భాగ్య మనవలయును శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారును, ప్రారంభమున వందలకొలదిగ చందాలను వేయించి యీ ప్రతిష్ఠాపనను నెలకొలిపిన శ్రీ కొసరాజు రామయ్యగారును ప్రమేయము గల్పించుకొని దీనినిధరింతుకో, లేక కాలధర్మమునకు వదిలివేతుకో దైవమునకే యెఱుక.

విద్యాభిమాని.

కళావంతుల విద్యాసంఘము

గుంటూరు

ఈ సంఘము పత్రమున 1925 సం॥ ది 11 జూలై కనిపారముసాయంత్రము 7 ఘంటలకు గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ యెలి మెంటరీస్కూలు భవనముందు యీసంఘపు ప్రెసిడెంటుగారైన మ. రా. రా. శ్రీ గుడిశేవ సుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యము క్రింద సామాన్యసభ జరుపబడెను

హాజరైన సభ్యులు

- 1 గుడిశేవ సుబ్బయ్యగారు
- 2 ఇంకొల్లు రామానుజంగారు
- 3 మద్దెల ముక్కంటిగారు
- 4 ధరణికోట వెంకటదాసుగారు
- 5 దాసరి శ్రీరాములుగారు
- 6 దాసరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు
- 7 యండమూరి సుబ్బారావుగారు
- 8 పుష్పాల రామస్వామిగారు
- 9 శిధాబత్తుని రాఘవేంద్రరావుగారు
- 10 చదలవాడ కుమారస్వామిగారు
- 11 ధరణికోట రామయ్యగారు
- 12 మద్ది శితారామస్వామిగారు
- 13 చదలవాడ అంజయ్యగారు
- 14 జవంగల వెంకట్రాయుడుగారు
- 15 చదలవాడ వెంకటదాసుగారు
- 16 ఉప్పటూరి వెంకటరంగయ్యగారు
- 17 దాసరి వెంకటరత్నంగారు

తీర్మానములు

- 1 ఈసంఘములో సభ్యులుగాయున్న దాసరి శిధాబత్తు గుడిశేవ వెంకటరత్నంగార్లు కీర్తిశేఖరియినందున యీసభ వారు తమ విచారమును తెలుపుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని జూపుచున్నారు
- 2 ఈ సంఘములో సభ్యులుగాచేరినవారిలో కొందరు సంఘమునకు తాము యివ్వవలసిన సంవత్సర చందా యిప్పటివరకు యివ్వనందున అట్టివారిని సంఘ నిబంధనల ప్రకారము సభ్యత్వమునుండి తొలగింపబడినట్లు తీర్మానించడమైనది.
- 3 కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో ఖాళీకాబడిన రెండు పదవులకు ప్రస్తుతము యెన్నికలు జరుపుట అవసరములేదని యు, సభ్యులసంఖ్య వృద్ధిపొందువరకు యిప్పుడు వున్న కార్యనిర్వాహక సభ్యులతోనే పని జరుపుకోవలసిన దని యీసభవారి చే తీర్మానించడమైనది ఈ తీర్మానమును శ్రీయుత యింకొల్లు రామానుజంగారు ఉపపాదించగా శ్రీయుత దాసరి శ్రీరాములు బి ఏ గారు బలపరచిరి యెల్లరు ఆమోదించడమైనది
- 4 ఈ సంఘముతరపున ధనసహాయమునిమిత్తము దరఖాస్తులు పంపుకొనియున్నవారిలో దాసరి లక్ష్మీన్నారాయణు శ్రీయుత దాసరి శ్రీరాములు బి ఏ గారు యిస్కూలు జీతము వగయిరా ఖర్చులు యిచ్చుటకున్న శిధాబత్తుని నాగభూషణమునకు శ్రీయుత యింకొల్లు రామానుజంగారు యిస్కూలు జీతము వగయిరా ఖర్చులు యిచ్చుటకు సమ్మతించి నందున యీ సంఘమువారు సంతోషముతో ఆంగీకరించడమైనది
- 5 ఈ సంఘము తరపున యీ సంవత్సరము యాదిగువ నునిహరించిన విద్యార్థులకు యిస్కూలు జీతమునకు ధనసహాయము చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

1. గుంటూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత కాలవ కాలివాను గారిచే యీసంఘమునకు నొసంగబడిన కాళ్ళవర విరాళమునుండి స్కూల్ ఫయిన్డ్ క్లాసు చదువుచున్న సి. హెచ్. వి. సత్యనారాయణ పెద్దాపురము యిస్కూలు జీతము నెల 1 కి రు 2-10-0 చొప్పున 9 మాసములకు రు 28-10-0 యిచ్చుటకు యీసభవారు తీర్మానించడమైనది

2 బందారు వెంకటేశ్వర్లు సంతూరు, బాపట్ల తాలూకా స్కూల్ ఫయిన్డ్ 9 మాసములకు రు 28-10-0.

3 గుంటూరు సింహాద్రి పెదపులివట్టు, రేపల్లెతాలూకా స్కూల్ ఫయిన్డ్ 9 మాసములకు రు 28-10-0.

4 కాలవ అంజనేయులు చేకూరు స్కూల్ ఫయిన్డ్ 9 మాసములకు రు 28-10-0

5 దాసరి వెంకటచలపతిరావు గుంటూరు స్కూల్ ఫయిన్డ్ 9 మాసములకు రు 28-10-0

6 తీగల పిచ్చయ్య కందుకూరు ఫిత్తుపూరం 9 మాసములకు రు 28-10-0

7 అనంత సీతాచలం కొమ్మూరు ఫోర్తుపూరం 9 మాసములకు రు 28-10-0.

8 బి కృష్ణప్ప రాయదుర్గం పోర్తుపూరం 9 మాసములకు రు 28-10-0

9 గుడిశేవ వెంకటరంగయ్య గుంటూరు నెకెండు ఫోరం 9 మాసములకు రు 12-6-0

ఈ సంఘములో నూతనముగ సభ్యులుగా చేరుటకు తమ సంవత్సర చందా రు 1-0-0 యిచ్చిన కర్నూలు వాస్తవ్యులు శ్రీయుత వి నాగన్న నాయుడుగారిని గుంటూరు వాస్తవ్యులు చదలవాడ రాయుడుగారిని సంఘములో సభ్యులుగా చేర్చుకోవడమైనది

మద్దెల ముక్కంటి, కార్యదర్శి.

* * * విజ్ఞప్తి * *

అర్జునుహాళయాలారా!

ఈసంఘముతరపున విద్యాభివృద్ధి కీ సంఘసంస్కరణమునకు పాటుబడుచున్నామని మా కులజులలో కొంతమంది సంఘ ద్రోహుల బయలుదేరి మా అనుమతిలేకయే కృత్రిమముగ డబ్బు వనూలుచేసికొని వారి స్వంతభర్తలకు వినియోగించుకొనుచున్నారని సాంఘికవలన తెలియుచున్నది కాన మా స్వకులజులును, సంఘ పురోభివృద్ధి గోరు తదితర ధర్మ సంస్థాపకులును తమ ధర్మచులను వృధాగా ఖర్చుపెట్టక సాసంఘమునకు విరాళములు, సంవత్సరచందాలు యివ్వవలసిన మహానీయులు ఈసంఘముయొక్క ప్రెసిడెంటుగారగు కృష్ణాజ్ఞా గుడివాడ వాస్తవ్యులు శ్రీయుత గుడిశేవ సుబ్బయ్యగారుగారి, కార్యదర్శులమగు మేముగాని స్వయముగవచ్చి తమకు దర్శించినపుడే యిచ్చుటకున్నా తాము స్వయముగ దయాపూర్వకముగ పంపుచో మణియార్దరుద్వాం ప్రెసిడెంటుగారగు శ్రీయుత గుడిశేవ సుబ్బయ్యగారి, గుడివాడకు పంపుటకును బ్రార్థించుచున్నాము.

మద్దెల ముక్కంటి, ధరణికోట వెంకటదాసు, కార్యదర్శులు.

శ్రీసరస్వతీనిలయము - ధర్మవరము

12-7-25 వ తేదిన జరిగిన మహాసభా తీర్మానములు గ్రంథాలయాధ్యక్షులుగా నుండి కార్యాలయములచే రాజమహేంద్రవరమునకు బోయి తమ యధ్యక్షపదవికి రాజీనామానొసగిన శ్రీయుత టి రామచంద్రరావు బి. ఏ. గారి కీసభవారు వారీసేవను గొనియాడుచు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నర్పించుచున్నారు.

కార్యనిర్వాహకవర్గమున ఖాళీపడిన రెండు స్థానములకు శ్రీయుతులు పి నూర్యనారాయణరావు బి ఏ యల్ టి. జి. పులయ్యగార్ల నెన్నుకొనడమైనది

మ-రా-శ్రీ పి. నూర్యనారాయణరావు బి. ఏ. యల్. టి గారిని నిలయాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

గ్రంథాలయమునకు స్వంతభవనమును గట్టింపుట ఆవశ్యకమని తీర్మానించడమైనది.

గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణమునకును ద్రవ్యోత్పత్తిని జేయుటకు స్త్రీకేంద్రవారిని నియమించడమైనది.

మ-రా-శ్రీ 1. హట్టి శంకరరావుగారు, 2 టి కృష్ణరావుగారు, 3 వై. హనుమంతరావుగారు, 4. ఎ. మృత్యుంజయశాస్త్రిగారు, 5. తుంపర్తి సంచీవరావుగారు

(కార్యదర్శి)

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము (The Telugu Encyclopaedia.)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు జీవితములు, సీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాది విషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతిసంపుటమును, ఆరుసంచిలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచియందును రమారమి 100 పుటలుండును. ఆరు సంచిలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటిసంచిను వి. పి. గా పంపి రూ. 5-8-0. వసూలుచేసికొని మిగత ఐదును క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము.

ఆరుసంచిలు ఒక్క సంపుటముగ చేర్చి బైండుచేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0 12-0.

ప్రస్తుతము మేలు (నగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగనున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 6-8-0.

పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు ఒక్కొక్కసంపుటమునకు ఆడ్వాన్సుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

దొరకబోట్లు:-

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము

7, తంబుశెట్టివీధి, జి. టి., మద్రాసు

ఆంధ్రకంపెనీ, 175, రెసిడెన్సిబజారు, హైద్రాబాదు, డక్కన్.

బారిష్టరు సార్వత్రికం (భాగము ౧)

గ్రంథకర్త: శ్రీ మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు (సాహితీసమితి) క్రొనుసై. మేలుకాగితము. పుస్తకము క్రొత్త పోకడలతో ముచ్చట గూర్చున్నది. సార్వత్రిక మను కుజ్జవాడు ఇంగ్లాండుకు ప్రయాణముచేయు కథ. హాస్యరసభరితము.

నవ్వు - కడుపు చెక్కలగును. వాడుకమాటలలో వ్రాయబడినది. సాహితీసమితి వారి కథల రచి దాదాపు ఆంధ్రులందఱు నెఱిగినదే. ప్రతి యాంధ్రుడను చదువదగినది

వెల ర్పు 1-4-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

హిందీ - తెలుగు

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుకుట

వీలయిన శులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకము 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

చెన్నపురి.

కర్త:- చారనంది రామశాస్త్రిగారు

ఆంధ్ర వాఙ్మయమనందలి ప్రముఖ యగు నన్నయ

భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను వివరించి

నన్నయభట్టు మాత్రమెలకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వమగు

వాఙ్మయ ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తకము కాదనువారి వారసులన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి భాషా

సేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో కలవు -- వెల 0-12-0 పోస్టేజీ వేలు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

నచ్చునివో!

సామ్యవాపసు చేయబోన

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్యుత్కంఠము లగ్న స్థూటము, భానస్థూటము, గ్రూస్థూటము, అష్టకవర్గ, పోడశం ఐద్య, ద్వాదశభావఫలితములు, చశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుపాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమైన ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా చరిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇమడ్చబడినవి ఇది యింటిజ్యోతిషాగ్రంథము

వెల 2 0 0 మొదటిభాగము రు 1-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

కళింగోట, రికాఖపట్నంజిల్లా.

మహాభారత యుద్ధనాటకము

అపూర్వగ్రంథము

రసభ రేము

సంపూర్ణ మహాభారతకథ నందను వెల్లడించు ఉత్తమ నాటక రాజము న్యుదువధుర శైలిగల గద్యపద్యము లును పాట లుగూడ గలవు ప్రచురించుటకు చాల అనుకూలమైనది ఇందు శ్రీ కృష్ణవాత్రిహమానుచుండు రాజ్యరెండ్ర ప్రవీణకై బాగుగ వెల్లడింపబడినది రాయల్ ప్రెజ్ 104, పేజీలు చక్కని అచ్చు చాల అందముగానుండును వెల రు 1-0-0 మాత్రమే వలయు

వా రిటుల గ్రంథకర్తగారిపేర వ్రాయవలెను
కట్టా అచ్చయ్య, తెలుగుపండితుడు
బి బి హెచ్ ఎస్ స్కూలు వేటపాలెం (గుంటూరుజిల్లా)

కమలాక్షి

(వి చిత్ర కథ)

గంధకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ - రా - శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

సాంఘికనవల.-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు నందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఫెదరైవ్టుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0.8-0 విలాసము :-

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

నెం.7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

దంతశూల పోరి

వెల సీసా 1 8 0-8-0

దంతశూలకు శైలి, రసవట్లు, పుష్పపన్నులు, మల్లిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగలచోటను దూదిన మందులతో తడిపి పెట్టిన నొప్పివెంటనే పోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి